

FƏXRƏDDİN ZİYA

*Dünyasını vaxtsız dəyişmiş
dost-doğmalarımın əziz xatirəsinə –
ruh aləminin insanlarına ithaf edirəm.
Cənnətməkan olsunlar.*

Bu da bir istəkdi

NURLAR

BAKİ – 2008

Naşir: Hacı İsmail

Redaktor: Tofiq Nurəli

Rəssam: Ədalət

FƏXRƏDDİN ZİYA (Əliyev Fəxrəddin Mansur oğlu). **Bu da bir istəkdi.**

Bakı, «HURLAR» Няшрийят-Полиграфийа Мяркязи, 2008, 208 сяз.

“Bu da bir istəkdi” şeirlər toplusu mövzu dairəsi yetərinçə geniş olan Fəxrəddin Zıyanın sayca altıncı kitabıdır.

Şeirlərindəki mənə dəqiqliyi, deyim sərrastlığı və fikir aydınlığı toxunulan mövzuların marağını artırır, şairin oxucu əhatəsini daha da böyüdü.

F.Ziya ilk öncə vətəndaş şairidir, namuslu sözün övladıdır, xalqın ağrı-acısını yazır, düşündürən poeziya yaradır.

Müəllifin xarakterindəki ciddiliyi, həzinliyi və lirik ovqatı yarıradıcılığına bariz formada hopmuş, klassik, şərq poeziyasına bağlılığı və İlahi Qüdrətə sevgisi müdrik yaş zirvəsindən kifayət qədər dolğun, səmimi və poetik deyimlə ifadə olunmuşdur.

Şairin görüşünə gələn, hər bir oxucunu əmin etmək istədik ki, onlar bu kitabda öz könül pıçiltılarını eşidəcəklər.

İSBN: 9952 - 429 - 97 - 6

© «NURLAR», 2008

*Cavanlıq duyğumdu, gənclik sevgimdi
çulğın hisslərimlə bu dolu şeirim.
Açmasan misramın fikir yükünü,
anlatmaz sirrini bu ulu şeirim.
Nə qədər ustadlar yetirər hələ,
azman insanların söz yolu şeirim.
Mən yaşa dolduqca o cilalanır,
düzülür incitək, ləl olur şeirim.
Əvvəl ürəyimdən qopub gəlirdi,
indi idrakımın məhsulu şeirim.*

NAMUSLU SÖZÜN ÖVLADI

Təvazökarlıq yüksək insani keyfiyyətlərdən sayılsa da, o, bəzən istedadlı şairin tanınmasında və illah da ki, təbliğində əngələ çevrilir.

Mən bir neçə şeir kitabının müəllifi, istedadlı şair Fəxrəddin Ziyanın hələlik son çap məhsulu olan “Mənim şair anam” adlı şeirlər toplusunu oxuyandan sonra bu qənaətə gəldim.

Etiraf olunmalıdır ki, poeziya tənqidi, hazırda şeir nümunələrini təhlil və tənqiddən çox təriflə məşğul olur, nəticədə istedadla qrafoman arasında sərhədlər götürülür, hətta iş o yerə gəlib çatır ki, qrafoman efiri “zəbt” edir, tanınmış müğənnilər belələrinin sözlərinə yazılmış bəsit musiqi nömrələri ilə dinləyicilərin estetik zövqünü korlayırlar.

Hesab edirəm ki, poeziya təsərrüfatında olduğu kimi tənqiddə də səliqə-səhman yaradılmalı, “yağla şorun” qiyməti dəqiq müəyyənləşdirilməlidir. Əks halda, söz boğanağında əsl şeirin nəfəsi tıncıxacaq, işığı öləziyəcək.

“Mənim şair anam” kitabında ənənəvi mövzular yer alsa da, F.Ziya hər bir mövzuya məxsusi münasibətilə diqqəti özünə cəlb edə bilir. Məsələn, onun bayatı janrında qələmə aldığı aşağıdakı misralar yeni mənəvi-ekoloji mühitin ab-havası ilə nəfəs alır, dərin lirizmi ilə dərhal oxucu ürəyini qanadlandırır, bir qəlbin müsibəti haqqında bizdə emosional təəssürat yaradır;

*Qara il yaman gəldi,
vermədi aman gəldi.
Söndü ümid çırağım,
nə ağır zaman gəldi?*

Bu isə milli müsibətin fərdi ağrıya çevrilmiş ifadəsidir:

*Dağlar, daşlar qan ağlar,
üfûq yanar, dan ağlar.
Qarabağın dərdinə,
gör, neçə ünvan ağlar.*

İ.Höte yazırdı: "Poeziya dərdin aynasıdır; hər bir əzab çəkən və ağlayan insan şairdir, hər damla göz yaşı şeirdir, hər bir ürək poemadır".

F.Ziya isə şairi, yaradıcılıq əzabını içindən keçirən, şeiri öz qanıyla bəsləyib ərşəyə gətirən qadınla müqayisə edir:

*Ürəyi dəyirman daşı kimidir,
içində söz dəni üyütməlidir.
Şair də hamilə qadın kimidir,
şeirini qanıyla böyütməlidir.*

Şairin kitabından nümunələrini verdiyimiz aşağıdakı poetik parçalar da müəllifin söz üzərində keçirdiyi ağrıların, yaşantıların əyani "illüstrasiyası" sayıla bilər. O, dünyasını dəyişmiş, doğmaların doğması olan ana haqqında belə deyir:

*Sən həyatın qəsdinə bax, təzadına bax,
ayrılığın ölümü də sevdirdi bizə.*

Ana haqqında milli poeziyamızda şeir yazmayan şairə təsadüf etmək çətinidir. Şair bu çətinliyi nəzərə alıb, nəticədə öz sözünü deyə bilib.

yaxud:

*Bir gözəl sevəndə yüz yol ölürəm,
bir gözəl görəndə dirilirəm mən!*

Gözəldir, şairanədir. Sevginin iztirabları, onun ölümdən olma və olumdan ölümə keçid forması olması fikri və əksinə,

gözəlin dirilik mənbəyinə çevrilməsi lirik qəhrəmanın etirafında səmimi və olduqca məhrəm notlarla səslənir.

Aşağıdakı misralarda fikir təzə olmasa da ("Bayraqları bayraq edən üstündəki qandır, torpaq, əgər uğrunda ölən varsa, Vətəndir"), deyim tərzi yenidir.

Olduğun yer vətən deyil, öldüyün yer vətəndir.

Şairin əsasən cinas qafiyələr üzərində köklənmiş bayatısı da şirin və cazibədar səslənir.

*Mən aşiq nərdivana,
nər deyil hər divanə.
İmkan düşüb namərdə,
qalıb yüz nər divanə.*

Bayatının III–IV misraları dərin sosial məzmunla yüklənmişdir.

Kitabdan da göründüyü kimi şair onu qayğılandıran, bir insan və vətəndaş kimi düşündürən, narahat edən problemləri poeziyanın gündəminə çıxarır.

Şairin əsas mövzularına çevirilmiş problemlər hansılardır?

İlk və son beşiyimiz olan təbiət, əzəli və əbədi məhəbbətimiz vətən, məhəbbət və gözəllik, ümummilli dərdimiz Qarabağ, həyatımızın faciəvi mənzərələri, məmur özbaşınalığının törətdiyi naqisliklər və s. mövzular şairin təqdimində həm heyran və həm də hiddət doğurur.

Qeyd etmək xoşdur ki, müəllif Vətən haqqında ümumi danışmır, konkret bədii ifadə vasitələrindən və müxtəlif detallardan istifadə edərək kiçik bir lövhədə onun yadda qalan obrazını yaradır:

*Cənnətdir Qarabağ, Qonaqkənd, Xanbulan, Hacıkənd,
ormanlar çəkibdir üzünə yaşıldan bir rübənd.*

*Dağ çayı zirvənin boynuna atılan bir kəmənd,
doymaram gəzsəm də mən səni evbəv,kəndbəkənd,
Vətən, Vətən!*

Mən F.Ziyanı klassik milli və Şərq poeziyasının bilicilərindən biri kimi tanıyıram.

Bu səbəbdən də onun şeirlərində həmin örnəklərdən gəlmə söz və ifadələrə rast gələndə təəcüblənmədim.Ona görə də aşağıdakı metonimiyaları – əvəzləmələri də təbii qəbul edirəm:

*Mənim Kəbəm də sən, Mədinəm də sən,
bir daşın bəs eylər min heyrət üçün.*

*Bir ovuc torpağın yetər, ey Vətən
yüzlərlə zəvvərə ziyarət üçün.*

Ancaq təəssüf doğuran bir hal-qəziyə də bizi düşünməyə, duyğulanmağa vadar edir.

Necə olur ki, bu gözəl-göyçək Vətənin,qıbləgaha və ziyarətəgaha çevrilmiş torpağın nankor, nanəcib övladları vəzifə piramidasına dırmaşan kimi ölkəni talan edir, məğrur və uca millətin sinəsinə dağ çəkib, bu qədim yurdun halal sakinlərini dilənçiyə, didərginə çevirirlər? Bu haqqı onlara kim verib?

Şairə görə:

*Ləyaqətdən danışmağa haqqımız varmı,
məmələkətin əsgəri də rüşvət verirsə?*

Rüşvət kimi ağır mərəzin məktəbli balalarımızın əxlaqını, mənəviyyatını zədələməsi, kasıb uşaqlarının təhsildən kənarda qalması, işsizliyin dəhşətli bir bəlaya çevrilib həyatımıza daxil olması da ölkənin gələcəyi üçün məsuliyyət daşıyan hər

bir vətəndaşı narahat etdiyi kimi, həssas şairi də dərinədən sarsıdır və o öz dərdli düşüncələrini kövrək misralara büküb oxuculara təqdim edir:

*İndi uşaq böyütmək də azab, faciə,
bir aylıq maaş təkcə kitab - dəftərə yetmir.*

*Şagirdlərdən pul yığılır hər ay məktəbdə,
daha kasıb balaları məktəbə getmir.*

Yerdəkilərdən əli üzülən və buna görə də bədbinləşən şair kömək üçün üzünü Allaha tutur, Ulu Yaradandan bədəməl sahiblərini cəzalandırmağı rica edir. ("Sənin varlığına şübhəm var, Allah").

F.Ziyanın "Mənim şair anam" kitabına toplanmış şeirlər, qəzəllər və çeçen xalqının mücadiləsindən bəhs edən "Yenilməzlik simfoniyası" poeması göstərir ki, şair maraqlı və gərgin poetik axtarışlarını uğurla davam etdirməkdədir. "Yenilməzlik simfoniyası" poeması həm də bizim öz dərdimizdən, Qarabağ faciəsindən yazılmış uğurlu əsərdir.

O da qeyd olunmalıdır ki, bəzi şeirlərin sənətkarlıq və poetik səviyyəsi oxucunu qane etmir.

Ayrı-ayrı şeirlərdə dil və ifadə qüsurlarına rast gəlmək mümkündür. Məsələn: "Elə bil ciyərim köksümdən çıxır" (ürəyim əvəzinə) ("Keç günahımdan"), M.P.Vaqifin dəst-xəttini xatırladan "Nə gözəl" şeirində "Şirin ruhlu olan, xoş avaz ola" misrasında "Şirin" sözü yerinə düşməyib, "döyülə-döyülə qaçıraq müdam" misrasındakı "müdam" ifadəsi köhnədir. "Mənə dünyanı yenidən tanıtdın" deyimi poetik misraya daxil olmayan nasiranə cümlədir və s.

Sözsüz, bu tipli xırda qüsurlar kitabdan alınan xoş təəssüratı korlamır.

Əsas məsələ odur ki, şair öz poetik qayəsini həyata keçirməyə nail olub.

Oxucunu düşündürən, duyğulandıran bir kitab ərsəyə gətirib.

Ona poetik axtarışlarında yeni uğurlar diləyirəm.

*Mürşüd Məmmədli
Bakı, İyul, 2004*

Söz ardı

Bu qeydlərin vaxtı ilə nəşr olunmasına baxmayaraq (525-ci qəzet, s.167, 27.08.2004-cü il), müəllifin ruhuna ehtiram əlaməti kimi hazırkı kitabda da yer alması mənəvi ehtiyacdən doğdu.

Mərhum Mürşüd Məmmədli onu yaxından tanıyanların xatirində dəyərli ziyalı, filoloq, dilçi alim, azərbaycan və rus ədəbiyyatının gözəl bilicisi və tədqiqatçısı kimi həmişə yaşayacaqdır.

O həm də nəcib insan, maarifçi alim, tanınmış ictimai-siyasi xadim idi. Dərin mütaliəsi və geniş müşahidəsi vardı. Eyni zamanda sərt xarakteri və dönməz iradəsi ilə də seçilirdi. Dövrü mətbuatda mütəmadi nəşr olunan ədəbi və ictimai-siyasi yönlü yazıları oxucuları arasında tez-tez rezonanslı fikir müxtəlifliyinə səbəb olardı.

Mürşüd müəllim nəşr olunan şeirlərimə həmişə diqqətlə, tələbkarlıqla yanaşar, hər dəfə özünün peşəkar münasibətini bildirərdi.

Növbəti kitablarımdan birinə redaktorluq etməyə və ön söz yazmağa boyun olmuşdu. Lakin vaxtsız əcəl onu aramızdan qəfil apardı. Odur ki, onun bir neçə il əvvəl "Mənim şair anam" kitabımla bağlı yazdığı qeydləri bu topluya daxil etməyi özümə borc bildim. Və hər dəfə bu kitab varaqılanarkən o kamil söz xiridarının, xalqını çox sevən vətənpərvər alimin ruhuna rəhmət dilənməsini arzulayıram.

Müəllif

KÖNÜL PIÇILTILARI

“Həkim”, “loğman”, “doktor” – dilimizdə eyni mənanı daşı-salar da, heç biri türkcə deyil. Bu söz rus dilində “vrač” adla-nır ki, onun da kökü “vrat”, yəni aldatmaq anlamına gəlir. Başqa sözlə, müalicə edən yox, “aldadan”. Bu yandan da böyük klassikimiz deyir ki, “aldanma ki, şair sözü, əlbəttə yalandır”. Deməli həkimlə şair az qala eyni işlə məşğuldur-lar. Niyə belə yazıram? Axı əlimin altındakı qovluqdakı şeir-lərin müəllifinin peşəsi həkimlikdir. Heç kəsə sirr deyil ki, başqa peşə sahiblərinə nisbətən ədəbiyyata bağlılıq həkim-lər arasında daha çoxdur. Zənnimcə bunun bir səbəbi var. Ədəbiyyat demək olar ki, başdan-başa romantiklərin “vətəni-dir”. Gənclik çağlarında həkimlik peşəsini özü seçənlər də adətən onun romantikasına vurulurlar. (“insanı yenidən hə-yata qaytarmaq”, “şəfa vermək” və s.) Odur ki, həyatı məsə-lələrdə həkimlərin də çox az bir hissəsi pragmatik olur. Ro-mantikanın bir ucu isə mütləq və mütləq poetik duyğulara bağlanır. Deməli həkimlərin sırasında xeyli sayda yaradıcı ədəbiyyat adamının olması heç də göydəndüşmə deyil.

... 80-cilər adlandırdığımız ədəbi nəslin içərisində ədəbiy-yata həkimlikdən gələnlər daha qabarıq göründülər və zən-nimcə bu gün də ədəbiyyatımızın həmin nəslinin ən aparıcı simaları arasındadırlar.

Tamamilə yad bir adam hər-hansı tibb ocağına ayaq qo-yan kimi birinci yod qoxusunu hiss edir və bir daha özünün harada olduğunu anlayır.

Fikrimcə, adlarını çəkmədiyim, ümumilikdə yuxarıda dedi-yim “ədəbiyyat həkimləri” bizim ədəbiyyatımızı xeyli zəngin-ləşdirdilər, ən azından öz peşələrindən doğan müşahidələri

ilə – cürbəcür qoxularla zəngin olan ədəbiyyat məbədinə bir “yod qoxusu” da gətirdilər. Güman edirəm ki, ədəbi havanı korlamadılar, bu məbədin daxili aurasını bir az da zənginləşdirdilər.

Bu yaradıcılarımızdan biri də həmişə öz baxış məsafəsi, baxış bucağı və deyim tərzilə seçilən şair Fəxrəddin Ziyadır. Məlum məsələdir ki, sahibi öz pis malını daha çox tərifləyər. Yaxşının isə qiyməti öz üstündədir, sadəcə “xiridar” olub onu qiymətləndirməyi bacarmaq lazımdır. Odur ki, mən Ziyanın yaradıcılığı haqqında elə də geniş danışmayacağam. Buna heç ehtiyac da yoxdur. Amma burada bir şeyi mütləq deməliyəm: Şeirin nə olduğunu tamamilə bilməsəm də, onu bilirəm ki, poeziya ilk-öncə duyma “sənətidir” və həm də bu, duyğuları ifadə etmək “sənətidir”. Bütün yaradıcı adamlar bu “duymaq və ifadə etmək sənətində” həm birləşir, həm də müxtəlif səviyyələrə, cərəyanlara, özünə məxsusluqlara ayrılırlar. Fəxrəddin Ziyanın yazılarında bu “birləşmə və ayrılma” məqamlarının çox yüksək səviyyədə olduğunu isbatlayan istənilən sayda nümunələr var: –

*...Əvvəl ürəyimdən qopub gəlirdi,
indi idrakımın məhsulu şeirim.*

*...Təbii seçmədə nəsil artırmaq
yalnız güclülərin payına düşür.*

*...Atanı bu ağrı içindən əzər
anasız qızlara toy çalınanda.*

*...Nə söyləsəm təsəllidir
daha özümdən-özümə...və s.*

Uzun illər yaxından tanıdığım üçün yaxşı bilərəm ki, Fəxrəddin çox ciddi adamdır. Bu xarakter onun şeirlərinə də hopub. Onun bütün yazılarında, səviyyəsindən asılı olmayaq, bir dəqiqlik, sərrastlıq və fikir ayadılığı var. Çünki, məqsəd aydın olan yerdə fikir aydın bildirilir.

Ciddi adamlar az-az hallarda dəb dalınca düşürlər. Çağdaş ədəbiyyatımızda müxtəlif forma və cərəyanlar yaransa da (mən bunları alqışlayıram) şair öz əvvəlki dəst-xəttinə, öz əvvəlki yoluna sadıqdır – bu yolu uğurla davam və inkişaf etdirir. Ümumiyyətlə onun yaradıcılığı daim yüksələn xəttlə gedir.

Fəxrəddin həm də klassik ədəbiyyatımızı çox gözəl bilir, ilahiyyatçılığa dərindən bəllidir. Çox uzun müddət ədəbiyyatımızda təsadüfən müraciət olunan ərüz və qəzəl son zamanlar bir dirçəliş dövrünə qədəm qoymaqladadır. Ədəbiyyatımız üçün son dərəcə gərəkli olan bu işdə də Fəxrəddinin xidmətləri böyükdür. O uzun illərdir ki, yüksək səviyyəli, tam bitkin qəzəlləriylə mətbuatımızda ardıcıl olaraq çıxış edir, onları kitablarına daxil edir. Bu isə, ən azından sonrakı nəslin diqqətini istər-istəməz həmin istiqamətə cəlb etməkdir. Axı gənclik üçün qəzəl, az qala, ancaq tarixdə qalıb. Amma birdən-birə çağdaş zaman, çağdaş düşüncə, çağdaş dövrün qəzəli... Bunun özü elə ədəbiyyata edilən ən gərəkli xidmətlərdən biridir.

Adətən yaradıcı adamlarda hansısa bir mövzu aparıcı xətt olur. F. Ziya'nın yaradıcılığının maraqlı cəhətlərindən biri də, onda belə bir aparıcı xəttin olmamasıdır. Yəni şairin mövzu dairəsi həddən ziyadə genişdir və bu mövzuların hər biri, artıq müdriklik yaşında olan müəllif tərəfindən, yüksək sənətkar ustalığı ilə şeirə gətirilir, ədəbiyyatın malına çevrilir. Bu isə hər şairə qismət olmur. Fəxrəddin həm də çox

populyar olan bir çox lirik mahnıların mətn müəllifidir – nəğməkar şairdir.

Mən bu maraqlılığı və özünəməxsusluğu ilə seçilən şairin bir daha görüşünə gələn, yaxud onunla ilk dəfə görüşən hər bir oxucunu əmin etmək istəyirəm ki, əlinizdəki kitabda Sizin hər biriniz öz könül pıçıltılarınızı eşidəcəksiniz. Əsl sənətin sirri də elə bu “eşidilmədedir”.

Tofiq Nurəli

*HAQQIN
DƏRGAHINA
GEDƏN YOL İLƏ*

MÜNACAT

Sən ey Kainatı, Ərşi yaradan,
Sən ey düşüncəyə hökmran Allah.
Sən ey yaranışın fəvqündə duran,
Sən ey yaranmışa mehriban Allah.
Sən necə varlıqsan, nə cür möcüzə,
sığmırsan idraka, anlama, sözə?
Ağlın fəzasından genişdir yerin,
ucu görünməyən göylərin dərin.
Sənin hüdudların ölçüyə gəlməz,
kimsə səni tamam dərk edə bilməz.
Ey kərəm sahibi, ey Kərim Allah,
ruha hakim olan sərvərim Allah.
Sənin istəyinlə gəldik dünyaya,
Sənin hikmətinlə kamala olduq.
Bizi zinət etdin Ərşi - əlaya,
sevginlə ucalıb peyğəmbər olduq.
Səni nə eşidib, gördük bir vədə,
nə də təsəvvürə gəlmirsən qəti.
Sənə bənzətməyə səy göstərsək də,
sonralar sındırdıq yüzlərlə bütü.
Ey hünər sahibi, ey qadir olan,
əhli - təmkin olan, pak tədbir olan.
Yaratdın bəşərçün Kürreyi – Ərzi,
Günəşin şəfəqi hər gün üzündə.
Allahım, nə qədər sevirsən bizi,
necə qiymətliyi Sənin gözündə!
Hələ vəd etdiyin Cənnətdən öncə
Yer üzü özü bir cənnətməkanmış.
Həyat başdan-başa hikmət, əyləncə,
cəmi yaranmışlar sirri – pünhanmış.
Bir yandan göyərir, bir yandan solur,
dünya nə boşalır, nə də ki, dolmur.
Sənin varlığına inanmaq olur,
Sənin qüdrətini anlamaq olmur.

Noyabr, 2004

QƏZAVAT *

M.Babayev musiqi bəstələmişdir.

*Böyük Qafqazın əzəmətli oğlu
Şeyx Şamilin ruhuna töhfə.*

Ey hər kəsdən uca olan,
Hər şeyə qadir Allah.
Mürid bizik, Mürşid bizik,
qalib bizik, inşaallah.

Hidayətçimiz Qurandır,
haqq, ədalət gəzirik.
Düşdüyümüz savaqları
sınaq bilib dözüyük.

Ey İslamın düşmənləri,
yolumuzu kəsməyin.
Zaman özü qaziləri
qəzavata səsləyir.

Azadlıq mücahidiyik,
Şeyx Şamil imamımız.
Halaldır iman uğrunda
tökülərsə qanımız.

Qoy oyanmış ehtiraslar
qızıqmasın daha da.
İman deyən insanları
sövq etməyin cihada.

Qorxun Məhşər sorğusundan,
zülm, istibdad yetər.
Hamımız Adəm övladı,
deyək, Allahu Əkbər!

16.09.02

* Qəzavat –Şeyx Şamilin uzun illər apardığı müqəddəs azadlıq müharibəsinin adı.

ƏFQAN MÜCAHİDLƏRİNƏ

(gecikmiş etiraf)

Sən də əfqan döyüşçüsü idin, mən də,
neçə illər bir-birimizə qarşı
vuruşduq zahirdə, gizlində.
Sən Vətənin, əqidəni qorumaq üçün,
mən orada yeni rejim qurmaq üçün.
Mənim qarşımda o vaxtki hökumətimin tapşırığı,
sən isə azadlıq mücahidi, İslam aşığı.
Mən öz vəzifə borcumu yerinə yetirirdim,
sən isə vuruşmasaydın, mənəviyyatını itirirdin.
Odur ki, səni bu əmələndən
yayındırmaq çətin idi.
Bu vuruş sənin varlığın, kişiliyin,
qətiyyətin idi.
Sən demə, birə beş artırmış
inamla vuruşanların qüdrəti.
Vətənin hər daşına, kəsəyinə yazılırmış
onların şücaəti.
Zaman ən böyük hakim idi,
kimin haqlı olduğunu göstərdi.
Sən öz azadlığını, torpağını itirmədin,
yenidən qazandın.
Mən isə apardığım səmərəsiz
döyüşlərdən usandım.
Sən ey rəqibim, həmdinim, əzizim,
mücahidim, əqidəsindən dönməzəm.
Həmişə gözümdə ucasan,
layiqsən alqışa.
Olub keçənlər üçün, sən Allah,
məni, lütfən bağışla.

Avqust, 2005

ZİNA – EHTİRAS – SEVGİ

Əzəldən bizə haram buyurulub zina,
onun gizlisi də günah, aşkarı da günah.
Quranda bir neçə ayə də var bu barədə,
bu da əlavə qorxu, təşviş yaradır hərədə.
Yazılır ki, zinakara gerek 40 çubuq
zərbəsi vurula.
Özü də bu ilkin cəzadır,
axirətdə isə ona əsl divan qurular.
Zina – yeni qanunsuz cinsi əlaqə.
Zinanın bir neçə yüngül forması da var
bundan əlavə.
Var təmas zinası, var göz zinası,
var fikir zinası, var söz zinası.
Hamısının da kökündə durur qadağa, şəər.
Hamısı da əsas zinaya tutulur bərabər.
Çünki eyni cür, eyni adda səslənir hamısı,
təxminən, elə bu cür də anlaşılar mənası.
Biri xəyali təmasdır, biri fiziki təmas,
zina – deməli ağıla üstün gəlib şəhvət, ehtiras.
O qədər güclü hissdır ki, bu miras,
hətta Adəm babamızı da çıxarıb yolundan.
Unudub Allahı, tutanda Həvvanın qolundan.
Heyrət, heyrət!
Tanrının öz yaratdığı deyilmi bu ecazkar təbiət?!
Gözəlliyi görməməkmi olar,
sevgiyə, istəyə “yox” deməkmi olar?
Biz də Adəmdən törəmələrik,
yəqin peyğəmbər babamızdan
dözümlü də ola bilmərik.
Tanrı özü bəxş etməyibmi bizə
cəzbedici gözəlliyi, cəlvəni, ehtirası?
Bəs niyə qabağımızı qılınc kimi kəsir
axirətin imtahanı, qiyamətin qisası?
Sən ey gözəlliyi, sevgini
Tanrı qədər uca tutan,
işvə - nazdan doymayan,
sevgiyə can atan insan.

Bu cür qadağaların hamısı
cahillik dövrü üçün yazılıb, inan.
Sevgidə günah işlədə bilməz
gözəllikdən zövq alan,
istəyinə əsir olan,
təfəkkürü dərin insan.
Allah ki, seviləndir, sevəndir.
O Əkbərdir, Kərimdir, ümid verəndir.
Allah həm də Rəhimdir, Rəhmandır,
deməli bizi bağışlayandır.
Axı o hər şeyi duyandır, görəndir.
Əgər ürəkdən vurulubsansa, sevilirsənsə,
Tanrı səni bağışlayar, inan,
Tanrını həqiqətə, sevgiyə inandırmaq asan!

May, 2006

İSLAM DİNİMİZ

İ. Abdullayev musiqi bəstələmişdir.

Ey böyük, möhtəşəm dinimiz,
sən bizim hidayət yolumuzsan.
Vəsfənlə açılır dilimiz,
əbədi səadət yolumuzsan.

Ucalsın göylərə “əzan” sədası,
yayılsın qəlblərə “İslam” nidası.
Ən əzəl sözümüz “Allahu Əkbər”,
ən gözəl sözümüz “Allahu Əkbər”.

Sən dostluq, qardaşlıq dinisən,
əmniyyət, hürriyyət məramın.
Nə qədər bəşər var, yenisən,
Quranla bağlı hər qərarın.

Sevginlə Məhəmməd Mustafa
yetişdi Məqami – Mahmuda.
Səndədir hər hikmət, hər səfa,
sənindir həm hünər, həm vəfa.

Yanvar, 2003

TƏKƏBBÜR, LOVGALIQ

Qədim Yunanıstanda yaşayan hökmdar Zevs
Allahı tanımayıb,özünü baş allah elan edib.
Odur ki,bu dünyadan cəhənnəmlik kimi gedib.
Çünki Zevs əsilzadə deyildi,zatı qəliz idi.
Əsatirə görə o, qardaşla bacının
izdivacından doğulmuşdu.
Atası vəhşi, qaniçən,
özü isə azğın, zülümkar olmuşdu.
Zevs özündən başqa bir neçə allah da təyin etmişdi.
Sonralar hamısının ömrü faciə ilə bitmişdi.
Qədim Misir padşahı Firon da
özünü allah bilib,
odur ki,Allahdan ona da böyük bəla gəlib.
O da nə qədər insan qırıb,ölkələr talamışdı,
axırda ordusu ilə birgə,dənizdə qərq olmuşdu.
Süleyman peyğəmbər də təkəbbür göstərdi,
ona elə gəlirmiş ki,quş dili bilməyi,
ixtiyarlığı və padşahlığı çox böyük hünərdir.
Yadından çıxıbmiş hər növ ölçü, mizan-tərəzi,
az qala dünyaya susayıbmış nəfsi,gözü.
Deyirmiş,özümə yüz örvət alaram,
hərəsindən bir oğul atası olaram.
Hər birini bir ölkəyə hökmdar qoyaram,
özümü dünyaya mütləq hakim sayaram.
Onun bu təkəbbürü Allaha xoş gəlməyib,
Rəbbin izni ilə sonralar üzü heç gülməyib.
Xaliq onu bir şikəst övladla cəzalandırır,
əziz peyğəmbərini şikəst övlad dağı ilə sındırır.
Musa peyğəmbər də lovgalıq edlənib,
Tanrıdan gözüne görünməyini diləyib.
Bunu özünə ən böyük şöhrət bilib,
ancaq göydən ona ayrı nida gəlib.
Bu nida ilə dağ-daş silkələnib,
şiş zirvələr ovulub, tökülüb.
Musanın qorxudan dili tutulub,dizləri bükülüb.
Təbii ki, Allah Musanın gözüne görünməyib,
Göydən ona-Mən gözə görünməzəm-yox,

-sən Məni görə bilməyəcəksən-nidası enib.
O zamandan ki,Musa peyğəmbər
öz acizliyini anlaya bilib,
həmin andan da təkəbbür dolu ruhu ölüb.
Başlayıb yenidən öz adi həyatına,
bəşər də ehtiram göstərib həmişə adına.
Sonra İsa peyğəmbər gəlib Yer üzünə.
O da “Allahın oğlu” adını götürüb özünə.
Bu bir böyük günah idi,əlbət,
axı –Mənim heç bir övladım yoxdur-demişdir
–Quranda O Ali Qüdrət!
Bəs niyə Məryəm oğlu bu xülyaya uymuşdu,
özünü çətin bir imtahan qarşısında qoymuşdu?
Bəlkə elə burdan başlanırdı
sonrakı əzablarının da səbəbləri,
hələ də bəşərə bəlli deyil nə ölüsünün,
nə də dirisinin yeri?!
Demək,Tanrı heç kimin təkəbbürünü götürməz,
hətta peyğəmbərlərinə də mütləq
səlahiyyətlər verməz!
Yoxdur o bənzərsiz qüdrətin tayı-bərabəri,
ən yüksək məqamdan da ucadır
Xudavəndin yeri!
Tarix boyu nə qədər zülümkar padşahlar,
qəddar insanlar.
dağıtdılar nə qədər ölkəni,
tökdülər nahaq qanlar!
Çünki onlar öz zəif cəhətlərini görmədilər,
ədalət carçılarını dinləmədilər,
haqqa meydan vermədilər.
Allah qarşısındakı acizliklərini
anlamaq istəmədilər,
özlərini hər məqamda hamıdan güclü bildilər.
Öz zəifliyini görməyən mənən ucala bilməz,
təkəbbürü çox olan insanın ürəyinə rəhm gəlməz.
İnsanda rəhm də olmalıdır,güzəşt də,qorxu da,
heyif ki,ancaq hökm var,iddia var çoxunda.
Siz ey xudpəsənd və lovğa insanlar,
bizi məhəbbətə, mərhəmətə çağırır

səmavi kitablardakı qanunlar.
Budur bütün dinlərin və elmlərin baş mənası,
budur insanlığı düşünənlərin iç dünyası.
Bizi gücsüzlüyümüzü anlamağa çağırır
fəzilətin qüdrəti,
Hər kəs idrakında yaşatmalıdır
bu əbədi hikməti!

Yanvar, 2007

DÖRDLÜKLƏR

Yazın nəfəsiylə təbiət yenə
halını dəyişmiş, nəbatat şişmiş.
Həzrəti İsa da yəqin bu yolla
Müqəddəs Məryəmin bətninə düşmüş.

* * *

Nə gözəl məkandı bu Yer Kürəsi,
nə gözəl zamandı yazın gəlişi.
Yazda Yer üzünə zinət verməkdir
bəlkə Yaradanın ən zərif işi?!

* * *

Nazlı təbiətin min rəngidir yaz,
min gülün, çiçəyin çələngidir yaz.
Hər yerdə, hər zatda bir şux oyanış,
dünyanın zəriflik ahəngidir yaz.

* * *

Elə ki, təbiət oyanır nazla,
bülbul nəğmə qoşur gülə avazla.
Mənə elə gəlir tək nəbatat yox,
Adəmlə Həvva da yaranıb yazda.

* * *

Bu dağlar cənnətin özündü bəlkə,
gül-çiçək sehrli sözündü bəlkə?
Adəm bu yerlərdən qovulan gündən,
çeşmələr ağılayan gözündü bəlkə?

17.08.06

MIN ŞÜKÜR

Çiçək açdı xalqın arzu butası,
bu canlanan şəriətə min şükür!
“Həmd” söyləyir indi millət atası,
bu yüksələn fəzilətə min şükür!

Nələr çəkdik, nələr gördük, İlahi,
zalım yəqin bilir nə idi günahı.
Göydən nazil oldu haqqın dərgahı,
haqdan gələn bu hikmətə min şükür!

İçimizdə həm xof vardı, həm hədə,
Məscid yolu yasaq idi millətə.
İndi Həccə, Kərbəlaya, Məşhədə
kimlər getmir ziyarətə, min şükür!

Köksümüzdə iman dolu bir dəniz,
qoy saflaşsın əqidəmiz, əqlimiz.
Hüzuruna Xaliqinin pak, təmiz
gedə bilən bu ümmətə min şükür!

Əzan səsi bir sehrdir içimdə,
yox qeyri səs bu ölçüdə, biçimdə.
Muğamatın yağısı var içində,
səsindəki təravətə min şükür!

Şeyx yaratdı bu bənzərsiz özəyi,
hacılardır məclislərin bəzəyi.
Şəkər dadır süfrəsində çörəyi,
bu işrətsiz ziyafətə min şükür!

Ucaldıqca minarələr baş-başa,
elim – obam tamaşadır, tamaşa.
Yaşa, xalqım, yaşa, dinim, min yaşa,
bu əbədi məhəbbətə min şükür!

1996

XUDAVƏNDƏ XİTAB

Tanrım, niyə kin yaratdın
iki qardaş arasında?
Ölümü də saxlayırsan
göz ilə qaş arasında.

Sən beləmi mehribandın?
Adəmin tövbəsin dandın.
Övladların düşmən sandın,
saldın savaş arasında.

Tanıtmamış qışı, yazı,
ömrə yazdın vaxtımızı.
Sınayırsan bəxtimizi
zamanla yaş arasında.

Andıq səni ağır anda,
əziləndə, yıxılanda.
Kırpiklərim sıxılanda
sellənir yaş arasında.

Bütün zaman, məkan sənin,
tamam yaxşı, yaman sənin.
Şübhə sənin, güman sənin,
ha indi çaş arasında.

Gözün iti, duyğun dərin,
nütvəmizdən var xəbərin.
Qoyma, iki peyğəmbərin
qalaq çaş-baş, arasında.

Ey Laməkan, ey Porcalal,
yetər göndərdiyin zaval!
Boy atarmı körpə nihal,
iki sal daş arasında?

Xofun daim canımızda,
məhəbbətin qanımızda.
Mələklərin yanımızda,
sirrimiz faş arasında.

Dünya tamam pir olsun, qoy
cənnət bizə yer olsun, qoy
təriqətlər bir olsun, qoy
quraq bardaş, arasında.

Eşit məni, Pərvərdigar,
ürəyimdə min arzum var.
Nurun versin bizə qərar,
sevinək, kaş arasında.

*Ramazan bayramı günü,
saat 00⁴⁵, Yanvar, 1998.*

XƏBƏRİN YOX

Mənə dinsiz deyən zahid, sənin dindən xəbərin yox,
məmləkətin dinli-dinsiz sakinindən xəbərin yox.

Hardan gəldi Tövrat, Zəbur, necə nazil oldu İncil,
sənin, əqlin bu sehrli aləmindən xəbərin yox.

Neçə dinlər, təriqətlər yaranıbdı zaman–zaman,
bu dinlərin nə kökündən, nə yerindən xəbərin yox.

Hansı məzhəb sahibidir, çinli, hindli, yapon, yunan,
heç birinə marağın yox, heç birindən xəbərin yox?

Bütün dinlər bir ümmandır, hər dəryanın öz qəvvəsi,
nə dayazda qərarın var, nə dərindən xəbərin yox.

Quran isə hamımızın ən müqəddəs kitabıdır,
nə elmini anlayırsan, nə şəərindən xəbərin yox.

Salavətlə abidlərin gözlərinə kül üfürmə,
mərhum üçün fatihənin qədərindən xəbərin yox.

Yer öküzün buynuzunda qərar tutub – söyləmə çox,
məgər uçan Ərzimizin məhvərindən xəbərin yox?

Müxtəsər, bu dediklərin cavab üçün yetər yaqın,
inandinmi indi, sənin Fəxrəddindən xəbərin yox?

08.01

TƏSKİNLİK

Tanrı da yaradandı, təbiət də,
hər ikisi tükənməzdi, nəhayətsizdi
sevgidə, səxavətdə.
Təbiət Tanrının yerdəki elçisidirmi,
Tanrı təbiətin göydəki yönəldicisidirmi?
Hər ikisi bənzərsiz qüdrətdi.
Gör nə qədər mərhəmətə, nemətə
qərq edib məxluqatı, hər kəsi.
Odur ki, ömrümüzün hər günü
dəyərlidi, şükürlüdü,
istər yaxşısı olsun, istər pisi.
İnsan yaşa dolduqca, müdrikləşdikcə
daha aydın anlayır hikməti.
Ürək duyğulandıqca, üzüldükcə
daha dərinədən duyur heyreti.
Bu öteri hiss deyil,
bu, söz xətrinə deyilən söz də deyil.
Bu da bir yaranışdı,
bunun da sahibi var.
O sahib ki, beyində hikmət yaradar,
ürəkdə duyğu oyadar.
Heçdən heç nə yaranmır,
heçdən kainat da yaranmazdı.
Sahibsiz olan qorunmur,
sahibi olmasaydı
Kainatın ahəngi qurulmazdı,
nizamı qorunmazdı.
Şükür ki, möhtacsız qoruyanımız var,
şükür ki, qayğıya bürüyənimiz var.
Bu çətin gündə budur ən böyük
təskinlik, pənah:
Nizamlı kainat,
qüdrətli təbiət və
sevgisində təmənnəsiz Allah.

May, 2006

DƏRD ELƏMƏ, DƏRDİN ALIM

Hərdən diqqətsiz anımı
dərd eləmə, dərdin alım.
İstəsən, verrəm canımı,
dərd eləmə, dərdin alım.

Oğrun – oğrun, xumar – xumar
hər baxanda içim yanar.
Tək mənəmmi qəlbi qubar,
dərd eləmə, dərdin alım?

Ək şamama tağlarını,
çağır qəmsiz çağlarını.
Viran olmuş bağlarımı,
dərd eləmə, dərdin alım.

Hər ömrün öz qışı, yayı,
qınama çox ili, ayı.
Qismətimə düşən payı,
dərd eləmə, dərdin alım.

Qırma hələ gümanını,
gözlə haqqın zamanını.
Gözümdə qəm karvanını,
dərd eləmə, dərdin alım.

Yazıq gördükçə milləti,
dedik – Məhəmməd ümməti.
Tanrı bilən məsləhəti,
dərd eləmə, dərdin alım.

Arzu gözümdə qaxsıdı,
ümid qəlbimdə axsadı.
Bəlkə də belə yaxşıdı,
dərd eləmə, dərdin alım,
dərd eləmə, dərdin alım.

Mart, 1998

SƏNİN VARLIĞINI KİM DANAR, ALLAH

Sən ey Yerə, Göyə göz ola bilən,
Sən ey əqlimizdə iz ola bilən.
Sən ey dilimizdə söz ola bilən,
Sən ey ürəklərdə şəhriyar Allah,
Sənin varlığını kim danar, Allah.

Səndən ucalığa bir varlıq yetməz,
nəzər diqqətindən bir zərrə itməz.
Sənsiz bir ot bitməz, bircə an ötməz,
özünü göstərsən nə olar, Allah,
Sənin varlığını kim danar, Allah.

Xaliqim, bircə yol özünü göstər,
səsini, hökmünü, sözünü göstər,
bu boz üzlülərə üzünü göstər,
yoxsa bu quldurlar qul satar, Allah,
Sənin varlığını kim danar, Allah.

İttiham etdikcə insan insanı,
min – min günahsızın tökülür qanı,
İsanı çarmıxa çəkənlər hanı?
Bu boyda günahı kim yuyar, Allah,
Sənin varlığını kim danar, Allah.

Çoxunun qəlbindən böyükmüş kini,
Göyə həcv yazır yerin sakini.
Nadanlar yandırdı Naqasakini,
bu yolla Yer üzü dağılar, Allah,
Sənin varlığını kim danar, Allah.

Tutmuş düz – dünyanı bu bədəsillər,
bu varə, dövlətə, pula əsirlər.
Bu harın insanlar, azğın nəsillər,
nə vaxt haqqa dönər, tapınar, Allah,
Sənin varlığını kim danar, Allah.

Kimi uşaqlıqdan qüsurlu, miskin,
kimi cavanlıqdan dərddə tuş, bədbin.
Milyonlar zavallı, ac-susuz - neyçün?
Sən ey adil Allah, ixtiyar Allah,
Sənin varlığını kim danar, Allah.

Bir adın Əkbərdir, bir adın Həmid,
bir adın Səbrdir, bir adın Ümid.
Ya üz səbrimizi, ya eylə səid,
Sən ey Kərim Allah, ümidvar Allah,
şübhəni qəlbimdən qır, qopar, Allah,
Sənin varlığını kim danar, Allah.

Yanvar, 2001

MÖMİNLİKDƏ ... ALLAH GÖRSƏNİR

Ey dərd əhli,
bədbinlikdən çox üzülmə,
inşallah,
hər gecənin zülmətində
bir xoş sabah görsənir.

Nikbin ruhla dindirəndə
qəm əriyir, dərd sınır,
xəstə sağlam, ahıl cavan,
yorğun gümrah görsənir.

Möminlikdə, abidlikdə
səbr, ümid ümmünca,
ağıl, kamal dünyasından
vallah, Allah görsənir.

Dekabr, 2007

HAQQIN DƏRGAHINA GEDƏN YOL İLƏ

Haqqın dərğahına gedən yol ilə
gedirik görünməz sabaha doğru.
Cahillik, nadanlıq etsək də hələ,
bilirik, axirət bu yolla bağlı.

Haqqın dərğahına gedən yol ilə
hər gedən inamla, ümidlə getməz.
Hamı bu hikməti anlamaz hələ,
hamının imanı cücərməz, bitməz.

Haqqın dərğahına gedən yol ilə
hərdən istəsək də, gedə bilmirik.
Daha nə İbrahim, nə İsmayıl var,
imana can qurban edə bilmirik.

Haqqın dərğahına gedən yol ilə
abidlər axirət dalınca gedər.
Ömrü ibadətsiz keçirənlərin,
sanarlar hər iki dünyası hədər.

Haqqın dərğahına gedən yol ancaq
Məbədə, Kəbəyə gedən yol deyil.
Səndən keçməlidir hər şeydən öncə,
batının yoxdursa, olmazsan kamil.

Haqqın dərğahına gedən yol öncə
Vətəni, milləti sevmək yoludur.
Əsl doğmalarıqla, ürəklə, mənə
hər bir soydaşına kömək yoludur.

Haqqın dərğahına gedən yol, elə
həqiqət yoludur, düz, kəsə, doğru.
Hərdən yolumuzu azsaq da belə,
məslək – amalımız bu yolla bağlı.

İyun, 2007

KAMİL OLMAQ İMANDANDIR

Sən ey əqidə qardaşım,
dəyişməyim zamandandır,
biz əzəldən bir olmuşuq,
bu can elə o candandır.
Hardan gəlir ibtidamız –
bir nütvə var, bir gen vardır,
bir də ana bətni vardır,
əlbət, gələn qan qandandır?
Harda nurlu bir üz görsən,
tamaşa qıl camalına,
o nur Tanrı sevgisidir,
zinət verən Yaradandır.
Yer üzündə təriqət çox,
dinlər bir – birindən gözəl,
kim Allahı tanıyırsa,
o şəxs elə islamdandır.
İbadətdən savab ummaq
abidlərin şəkəridir,
xəyal ilə yaşamağın
bünövrəsi gümandandır.
Əməl saleh deyildirsə,
əqidənin faydası yox,
cəhənnəmin dayaqları
naqislikdən, yamandandır.
İndi zəka əyyamıdır,
bəşər daim tərəqqidə,
bilik, ədəb kamillikdə,
kamil olmaq imandandır.
Aqillərdən hidayət et,
anla sözün məqamını,
Fəxrəddin, axirət varsa,
ömrün sonu imtahandır.

Aprel, 2002

ALLAH QOYSA

Uşaq ikən arzuların qanadında böyüyürdüm,
ən adi bir sevincimlə, uğurumla öyünürdüm.
Hər fikrimi, niyyətimi,
ilk olaraq, mən anama danışardım:
Böyüyəndə kim olaram, nə edərim.
Hər hissimi, hər duyğumu söyləməyə çalışardım.
Hər dəfə də mənim yüz cür istəyimə
anam ancaq bir ifadə işlədərdi:
- Allah qoysa!
Nə söyləsəm – Allah qoysa,
nə istəsəm – Allah qoysa!
Bu minvalla mənim uşaq yaddaşımda
iz salmışdı “Allah qoysa”,
ümidimin, gümanımın fəzasına
yol tapmışdı “Allah qoysa”.
İllər ötdü, mən böyüdüm,
ömür yetdi yaşın yetkin hissəsinə.
Xəyal uçdu istəyimin zirvəsinə.
Könlüm quşu qanadlandı, butalandı duyğularım,
ürəyimdə yüz həvəsim, coşub – daşdı qayğılarım.
Həyat məni azdıraraq qoydu yolun yarısında,
acı ruzgar sıxdı, əzdi, məngənələr arasında.
Bir səs verən tapılmadı harayıma, “heey” səsimə,
mən ram oldum zaman adlı bir hakimin diktəsinə.
Unuduldu uşaqlığım, neçə arzum, neçə andım,
öz – özümün qarşısında sarsılaraq mən utandım.
Bir zamanlar ürəyimdə gecə-gündüz at çapan “söz”,
məni tez – tez Məlikməmməd nağılına aparan “söz”
əriyərək cılızlaşdı, adıləşdi bir anlığa,
çıxarmadı bir arzumu qaranlıqdan aydınlığa.
Nə fanatam, nə dindaram, nə sufiyəm, nə romantik,
hər kəlməmdə, hər duyğumda var bir azca həyatilik.
Ürəyimdə bir az boşluq, bir az ümid, bir az inam,
taleyə həm inanır, həm inanmıram.
Odur hərdən qayğı ilə gözləyirəm yeni ayı, yeni ili,
nə Allahın xoş sabahı görünməyir,
nə arzusun son mənzili.

Mart, 2002

AXUND QARDAŞ

Mükəddər məclislərimizin müşərrəfləndiricisi, elimizin cavan “ağsaq-qalı”, qəmli, həzin və məlahətli səsi, kamil dini, yaxşı ədəbi savada və möhkəm hafizəyə söykənən moizələri ilə dinləyicilərini ovsunlayıb kövrəltməyi bacaran axund Şadullaya, məhəbbət və ehtiramla!

Dəlir yenə də qəlbimi hicran, axund qardaş,
hər nalən ilə bağrım olur qan, axund qardaş.

Hansı yerdə ki, qəmli bir qəzəl oxuyursan,
o məclis olur sənəti-ürfan, axund qardaş,

“Segah”üstündə yanğıyla zəngülə vurduqca,
odunla edirsən bizi büryan, axund qardaş.

Sən oxşadıqca mərhumu göz yaşı içində,
hıçqırtına, hönkürtünə qurban, axund qardaş.

Oxu indi də, bir qəsidə “Mahur” üstündə,
səsindəki qəmdə tapım dərman, axund qardaş.

Heç bir mükəddər məclisimiz olmasın sənsiz,
min-min ürekdə salmısan məkan, axund qardaş.

Bu sirli səsin Fəxrəddin də sehrinə düşmüş,
olmuş şirin avazına heyran, axund qardaş.

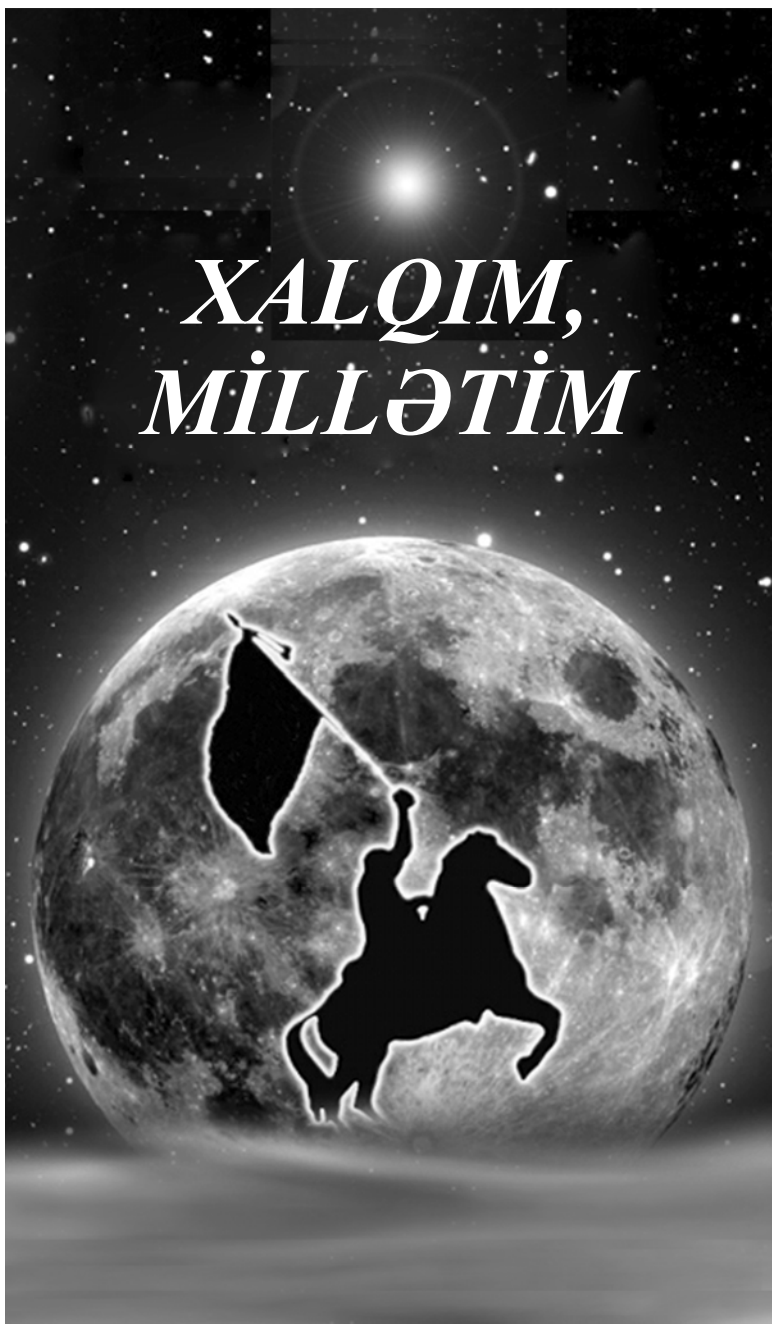
27.10.99.

TƏZAD

Qışda büzüşürük yorğan altında,
soyuqdan donuruq, qardan bezirik.
Yayın cırhacırı, isti vaxtında
sərin axtarıq, soyuq gəzirik.
Yayın istisində tövşüyən insan,
qışın soyuğunda üşüyən insan
nə yayı bəyənir, nə qışı sevir.
Bir yol bu hikməti anlayıb demir,
bu qədər təzadə, heyretə şükür,
Tanrım, yaratdığı qüdrətə şükür!

Avqust, 2005

*XALQIM,
MİLLƏTİM*

YA QİSMƏT

Qəlbimizdə sonsuz arzu, həvəs var,
başımızda yüz qəzavət, ya qismət.
Bəxt bu yolda gah oyanar, gah yatar,
kimə qoyar qədir-qiymət, ya qismət?

Zaman-zaman təbiətin hikməti
bizə növ-növ şirin, acı öyrətdi.
Nə qədərdi yaxşı-pisin qiyməti,
harda hörmət, harda töhmət, ya qismət?

Ey acların loxmasına göz dikən,
bostançının çiysinədə tağ əkən,
sənə qalmaz, kimin olar görəsən,
topladığın bu qənimət, ya qismət?

Hansı həris həvəsindən usanmış,
hansı xəbis əməlindən utanmış?
İnsanlığa qənim elə insanmış,
kimi tutar bu bəd xislət, ya qismət?

Azaltdıqca istisini od-ocaq,
Vətən gülü güllüyündə solacaq.
Haçanacan dərd olaraq qalacaq
tapdaq torpaq, namus, qeyrət, ya qismət?

Boş buraxdıq neçə ciddi söhbəti,
əvəzində gördük zülmü, zilləti.
Kim aldatdı, kim sındırdı milləti,
açıqlarmı bu həqiqət, ya qismət?

Sözün də öz hikməti, öz gücü var,
əslərin min sirrini daşıyar.
Neçə dildə, neçə eldə yaşayar,
yazdığım dörd-beş hekayət, ya qismət?

Mart, 2005

CƏSURLARIN NƏĞMƏSİ

Nə qədər əzaba dözsün
bu səbri ümman Vətən?
Sinəsində yağı gəzən
yaralı aslan Vətən.

Yurd yerindən qovulursa
hələ min-min soydaşın,
demək savaş alnımıza
yazılıbdı, qardaşım.

Təsir etməz daha bizə
nə yalvarış, nə hədə.
Mücahidlik, əqidəmiz
dəyişilməz heç vədə.

Öncə Vətəndir deyirik,
yox qeyri qərarımız.
Çünki heç kimə qalmayıb
daha etibarımız.

ATƏT* -lə torpaq qayıtmaz,
budur sözün qıyası.
Xalqı məcbur eyləyirlər
dola səbr kasası.

Bizim olmaz, ağrıları
keçməsə səndən, məndən.
Əsgər çəkməsi altında
qalan torpaqdır Vətən.

Ər oğullar önə çıxsın,
el də gəlsin dalınca.
Ayrı bir yol yoxdur artıq,
bu yurd azad olunca.

Avqust, 2005

*ATƏT – Qarabağ savaşını nizamlamalı olan rəsmi beynəlxalq təşkilat.

QALXIN Kİ, QALXAQ

Ön cəbhə xəttində ayıq-sayıq dayanan əsgərlərimizə

Siz ey bu torpağın ər oğulları,
mətin insanları, nər oğulları.
Hələ qarşımızda ağır imtahan,
hələ çiyinizdə əzablı yük var.
Qalxın, nərənizdən qızıışsın meydan,
qalxın, zərbənizdən titrəsin dağlar.

Siz ey cəbhə boyu ayıq olanlar,
gecəni sübhətək oyaq qalanlar,
gözünüz rəqibdə olsun həmişə,
əliniz tətikdə olsun həmişə.
Cəsurlar ölməyə, uduzmağa yox,
qələbə əzmiylə girir döyüşə.

Siz ey şir biləkli, qartal gözlülər,
yolundan dönməzlər, kişi sözlülər.
Rəqib önünüzdə duruş gətirməz,
əgər qarşısında sipər olsanız.
Vətən sərhəddindən quş səkə bilməz,
siz orda keçilməz çəpər olsanız.

Siz ey and yerimiz, güvənc yerimiz,
səcdəgah yerimiz, söykənc yerimiz.
Uyduq hiyləsinə kələkbazların,
onların istəyi, sevgisi üzdə.
Marağı ayırmış bu işbazların,
ümid də sizədir, qüvvət də sizdə.

Siz ey mələk kimi təmiz əsgərlər,
övlad, qardaş qədər əziz əsgərlər.
Sizin çiyinizdə qorunur Vətən,
sizin adınızla tanınır Vətən.
Amandı, sıx durun səf sıranızda,
əsgər gücsüz olsa, tez sınar Vətən.

Siz ey ön cəbhədə xidmət edənlər,
özünü Vətənə qurban deyənlər.
Kimsə deyə bilməz qurbanlıq sizə,
qəhrəman oğullar, igid oğullar.
Bütün bu el-oba qurbandır sizə,
ey torpaq uğrunda şəhid oğullar.

Siz ey döyüşlərdə ad qazananlar,
ayaq izləriylə tarix yazanlar.
Min ilin tarixi ibrətdir bizə,
qorunur o yurd ki, qorxmazı çoxsa.
Qalxın, örnək olun bir-birinizə,
Allahın izniylə qalxın ki, qalxaq!

Aprel, 2006

MİLLƏT ŞƏRQİSİ

Qalx, ey zavallı millətim, yetər
bu qədər əzaba dözdüyün illər.
Yadlar neçə yol yurd yerlərini,
doğmalar sadələvh xalqı böldülər.

Qalx, vətəndaş millət, həmrəy olmağa,
qalx, aldanmış millət, həmrəy olmağa!

Rədd olsun araya nifaq salanlar,
rədd olsun kütlədən qisas alanlar.
Biz tayfa deyilik, ixtiyar xalqıq,
hayqıraq – istiqlal, deyək – azadlıq!

Bacılar, qardaşlar, bir rəyə gəlin,
gələcək naminə birliyə gəlin!

Qalx, ey yaraları hələ qan Vətən,
gücünü birlikdə göstər, can Vətən.
Bizim nicatımız bütövlüyündə,
azad Azərbaycan həmrəyliyində.

Yığılın, soydaşlar həmrəy olmağa,
bu xalqa, bu yurda kömək olmağa!

İyul, 2001

ŞAH XƏTAINİN RUHU İLƏ GİLEY-GÜZAR

Yüz ildir kiçilir məmləkətimiz,
yüz ildir nisgilli, dağlıyq, dədə.
Qaçqınıq, köçkünük, didərginik biz,
qoyub dərdimizi ağlayaq, dədə.

Yüz ildə neçə yol bölündük, böldük,
Vətənə yad olduq, millətə dönük.
Fərsizik, gücsüzük, acizik, nəyik,
axır bu torpağın oğluyuq, dədə.

Kiçik millətlərə söylədik – özgə,
bölündük kəndbəkənd, bölgəbəbölge.
Nə bütöv xalq olduq, nə böyük ölkə,
Ləzgi, Tat, Kürd, Talış, Dağlıyq, dədə.

Xeyrinə ortaqlar, şərinə özgə,
naqislər Vətəni severlər üzde.
Deyirlər kasıbıq, onunçun biz də,
Vətənə bu qədər bağlıyq, dədə.

Kimə imkan düşür dağdır, sökür,
biri bank açıdırır, biri bağ tikir.
Gözümüz önündə məmləkət çökür,
nankoruq, qulduruq, oğruyuq, dədə.

Bu yolla düşməne yurd satan bizik,
neçə günahsızə şər atan bizik.
Bu gün Həccə gedən şarlatan bizik,
biz ayrı kimik ki, biz buyuq, dədə.

Boğur kişiləri içindən qəhər,
nə vaxt üzümüzə açılar səhər?
Hələ ki, tapılmır bir ər oğlu ər,
hələ qəlb göynədən ağrıyq, dədə.

Yanvar, 2005

XƏTAİ İŞİĞİNDƏ

Xətainin heykəli önündə düşüncələr

Ey böyük məmləkət quran Xətai,
düşmənin əzmini qıran Xətai.
Daralır bir ucdan sərhədlərimiz,
qılıncı əlində duran Xətai.

Hünər təcəssümü, məğrur Xətai,
təpədən dırnağa qurur Xətai.
Kim səni oturtdu bu daş üstündə,
sıyr qılıncını, bir dur, Xətai?

Sən ey fikri məchul, pərişan babam,
qələbə əzmiylə alışan babam.
Çaldıran çölünə kim çəkdi səni,
tutduğu əməldən peşman babam?

Ey şair Xətai, ey şah Xətai,
dövlətə, millətə pənah Xətai.
Şeyrin ürəkləri fəth eyləsə də,
qılıncın etdi min günah, Xətai!

Ayıl, dərqli babam, ey Şahe-mərdan,
sənsiz yarımadiq bir dostdan, yardan.
Qoruya bilmədik əmanətini,
qurtara bilmədik milləti dardan.

Səndən utanırmı torpaq satanlar,
millətin ömrünə zəhər qatanlar.
Vətən təəssübü çəkirlər güya,
pulu qeyrətindən üstün tutanlar.

Ey ulu əcdadım, ey böyük ələm,
istərəm sənintək yaşayam, öləm.
Yazdın bu millətin hünər tarixin,
bir əlində qılınc, birində qələm!

16 /17.11.98

SOYUQ TƏNDİRLƏRƏ ÇÖRƏK YAPILMAZ

Çılğınlıq cahillik əlamətidir,
ağlı yetkin olan hissə qapılmaz.
Fərhadın dastanı bir əfsanədir,
külüng zərbəsiylə qaya çapılmaz.

Qəribə bir xislət var canımızda,
gücü axtarırıq ad-sanımızda.
Düşmənin baş kəssə də dörd yanımızda,
bizə toxunmasa, rəqib sayılmaz.

Yaman öyrəşmişik alqı-satqıya,
əhsən bu hərraca, bu soyhasoya.
Ola, bu ağalar dayana, doya,
anlaya, ləyaqət, Vətən satılmaz!

Torpağı verdik ya satdıq, nə fərqi,
yadlara qoyduq ya atdıq, nə fərqi,
biganə qaldıq ya yatdıq, nə fərqi,
qəflət yuxusuna gedən ayılmaz.

Bu xalqın nəyi var, dağıdın, sökün,
Bakı özünüzdün, yenidən tikin.
Yola, dənizə də bir çəpər çəkin,
hələ ki, sizə yox deyən tapılmaz.

Ayrılın, ayrılısın bazarınız da,
eviniz, işiniz, məzarınız da.
Ayrıdır ağrınız, azarınız da,
onsuz qanınıza bir qan qatılmaz.

Dərd ki, ovunmadı əhli-hal ilə,
keçər gün-güzəran qeylü-qal ilə.
Qayıtmaz Qarabağ bu minval ilə,
soyuq təndirlərə çörək yapılmaz.

18.03.02

ŞÖHRƏT AZARINA TUTULAN MİLLƏT

Dərdi bir yandadır, nəfsi bir yanda,
sərvət azarına tutulan millət.
Korşalmış qılınçı paslanır qında,
söhbət azarına tutulan millət.

Tamam əks qütblərdir əməli, sözü,
eli talamaqdan doymayır gözü.
Pula hərislikdən bozarıb üzü,
rüşvət azarına tutulan millət.

Həm tədbir tökəndir, həm uzaqgörən,
tərifdən məst olan, mədh üçün ölən.
Oğrunu, qulduru rəhbər eyləyən,
dövlət azarına tutulan millət.

Xudpəsəndliyindən uyanda hərdən,
başına ulduzlar tökülür göydən.
İndi də dahilik keçir könlündən,
şöhrət azarına tutulan millət.

Vaxtı yox, qızıldır güya hər anı,
Paris, London, Dubay tez-tez ünvanı.
Gəzir eyş-işrətlə bütün dünyanı,
şəhvət azarına tutulan millət.

Danışar arxayın, dindirsen haçan,
Deyir ki, bəs, ona işləyir zaman.
Vaxt gələr, dünyanı qoyacaq heyran,
Heyrət azarına tutulan millət.

Qaçqını, köçkünü tacir, sahibkar,
ay-hay, bu minvalla erməni qaçar.
Bilmir “atəşkəsi” bitəcək haçan,
möhlet azarına tutulan millət.

Son illər yüz yerə yazırlar “milli”,
banklar, institutlar, bazarlar “milli”,
qulp qoyub çox işi yozurlar “milli”,
millət azarına tutulan millət.

Təki öz-özündən yarıya bilsin,
açıq yarasını sarıya bilsin.
Barı qeyrətini qoruya bilsin
qəflət azarına tutulan millət,
şöhrət azarına tutulan millət!

Oktyabr, 2004

GÖZLƏRİ YOL ÇƏKƏN VƏTƏN

M.Babayev musiqi bəstələmişdir

Ey mənim əbədi-əzəli yurdum,
min ildir hərblərə meydandır sinən.
Bütün ölkələrin gözəli yurdum,
sənin taleyinçün narahatam mən,
taleyi narahat Vətən.

Ey azər torpağı, ey ata yurdum,
heç kimə, heç vədə qıymaram səni.
Üzündə babamın qan izi vardır,
ölərəm, düşməndə qoymaram səni,
ey qanlı tarixim Vətən.

Göyündə nə qədər qara bulud var,
səni öz qanımla suvaracağam.
Ey məni qoynunda bəsləyən diyar,
mən səni xoş günə çıxaracağam,
gözləri yol çəkən Vətən.

Yam-yaşıl rübəndli, göy gözlü gözəl,
vurğunam füsunkar təbiətinə.
Qoy öpüm dağını, düzünü yüz yol,
səndən sonra gəlir Məkkə, Mədinə,
baş qoyum daşına, Vətən.

Avqust, 2005

QULAQ AS, BALA

Dünya duyğu yeri, nəşə yeridir,
gəncliyi qəflətdə yatmazlar, bala.
İnsanda çox şey var zinətdən baha,
hər pula gedəni satmazlar, bala.

Həyatda hər şeyin əks üzü var,
yaxşının pisi var, kəcin düzü var.
Əməl tarazlanır, gec-tezi var,
nahaqdan günaha batmazlar, bala.

Qocalar evinə ayaq bas bir gün,
bənizlər kədərli, baxışlar küskün.
Can qurban edərlər valideyn üçün,
atanı, ananı atmazlar, bala.

Baxma ki, özündən razıdır hər kəs,
hamıya sağlam ruh, bədən verilməz.
Milyon nataraza bir ağıllı bəs,
səni çaşdırməsın, qoy azlar bala.

Axdıqca ciblərə bu xalqın varı,
unutduq vədləri, əhdi, ilqarı.
Söz vermək ayrıdır, iş görmək ayrı,
yenə fənd axtarır işbazlar, bala.

Biz kimdən öyrənək mədəniyyəti,
böyüklər nəfsi ac, mədə niyyətli.
Hələ azdır bizdə kişi qeyrəti,
hələ ürəyimiz sızıldar, bala.

20.03.2002

İKİ TALE

Biri çox şərəfli bir ömür yaşadı,
çiyinlərində comərdlik yükü daşıdı.
Heç kimə əyilmədi, sınmadı.
Azgınlıqla barışmaz oldu,
həmişə çətinliyi, əzabı seçdi,
həyatı, mübarizələrdə keçdi.
Heç vaxt da yolundan dönmədi,
odur ki, qaçılmaz oldu
ağrılı, acılı günləri...
Digəri həyatın “nəbzini tutdu”,
başını gırləmək xətrinə
hər tərəfə əyildi,
neçə yerdən qovuldu,
neçə yerdə döyüldü, söyüldü,
hamısını da qəbul etdi,
təki, istəyinə, məqsədinə çatsın.
Şan-şöhrət, var-dövlət yolunda
bir addım da irəli atsın.
Onun üçün fərqi yox idi
ya ləyaqəti tapdansı, ya
ya dostlarını, doğmalarını satsın.
Nə həqarətdən utanırdı,
nə ətrafının tənəsini vecinə alırdı.
Beləcə, naqisliklə böyüyüb artdı,
vəzifə, mənəbə tapdı,
çox yüksək məqamlara çatdı.
Ləyaqətli isə...
Kişi kimi yaşadığından
daim çətinlik, izzətdən gördü və...
İmkansızlığından
ömrü yarımçıq başa vurdu.

Sentyab, 2004

YAŞINDAN NEÇƏ İL TEZ QOCALANLAR

Bizim dövrün yaşa dolmuş insanların əksəriyyəti sinnindən 10-15 il qoca görünürlər.

Bizim taleyimiz dövrün tarixi,
bizim qismətimiz ağrı, qəm, kədər.
Tərsinə döndükcə fələyin çarxı,
keçir günlərimiz əzablı, hədər.
Xalqın dərd-sərinə şərik olanlar,
yaşından neçə il tez qocalanlar.

Aşkarlıq, aydınlıq, yenidənqurma,
neçə növ fırıldaq, neçə cür qurma.
Qaçqınlıq dövrünə düşdü ömrümüz,
köçkünlük dövrünə düşdü ömrümüz.
Haqsız təqiblərə məruz qalanlar,
yaşından neçə il tez qocalanlar.

Nə çoxmuş arada dil pəhləvanı,
meydan sərkərdəsi, söz qəhrəmanı.
Uca kürsülərə yalanla gəldik,
nakəslə, təfriqə salanla gəldik.
Çaşdırdı milləti növ-növ yalanlar,
yaşından neçə il tez qocalanlar.

Biz niyə bu qədər sadələvh olduq,
ağlı dayaz olduq, əhli-kef olduq?
Vədlə başımızı əcəb qatdılar,
Vətəni herraca qoyub satdılar.
Özünü bu dərdlə dərdə salanlar,
yaşından neçə il tez qocalanlar.

İndi iş gəzirik qul bazarında,
yayın istisində, qışın qarında.
Mələk sifətinə girmiş rəhbərlər
bütün ömrümüzü zəhərlədilər.
Bizik evi viran, yurdu talanlar,
yaşından neçə il tez qocalanlar.

Ayıl, ey içindən çürüyən millət,
elini səfalet bürüyən millət.
Bəs, daha gücünə inamı artır,
silkin, biganəlik hissindən qurtul.
Qüvvəti olurlar gec ayılanlar,
qəzəbli olurlar gic sayılanlar.
Siz ey ayaq altda düşüb qalanlar,
səbr kasaları seltək dolanlar,
yaşından neçə il tez qocalanlar.

Noyabr, 2004

CILIZLAŞDIRILAN KÜTLƏYƏ

Qoyun quzusunu öyrəşdirir ota,
aslan isə əniyini ətə.
Çünki təkçə genlə,qanla deyil,
güclü yeməklə də yaranır, artır, qorunur
həm də nəsildən-nəsilə ötürülür
xasiyyət, güc-qüvvət, qətiyyət.
Cürəti, qorxmazlığı, qüvvəti
ot yeyənlərə yox,
ət yeyənlərə vermiş
ana təbiət.
Gücsüzlərdə,qətiyyətsizlərdə
və ya qoyunkimilərdə
hardan olsun comərdlik,
məğrurluq,əzəmət?
İndi başda gedənlərimiz
ətsiz ərzaq yeməyi öyrədir camaata.
Fərq də göz qabağında,
nə haacət əlavə sitata!

01.11.2002

MÜASİR ADAM

Çoxdan tanıdığım bir insan
təsadüfən görüşdüyümüz zaman
bir xeyli özündən danışdı.
Gördüm ki, keyfi çox yaxşıdı.
Son illər vəzifəsi neçə dəfə artıb,
indi mühüm məqamlarda qərar tutub.
Odur ki, danışığı, oturuşu, duruşu dəyişib,
kişi siyasət yollarında əməlli “bişib”.
Həm də diqqəti artıb
lazımlı, lazımsız hər şeyə.
Həmişə nəzakətli, itaətkardır,
fəqət özündən məqamı yüksəyə.
Asılı olduğu adamları hər yerdə öyür,
hətta onlar üçün utanmadan deyir:
- Rəhbər adama hər söz deyə bilər,
rəhbər adamı, lap istəsə, söylə, döyə bilər.
Bundan heç vaxt inciməzlər,
bunu ayrısına heç giley kimi də deməzlər.
İşdə müdirin də rəhbərindir,
onu başında oturt, boynunda gəzdir.
O, sənin üçün həmişə ixtiyardır,
çünki əlində səlahiyyətləri vardır...
Dostum çox sadə ömür sürdüyümü də sezdi,
onu imkanlı gördüyümü də sezdi.
Odur ki, bu günkü mövqeyimi,
durumumu o ki, var pislədi,
Məni nəsihətlə yolumdan döndərmək istədi.
O danışdıqca mən onun donuq gözlərinə baxırdım.
Ürəyim sıxılırdı, yanıb-yaxılırdım.
Sən demə, bu cür manqurtların hesabına
illərdir düşürük dilənçi, kölə halına.
Bu, sapı özümüzədən olan baltalar
hələ neçə qürurlu insanın inadını baltalar.
Ah, kişiliyi, sınımazlığı
özlərinə yük bilən ağalar.
Nə deyim, ürəyim soyusun,
sizi doğan analar...

Beləsini dinləyib qurtardıqdan sonra
bilmirsən üzünü döndərəsən hara.
Az qalır tüpürəsən
bu, ləyaqətdən uzağın cəmdəyinə.
Allah adamı çətində möhtac eləməsin
beləsinin köməyinə.

Oktyabr, 2005

CAHİLLİK, XƏBİSLİK

Bu yay,uzun illər istifadə etdiyimiz
yorğan-döşəyi və yastıqları söküb
yenidən sırtıdırmaq qərarına gəldik.
Bu məqsədlə yataq əşyaları
sökülüb-töküldü
yuyulub təmizlənməyə.
Əlavə insanlar da çağırıldı köməyə.
Yastıq və döşəklərin içində
mənim və ailəmin adları yazılmış
müxtəlif formalarda bükülüb-tikilmiş
cadu-pitilər tapıldı.
Bunları görcək nə qədər əzablı
hisslərə qapıldım.
Xəyalım uçdu yaxına, uzağa,
özümə və ailəmə mərhəm bilib
vədəli-vədəsiz evimdə qarşıladığım
doğmalarımın yanına.
Məyusluqdan bir üzücü ağrı doldu canıma.
Özüm-özümü başladım günahlandırmağa,
qınamağa!
Siz ey diqqətimlə, imkanlarımla qarşıladığım,
sədaqət göstərib evimdə saxladığım
və xidmətində olduğum insanlar!
Nə deyim indi sizə?
Bu boyda tərbiyəsizlik,
bundan da böyük alçaqlıq?!
Bu da qohumluq, doğmalığ,
müsəlmançılıq!

10.08.2005

BOĞAZDAN YUXARI NİTQ SÖYLƏYƏNLƏR

Siz, ey yerli-yersiz mədh deyənlər,
haqqı sındıranlar, şəri öyənlər.
Əyri sözləriylə düzü əyənlər,
boğazdan yuxarı nitq söyləyənlər.

Hər gün kürsülərdə, hər gün efirdə,
fərqi yox, Vətəndə, ya da səfərdə.
Çaşdırın kütləni növ-növ tədbirdə
boğazdan yuxarı nitq söyləyənlər.

Yalançı nitqlərdə pəhləvan olduq,
yalançı nitqlərlə qəhrəman olduq.
Yalan dinləməkdən bədgüman olduq
boğazdan yuxarı nitq söyləyənlər.

Yarınız hiyləgər, yarınız mütrif,
Sözünüz ya mədhdi, ya yersiz tərif.
Yaltaqlıq kimsəyə gətirməz şərəf
Boğazdan yuxarı nitq söyləyənlər.

Bir yol kişiləşin, bir yol durun da,
yetsin bəlkə sonu bu azarın da.
Daha söz qalmadı söz bazarında,
boğazdan yuxarı nitq söyləyənlər.

Tutmasın şan-şöhrət, qoy gözünüzü,
yetər aldatdınız öz-özünüzü.
Nə vaxt eşidərik düz sözünüzü,
boğazdan yuxarı nitq söyləyənlər?

Hərdən vicdanızla durun üz-üzə,
elin gözü ilə baxın göz-gözə!
Görərsiz, tüpürür xalq üzünüze
boğazdan yuxarı nitq söyləyənlər.

Bəsdirin, yığdınız bizi boğaza,
bu yolla çox şeyi verdik güdaza.
İndi, ta üz tutun Aya, ulduza
boğazdan yuxarı nitq söyləyənlər.

Mart, 2004

MƏDHIYYƏÇİ YAZARLARA

Şərəfli ömür yaşayan.

Məhəmməd(s.a.v.s) peyğəmbər

Ey mədhiyyə,şərəfname yazan yazarlar,
doğrudanmı yazdığınız təbinizcədir?
Doğrudanmı sizə elə gəlir ki, ancaq
iqtidarın qəlbi geniş,ruhu incədir?

Bəs həyatın əsl üzü,acı reallıq,
gözünüzü deşmirmi bu aclıq,səfalet?
Vicdanızın səsinə bir səs verin,barı
məmləkətin harasında vardır ədalət?

Bir səf-nəzər eyləyin bu seçilmişləri,
Sərvətləri başdan aşan “xırda şahları”.
Azğınlıqdır, quldurluqdur yurdda işləri,
fəqət birçə şəxs yanında “yox günahları”.

Bu yaralı məmləkətdə gündə çal-çağır,
siz də ilham alırsınız sözdə hünərdən.
Bu minvalla Qarabağı geri alırıq,
yox heç yerdə belə xalqdan, belə rəhbərdən.

Sərhəd qoyun fikrinizə,düşüncənizə,
sındırmayın söz adlı o əlahəzrəti.
Haram olsun bu istedad,bu vergi sizə,
mədhiyyəyə çevirərkən ciddi söhbəti.

Lazımdırmı bu qəlibsiz,duzsuz təriflər,
bu qaçqınlıq, məhrumiyyət əzmirmi sizi?
Şöhrət üçün xalqa yalan satan mütrüflər
tarix silər yaddaşından hər birimizi.

Sözün də var öz meyarı,halal-haramı,
məclislərdə qızıqanda ayılın hərdən.
Gözümüzdən salmayın hər toyu,bayramı,
bir utanın beşmərtəbə mədhiyyələrdən.

Biri deyir korifeydir, biri peyğəmbər,
biri xalqın vuran nəbzi, coşan qeyrəti.
Dil boğaza qoymayan ey mütilər, yetər,
sizə baxıb əcnəbilər soyur milləti.

Aman, Allah, tərifin də ölçüsü olar,
bu minvalla müqəddəslər çıxacaq yaddan.
Qalmayıb bu asilərdə nə iman, nə ar,
bu nütvəsi natəmizlər yaranır hardan?

Biz özümüz özümüzə qənim kəsilən
tərif sevən, mədh deyən dostlarıq, ey zat.
Bu səbəbdən əli yerdən, göydən üzülən
unudulmuş insanlartək yaşarıq, heyhat!

Fevral, 2002

NIKBINLİK

Mən çox nikbin bir insanam, çox mətin insan,
hələ neçə ər doğacaq mərd Azərbaycan.
Mən aləmə haqq səsimi qaldıracağam,
sabahımın **Xətəisi** doğulan zaman.

Bəşər daim inkişafda, yeniləşmədə,
mən tarixə həm dərs deyib, həm dərs almışam.
Məni heç vaxt qorxutmayıb iğtişas, hədə,
ulduzduğum anlarda da məğrur olmuşam.

Zaman gələr, ağlar gözüm kiryər, gülər,
torpağımın hər qarışı səngərə dönər.
Nə qədər ki, içimizdə yurd yanğısı var,
Xətəilər çadırda da doğula bilər.

30.12.2003

ARTAN BƏLAMIZA, AZALAN YAŞIMIZA

Milli tariximizin
yaddaşımıza yazılan
ən güclü insanı,
sağlamı, igidi, pəhləvanı
Qoç Koroğlu:
-İnsan üçün ömür
30 yaşdan yuxarı
üzüaşağıdır-deyib.
Yeni 30 yaşından
qocalmağa başladığına
eyham eyləyib.
O hələ eramızdan əvvəl yaşayıb,
dağ döşündə ömür sürüb,
bulaq suyu içib.
Ekoloji təmiz ərzaq yeyib.
Özü də o dövrdə əksər insanlar
150-200 il yaşayıb.
İndi insanlar nə qədər yaşayır?
Təxminən 65-75 yaş arası.
Bu məntiqə Koroğlunun
nəzərdə tutduğu qocalığa keçid
30 yaşdan düşməlidir ən azı 25 yaşa.
Hünərin var, indi ömrü sağlam yaşa?
Çünki XX əsrin texniki eybəcərlikləri
zəhərləyir suyu, havanı, torpağı,
pozur əsəbləri.
Bunlar hamısı şərtidir, bəs necə?
İndi insanların əksəriyyəti
mübtəladırsa əgər
erkən ürək ağrısına,
qan xəstəliklərinə,
şəkərə, yaman şişə,
deməli hər il nə qədər insan
doğulur eybəcər-
gözü kor, ağılı kəm,
qoldan, qıçdan şikəst, daxili qüsurlu...
Hamısı da yaşayır bir təhər.

İnsan orqanizmi get-gedə zərifləşir,
insanın sağlamlığı get-gedə zəifləyir,
Bütün bunlara ciddi yanaşmaq gerek.
Zamana uyğun yaşamaq gerek.
Əgər xəstəliklər bu cür cavanlaşırsa,
biz erkən qocalırıq demək.
Heyf,biz imkansızların əlindən
bir qlobal iş də gəlmir ki,görək.
Yazıq,qısa ömrünü
ağır xəstəliklərlə yaşayan imkansızlara.
Onlar kimdən və hardan diləsinlər kömək?
Necə dözsənsən bu haqsızlığa,
içindən nələr keçir,
özü ağırlı duyğularla dolu,
sahibi fiziki qüsurlu
zavallı ürək,ürək?!

May, 2006

QONŞUMUN NADAN OĞLU

Qonşumun oğlu özünə bir təzə maşın almışdı,
bu maşınla özünü, lap abır-həyadan salmışdı.
Çünki heç kimi ona yaxın durmağa qoymurdu,
özü də hər gün onu yuyub-qurulamaqdan doymurdu.
Hətta maşınını, 30 ilin sürücüsü olan,
atasına da qıymırdı.

– Bunun modeli təzədir, sən beləsini
sürməmisən-deyirdi.

Ata da incikliyi bürüzə vermirdi,
gülümsəyib baxırdı, qanı qanından olan,
bu nadan oğlunun üzünə,
qapılıb xəyal aləminə, deyiniirdi öz-özünə:

– Şükür sənə, ya Rəbbim,
mən bununçün nələr etmədim?
Şirin danışığı, rəvan yerləş öyrətdim,
mükəmməl təhsil verdim,
maşınla davranış öyrətdim.

Uşaq ikən neçə maşınımı sürdü,
neçə yol qəza törətdi.

Qabağını, arxasını neçə dəfə səkiyə, ağaca,
ayrı maşına çırpdı.

Neçə yol mühərrikini tökdü,
ayırıcı muftasını yandırdı,
ötürücü qutusunu cırdı.

Hər dəfə eşidəndə güzəştə getdim,
aparıb usta yanında düzəltdim,
hamısını bir telinə qurban etdim.

İndi o, maşallah, böyüyüb,
kişiləşib, müasirləşib,
mənim maşınla davranışımı bəyənmir,
təzə maşınını mənə verməyə çəkinir.

Nə yaxşı, evimdə nəvəm böyüyür,
gördüyünü, eşitdiyini anlayır, duyur.

Nəvəm könlümü almaq üçün

– baba, mən də böyüyəndə maşınımı
ona vermərəm-deyir.

Babası bunun ağılına, məntiqinə qurban,

tez gəlib yetişəydi onun istədiyi zaman.
Bu da bir cür təskinlik, rahat olmaqdır,
bu da bir cür xəyalən qisas almaqdır.
Zəmanəmi dəyişib, yoxsa böyütdüyüm
uşağın xislətimi belədir?
Oğlumun hərəkəti mənə, əcəb yer eləyir.
Məsəl var, dəyərlər, bu günkü cücə
dünənki cücəyə "cik-cik" öyrədir.

Dekabr, 2006

ATƏŞKƏS DÖVRÜNÜN BAKISI

Əcəb mülayim keçir Bakımızın qışı,
hələ ki nə soyuğu var, nə qarı,
nə də güclü yağışı.
Bu da yanvar ayının iyirmi beşi,
artıq bəzi ağacların tumurcuqları şişir,
havalər taməm sakit, dəyişməz, həlim,
əsl atəşkəs dövrünə uyğun iqlim.
İşləyənlər öz iş - güclərində,
vaxtları planlı, məqsədli ötüşür.
İşsizlər isə küçələrdə məlul-məlul gəzişir.
Heç kimin heç kəslə işi yox,
çünki güclülər hər şeyi bölüşür.
Hərənin öz konkret haqqı və qadağası var.
Belə şəraitdə lap qurdla qoyunu
birgə buraxmaq olar.
Mən Bakıda heç vaxt bu cür küləksiz,
şaxtasız qış görməmişdim.
Deyirəm, bəlkə Bakının havası da
insanları kimi dəyişir,
mülayimləşir?

Yanvar, 2004

AYILIN, AĞALAR

*Zira, kim haqsızlıq edərsə,
işlətdiyi haqsızlığın əvəzini (mütləq) alacaqdır.
İncil, Əhdi Cədid, Koloslulara məktub, 3.25.*

Qayğılar çoxalır, güzəran çətin,
dövrən yükümüzü artırır müdam.
Tükənir dözüümü, səbri millətin,
çoxu həyatından bezikir tamam.

Azacıq imkanlı mərhəm ünvan yox,
kimə nə deyəsən darda, çətində?
Sən bir çəkdiyimiz izzətə bax,
qohum da, tanış da, dost da bu gündə.

Vəzifə bir qrup şəxslər üçündü,
babat iş çıxıbdı ceyran dalına.
Məsullar cibini düşünür indi,
yanan yox imkansız xalqın halına.

Bir ay yox, heç beş gün dolanmaq olmur
dövlətin verdiyi məvacib ilə.
Demə, hökumətə bel bağlamaqla
tamam ömrümüzü vermişik yelə.

Kəsib dörd tərəfdən yollarımızı,
bizi bu Vətəndən bezdirənlər var.
Bir tikə çörəyi xalqa çox görən,
içində xəbislik gəzdirənlər var.

Məmləkət bir iyrənc bazardı sanki,
hara üz tutursan, pul istəyirlər.
Məşğulluq mənəvi azardı, çünki
işçi yox, hər yerdə qul istəyirlər.

Tələbat qazancıdan dəfələrlə çox,
kütlə ürəyinin yağını yeyir.
Nəsil var, içində bir işləyən yox,
kimi dindirirsən – dözüruk – deyir.

Satılır səhiyyə, təhsil ilbəil,
yazıq bu millətin imkansızları.
Barama qurdutək şişir müttəsil
yurdum haram yığan vicdansızları.

Talanır bir ucdan elin sərvəti,
quldur oğruların adları bəlli.
Yığılır banklara gizli, xəlvəti
milyonlar, milyardlar, gör neçə ildir.

Bunlara kar etmir nə Zəbur, Tövrat,
nə İncil, nə Quran, nə Allah xofu.
Hələ üzlərinə gülür bu həyat,
hələ ki, özünü şah sanır çoxu.

Ey azğın insanlar, qorxun bir qədər,
qaçın bəd əməldən, durmayın üzə.
Ayılın, ağalar, usanın, yetər,
Səddamın taleyi görk deyil sizə?!

27.04.2003

RUHİ POZUNTU, YOXSƏ MİSKİN QISQANCLIQ

Z.Qodmanlının qəbirüstü abidəsi önündə düşüncələr

Mirzə Fətəlini yerdən götürməyə qoymayanlar,
Mirzə Sabirin nəşini məzardan çıxardanlar,
Zülfüqar Qodmanlının da qəbirüstü abidəsini qırdılar.
Bu bir nadan oyunudu, bu bir gədə hikkəsi.
Doğrudanmı ağrıtmır
bu ruhu pozulmuşların,
ağlı dayazların miskin hərəkəti
bu boyda kənddə heç kəsi?!
Paxıllıqdanmı,xəbislikdənmi,
acizlikdənmi ya hərislikdənmi
yaranır bu qısqanclıq?
Qəbir daşı sındırmağın,
məzar eşməyin adı ancaq
nakəslik, nakişilik, alçaqlıq.
Kimdir götürən bu adı?
Bu əclaf anlamırmı görəni,
onun da vardır ölənləri-
əzizləri,doğmaları,soyadı.
Və haçansa əməлиндən xəcalət çəkəcək övladı.
Nə deyəsən bu əsilsiz,məsləksiz
xisləti murdara?
Bu cür hərəkət hara,
qonşuluq,yaxınlıq,insanlıq hara?...

Bakıda Əliağa Vahidin
heykəlini sökənlər,
Əylisdə Əkrəm Əylislinin
evini yandıranlar,
Qodmanda Zülfüqar Qodmanlının
qəbirüstü abidəsini sındırırlar indi.
Allah sənə rəhmət eləsin,Mirzə Cəlil,
bu da Azərbaycanın
daha bir "Danabaş kəndi".

Mart, 2007

HƏZƏR BELƏSİNDƏN...

Hal-hazırkı müxalifətin tanınan öncüllərinin əksəriyyəti vaxtı ilə iqtidarda mühüm məqamlar tutmuş, Yeni Azərbaycan Partiyasının yaradıcı heyətində olmuş insanlardır. Onlar vəzifələrindən kənarlaşdırılan kimi siyasi baxışları da 180⁰ dönmüş, YAP-ın idarə heyətindən uzaqlaşaraq müxalifət partiyalarına doluşmuşlar.

Bu cür əqidəsi dönük siyasətçilərdən biri də, 13 il Səhiyyə naziri işləmiş, Azərbaycan Səhiyyəsini biabırçı vəziyyətə salmış, neçə-neçə Səhiyyə rəhbərini, YAP-ın üzvü olmadığı üçün, nümayişkəranə işdən qovmuş, ürək ağrısına salmış, tutdurmuş... səhiyyəni açıq-aşkar rüşvət meydanına çevirmiş, bir sözlə, ətrafına qan uddurmuş Əli İnsanov idi.

İqtidarda və YAP-ın idarə heyətində olduğu uzun müddət ərzində əsl yaramaz sifətini və xislətini gizlədə bilən, müxalifət partiyalarını və onların liderlərini müxtəlif növ tədbirlərlə, ictimai yerlərdə, Milli Məclisin iclaslarında və birbaşa efirdə qeyri-etik və qeyri-əxlaqi ifadələrlə təhqir edən bu anormal psixikalı xəbis məxluq vəzifədən kənarlaşdırılan kimi YAP-ın da ünvanına olmazın nalayiq sözlər yağdırdı, müxalifət partiyaları ilə həmrəy olduğunu bildirdi, həmin partiya rəhbərlərindən, onlara qarşı yanlış fikirlər yürütdüyü üçün, üzr istədi və ölkə iqtidarı ilə əks cəbhədə mübarizə aparacağı barədə bəyanat verdi. Onu dinləyəndə ürəyinlə barışa bilmirsən ki, Heydər Əliyev kimi dərin düşüncəli, zəngin idarəçilik və həyat təcrübəsi olan bir rəhbər necə olub ki, bu cür azğın, həşin və dələduz insanlara çox inanıb, onlara məsul vəzifələr etibar edibdir. Yüz heyf ki, belələri yenə də az deyil və onlar iqtidarın cəza hədəfindən hələ ki, yayına bilirlər.

Və nə yaxşı ki, son illər ölkə rəhbərliyi yavaş-yavaş bu cür ağgöz, kaftarabənzər yırtıcıları snayper dəqiqliyi ilə seçib zərərsizləşdirməklə cəmiyyətdən təcrid etməyə başlayıb.

Tanrı nazilən haqqı üzölməyə qoymayan ixtiyarları qorusun!

Yaşayırıq diqtəsiylə,
neçə yolunda azmışın.
Çaşıb çılgınlıq eyləsəm,
Allah günaha yazmasın.

Soxulduqca kürsülərə,
mədh deyən satılmışlar.
Dönür dəyərsiz kütləyə,
gözdən uzaq atılmışlar.

Öz şəxsi marağı üçün
kim nə bacarır, eyləyir.
Rəsmi məclislərdə isə
hamı “xalq”, “millət” söyləyir.

Əsl həqiqətsə budur –
yox kimsəyə hörmətləri.
Vəzifə bunlarçun, fəqət
keyf meydanı, sərvət yeri.

Bu şan-şöhrət əsirləri,
bu var-dövlət hərisləri.
Kimlər dartıb başa çəkir,
bu cür murdar – xəbisləri?

Nə iman bilirlər, nə din,
çoxu da quldur, bədxislət.
Vəzifədən gedən o gün
dönüb olur müxalifət.

Nə bir sadıq məmuru var,
nə bölgüsünün meyarı.
Odur xalqdan dəstək umur
daim ölkə iqtidarı.

Bu xırda şahlar əlində
əsəb oyuna düşmüşük.
Hər yerə bir tor atırlar,
Torlarına ilişmişik.

Qadağalı insanlarıq,
sözümüzün dəyəri yox.
Ya qışqıraq, ya yalvaraq,
faydası yox, xeyiri yox.

Kar olub, kor olmalısan,
danişsan, başın ağrıyar.
Tək onlar qoya bilirlər
fərqi yalanla doğruya.

Zərrə qədər mərhəmət yox
soyuq, laqeyd gözlərində.
Ancaq bir ötkəm görkəm var
kütlə üçün üzlərində.

Lazım gəlsə, sifətinə
neçə sifət qatar onlar.
Bir az çətinə düşəndə
Vətəni də satar onlar.

Nə yaxşı ki, vaxt hakimdi,
çox görmüşük beləsini.
Bu cür alçaq cəbhədə də,
dosta atar gülləsini.

El içində adları var –
nakəs, oğru, mərdiməzar.
Nakəs dönüb kişi olmaz,
həzər beləsindən, həzər.

Avqust, 2007

YAXŞI KİŞİLƏRƏ

Yaxşı kişilərlə dostluq edin.

Məhəmməd (s.a.v.s) peyğəmbər

Bütün ölçülərin başında durar
haqqı əzəmətlə ölçülən kişi.
Gözündən od yağar, çöhrəsindən nur,
yüz kişi içində seçilən kişi.

Yox bir əməlində naqislik, eyib,
hamıya dost deyib, qardaş söyləyib.
Nə mənəb, nə dövlət onu əyməyib,
kişilik boyuna biçilən kişi.

Bir halal insandır, zatı pak, nəcib,
daim məclis qurub, süfrə bəzəyib.
Hələ dodağına içki dəyməyib,
gündə sağlığına içilən kişi.

Bir “dağ aşırırsa” da, bir “sağ ol” bəsi,
bəşərin səxavət mücəssəməsi.
Çətində hamının ərki, kimsəsi,
yolunda canından keçilən kişi.

Yaxşılıq bənzərsiz sınaq, imtahan,
Tanrı hamımıza yetirsin məqam.
Yaxşılar ucalsın, artsın hər zaman,
nə çox aramızda kiçilən kişi.

Ən şirin arzunun özü xoş savaşı,
bu da bir istəkdi söylədim, qardaş.
Bu sayaq müqəddəs yol seçəydi kaşı,
özünü ər sayan, nə bilən kişi!

01.03.2000

MƏN SARAY ŞAİRİ OLA BİLMƏRƏM

Məni dost-doğmalar qınamasın qoy,
tanımır ətrafım, tanımasın qoy.
Tutduğum yolumu aza bilmərəm,
fəxriyyə, mədhiyyə yazı bilmərəm.
İstərəm görünəm olduğum kimi,
yazam hər misramı duyduğum kimi.
Süni şan-çöhrətə çəkməyir meylim,
mənim xarakterim bu çürdü, neynim?
Öyrəşə bilmirəm yalaq olmağa,
təhqir uda-uda calaq olmağa.
Yarınıb pay ummaq – şərəfsiz hünər,
o hörmət gətirir yaltaqlıq qədər.
Mənə cah-calalsız bir ömür yetər,
könlüm dostluğu da minnətsiz istər.
Çox gördüm vaxt-bixavt mədh deyənləri,
axır xəcalətdə keçdi günləri.
Ortaya çıxmağa üzü olmadı,
özü xəcil oldu, sözü qalmadı.
Şair öz-özünü dərk edən anda
minnət götürməsin Allahından da.
Hamiya bir baxsa şairin gözü,
onda heç bir qüvvə sındırmaz bizi.
Şairlər dünyanın söz sərkərdəsi,
dinsin avazında, qoy xalqın səsi.
Mədh deyən şairin özü fəlakət,
boğazdan yuxarı sözü fəlakət.
Şeiri söykenmirsə səmimiyyətə,
demək satılıbdır şair şöhrətə.
Başını dik tutmur, əyirsə, əlbət
keçir ürəyindən mənəşə, var – dövlət.
Gərək silkələsin haray şairi,
mən ola bilmərəm saray şairi!
Mədh üçün sarayda qalsam, ölərəm,
saraylardan “ilham alsam” ölərəm.
Yalandan xəyala dalmaq nə çətin,
hiyləgər mehriban olmaq, nə çətin!
Məqsədli ağlaya-gülə bilmərəm,
mən saray şairi ola bilmərəm.
Heç yerdə, heç zaman ola bilmərəm,
ələman, ələman, ola bilmərəm!

Sentyabr, 1999

PULSUZ KİŞİLƏR

Telli Pənahqızına

Bu da üstümüzə bir yeni həmlə,
səni kövrəldəcək,məni üşüdər.
Artır məmləkətdə silsilə ilə
İmkansız kişilər, pulsuz kişilər.

Nə söykənc yeri yox,nə güman yeri,
nə dərd anlayanı,ovunduranı.
Məmləkət müstəqil olandan bəri
Qalmayıb yurdda bir can yandıranı.

Gündüz qul bazarı,gecə ac ünvan,
işsiz oturmaqdan halsız kişilər.
Gəzir küçələri boş-boş,sərgərdan,
kütlə arasında yalnız kişilər.

Nimdaş üst-başından yoxsulluq yağar,
bu geniş dünyanı cəhənnəm bilər.
Bir tanış,bir gözəl çöhrə görəndə
Pörtər xəcalətdən,utanar,ölər.

Arzusu,istəyi gözündə qalar,
kül altda köz kimi yanan kişilər.
Dost-doğma yanında xəcil olarlar,
hər gün öz evində sınan kişilər.

Görən,kim qarğıdı bu xalqı belə,
görən, bu kütlənin nəymiş günahı?
Millətin yiyəsiz övladlarının
qaranlıq görünür hələ sabahı.

Bu xalqı sındıran yaddımı?! - Əsla,
öz içimizdədir namərd kişilər.
Hərdən yavan çörək tapmır,az qala,
səninlə,mənimlə həmdərd kişilər.

Bu ağır vaxt-bivaxt gəzər canımda,
ürəyim sancdıqca göynəyər sinəm.
Bəlkə o naçarın biri yanında,
bəlkə o bədbəxtin biri də mənəm?!

YOXSULLUQ İMTAHANI

Yaman yerdə yaxaladı yoxsulluq məni,
indi duydu əzabını imkansızların.
Dost-döğmələr dəyişdilər, baxışlar yeni,
gördüm əsl sifətini imansızların.

Nə çox imiş cazibəsi varın, dövlətin,
demə, həyat çoxu üçün pul-para imiş.
Siz ey yüz yol məhəbbətlə əl verdiklərim,
doğrudanmı bu doğmalığ boş yerə imiş?

İndi-indi anlayıram, duyuram sizi,
ey ağacı əllərindən düşən kişilər.
Gündə yüz yol laqeydlikdən sınan, sızlayan,
öz döğmə od-ocağından küsən kişilər.

Doğrudan da insan kimi yaşamırıq biz,
məhkumuq çox qadağaya yaxın-uzaqlı.
İynə ilə gor qazdılar babalarımız,
bizimçün də xoş günlərin yolları bağlı.

Çalışsaq da gecə-gündüz, bütün il boyu,
halal yolla bir kimsənin sərvəti artmaz.
Hökumətdən aldığımız dilənçi payı,
bir nəfərin bir həftəlik xərcinə çatmaz!

Doğrudan da ömür deyil yaşayırıq biz,
bu dövlətdən gördüyümüz, hələ ki, minnət.
Hələ vardan doymaq bilmir ağalarımız,
xalqı bu cür imtahana çəkənə lənət!

Bu da iqtidar partiya, yeni hökumət,
ziyalını, sənətkarı ac qoyan dövlət.
Vədlər verib aldatmaqmiş əsl siyasət,
“Dahiliyin yollarını” bildik nəhayət!

Noyabr, 2001

BİZİ BAĞIŞLAYAN OLARMI

Məni bağışlayan olarmı? – Çətin!

M.Araz

Heyvanlar arasında belə bir “təbii əxlaq” qaydası mövcuddur.

Dəstə halında yaşayan heyvan növlərinin əksəriyyətində nəsil artırma zamanı erkək cinslər arasında “ata” olmaq haqqını qazanmaq uğrunda bir vuruş başlanır. Çünki erkək cinslərdə olan bu “şüursuz” adlandırdığımız qısqanclıq və ya qürur hissi dişi heyvanlarla cinsi əlaqəyə girməyə çalışan hər hansı bir erkəyə qarşı düşmən, rəqib hissi yaradır. Bu da onların arasında sərt vuruşa səbəb olur. Və nəticə etibarı ilə “təbii əxlaqda” cinsi əlaqəyə ən güclü erkəklər girə bilər.

Bu vuruş bir sıra heyvanlar - ələxüsus, canavarlar, dəvələr eləcə də dağ keçiləri, atlar və s. arasında daha şiddətli keçir. Uduzub dəstədən qovulan canavarın Yalquzaq, dəvə döyüşünün “nər döyüşü”, qalib dəvənin Nər adlandırılması, həm də bu sözlərin aforizmə, məsəl hədəfinə çevrilməsi heç də təsadüfi deyildir.

Deməli təbii seçmədə zəif, xəstə heyvanlara “ata” olmağa, övlad dünyaya gətirməyə imkan verilmir!

Bəzi yırtıcı heyvanlar isə, bu təbii məntiqə, öz zəif balalarını hələ körpə ikən parçalayıb öldürür.

Bəlkə də ağıl yox, instinkt adlandırdığımız bu hiss təkcə eqoizm deyil, həm də canlıların öz gələcək nəsillərini daha güclü və sağlam yaratmaq istəyidir?

Bax, budur sərt, qəddar və müdrikcəsinə düşünülmüş yaşamaq uğrunda mübarizənin məntiqi davamı...

Sən bir təbiətin məntiqinə bax,
bu dəmir qanunu yazana şükür.
Təbii seçimdə nəsil artırmaq,
yalnız güclülərin payına düşür.

Sən demə, hər dəfə cütləşmə vaxtı,
dəstənin içində başlar bir vuruş.
Didər bir birini qızmış erkəklər,
qorxutmaz onları bu qanlı yarış.

Bu ər savaşına baxar qıraqdan,
bir sürü, bir ilxı, bir naxır heyvan.
Qorxaqtek tanınar meydandan qaçan,
güclülər vuruşar, ta axıracan.

Gücsüzün, acizin burda yeri yox,
yalnız qüvvətlilər ər ola bilər.
Dəvə dəstəsində erkəklər nə çox,
fəqət onda biri Nər ola bilər.

Vuruşar dəvələr qan-tər içində,
vuruşar taqətdən düşənə qədər.
Təbii əxlaqda, qanlı seçimdə,
demək güc hər şeyi həll edə bilər.

Qalib erkəkləri diş heyvanlar
qəbul eyləyirlər ixtiyar kimi.
Dəstənin içində həmişə onlar
gəzirlər hər şeyə haqqı var kimi.

Vuruşda uduzan erkəyin isə
haqqı yox dişiyə yaxın durmağa.
Bəlkə də gələcək nəsil naminə
gücsüzü qoymurlar “ata” olmağa.

Zəifə heç harda yer yoxmuş, heyhat
ya ər olmalısən, ya da ölməli.
Ana dediyimiz cahanda həyat
həm ağlamalıdı, həm də gülməli.

Bu acı həqiqət, bu ağır hökm
nə qədər düzgündür, bilə bilmərəm.
Ancaq ali həzzdən məhrum olanın
tapdanmış haqqına gülə bilmərəm!

Fəqət bir həqiqət gün kimi aydın:
– Ər ola bilməzlər zəif erkəklər.
Qoy bu sözlərimi yersiz saymasın
qızəndam kişilər, zərif erkəklər.

Döl verə bilsəydi qorxaq Yalquzaq,
nəsli yer üzündən silinəcəkdi.
Dəvənin belində güc olmasaydı,
Uzaqdan-uzağa bilinəcəkdi.

Nə çoxmuş dünyada təzadlı rənglər,
vəhşilər seçilir hər işləriylə.
Didib parçalayır ana pələnglər
xəstə ənikləri öz dişləriylə.

Bu yolla çoxalıb canavar nəslə,
bu yolla artıbdı nəfər oğlu nələr.
Bu qədər kölətək yaşadıq, bəsdə,
qoy qalxsın ayağa hər oğlu ərər!

Cəsərət, güc, qüvvət – nə böyük anlam,
ən böyük amallar burdan başlanır.
Güclüyəm, deməli haqqım var qalam,
zəifəm, deməli yurdum daşlanır.

Bu yerdə yaranıb “qeyrət” kəlməsi,
bu yerdən başlanır “namus” anlamı.
Heyf, silkələmir bu söz hər kəsi,
heyf, mənasını anlamır hamı.

Hərdən bu hikmətlə qalıb üz- üzə,
öz xəcil halıma acıyıram mən.
Dəstədən qovulan Yalquzaq kimi
dişimi boşuna qıcayıram mən.

Yüz ildir Vətəndən qovuluruq biz,
yüz ildir tapdanır qəbirlərimiz.
Az qala tarixdən silinib təmiz
neçə and yerimiz, pənah yerimiz.

Qulaq as, yurddaşım, dinlə qardaşım,
özgə köməyiylə yarımaq çətin.
Bu cəfəng xülyadan bir yolluq daşın,
qorxmaz ol, igid ol, mətin ol, mətin!

Dünyanın dəyişməz qanunudur bu,
“qadını hər doğmaz qorxaq millətin”.*
Düşmən tapdığına çevrilər yurdu,
namusu, qeyrəti axsaq millətin!

Noyabr, 1999

* Misra M.Arazındı

VƏTƏN FƏRYADI

Bir yaralı aslan kimi çəkildin geri,
itkisinə, ağrısına saç yolan Vətən.
Həcv deyir indi sənə nakəsin biri,
ünvanına söylənilir yüz yalan, Vətən,
satqınların əlləriylə satılan Vətən.

Bu namərdlər sırasında pozuldu sıran,
bu tülkülər arasında təkləndin yaman.
Bu xisləti murdarlardan diləmə aman,
ədalətsiz döyüşlərə atılan Vətən,
satqınların əlləriylə satılan Vətən.

Ötüşsə də ömrümüzün yüz ili belə,
çiçək açmaz arzumuzun bir gülü, belə.
Kimlər çəkir gözümüzə bu mili belə?
Qəhər olub gözlərimə, a dolan Vətən,
satqınların əlləriylə satılan Vətən.

Sənin bəxtin bir oyunmuş, əsrin oyunu,
tarixini dəyişənlər dandı soyunu.
Bir “Çaldıran döyüşü” qur, çaldır toyunu,
sərkərdəsi əsgərinə mat olan Vətən,*
satqınların əlləriylə satılan Vətən.

Nə bir paltar, nə bir kəfən biçilməz belə,
nə bir şərbət, nə bir zəhər içilməz belə.
Vətən adlı müqəddəslik kiçilməz belə,
oba-oba yad ellərə qatılan Vətən,
satqınların əlləriylə satılan Vətən.

Səndən qisas, imdad umur şəhid balası,
gözləyirsən, səbr kasan nə vaxt dolası?
Kimlər verdi bu torpağı, kimlər alası?
Hiddəti də səbri boyda bir ümman Vətən,
satqınların əlləriylə satılan Vətən.

* 1992-ci ilin may ayının 8-ində, Şuşa süqut edəndə Respublika Prezidenti və Ali Baş Komandan vəzifələrini müvəqqəti icra edən cənab Yaqub Məmmədov televiziya ilə çıxış edərək, xalqa bildirdi ki, bəs mən üç gündür Müdafiə Naziri cənab Rəhim Qaziyevi axtarıram, ancaq tapa bilmirəm. O mənə tabe olmur.

Qeybdən mənə bir səs gəlir, ilahi bir səs,
indiyəcən satıldığıın, satqınlığın bəs.
Yurda dönük çıxanların başlarını əz,
zəfər səsin eşidilsin Batıdan, Vətən!
Satqınların əlləriylə satılan Vətən,
ədalətsiz savaşırlara atılan Vətən.

İyun, 1997

YAXŞILAR

Dünya elə yaranışdan yaxşıdır,
yaxşı səma, yaxşı Günəş, yaxşı Ay.
Ömrümüzün, bəxtimizin naxışdır
yaxşı sutka, yaxşı həftə, yaxşı ay.

Xoş günlərin carçısıdır, əl eylər,
dağda-daşda cığır salar, yol eylər.
Nemət adlı ruzisini bol eylər
yaxşı payız, yaxşı bahar, yaxşı yay.

Bardan qalar onsuz bostan, bağ, zəmi,
elimizin, obamızın zəməmi.
İsti gündə təşnəmizin məlhəmi
yaxşı bulaq, yaxşı kəhriz, yaxşı çay.

Bir dəmət tut bağından gül dərilsə,
sözdən yarat, ömür qəsrin hörülsə.
Müdirlikdir, təmannasız verilə
yaxşı bəxşiş, yaxşı sovgat, yaxşı pay.

Ay Fəxrəddin, ötüşdükcə ruzgar,
hər arzudan, kaş doğa bir xoş qərar.
Nə yaxşı ki, hələ vardı yaxşılar,
yaxşıların yaxşısını yaxşı say!

06.09.98

YERİYİN DÜŞMƏN ÜSTÜNƏ

döyüşən askərlərimizə

Haydı igidlərim, cürət vaxtıdır,
yeriyin, yeriyn düşmən üstünə.
Ya olum, ya ölüm – qeyrət vaxtıdır,
Yeriyn, yeriyn düşmən üstünə.

Yenə qan içində Turan, qardaşım,
nə qədər yurd-yuvan viran, qardaşım.
Düşmənlə üz-üzə duran qardaşım
yeriyin, yeriyn düşmən üstünə.

Aldandıq vədlərə, “bu gün-sabaha”,
vaxt indi bizimçün hər şeydən baha.
Biz ala bilməsək, qayıtmaz daha*,
yeriyin, yeriyn düşmən üstünə.

Yaşlılar xiflətdən düşdülər dərdə,
getdi həya, abır, götürüldü pərdə.
Qız-gəlin o tayda, “qanunsuz ərdə”,
yeriyin, yeriyn düşmən üstünə.

İndi xalqın güvənc yeri sizsiniz,
Babəkin, Həzinin biri sizsiniz.
Bu ölü torpaqda diri sizsiniz,
yeriyin, yeriyn düşmən üstünə.

İz salın Murovun ağ zirvəsinə,
hay verin Boz qurdun haray səsinə.
Hələ çox fırlanar dünya tərsinə,
yeriyin, yeriyn düşmən üstünə.

Əzin düşmənləri, əzin, yeriyn,
üzün başlarını, üzün, yeriyn.
Yarı qırılsaq da dözüň, yeriyn,
yeriyin, yeriyn düşmən üstünə,
yeriyin, yeriyn düşmən üstünə.

27.09.1998

* 90-cı illərin əvvəllərində erməni işğalçıları tərəfindən zəbt edilmiş 20 % əraziyə işarədir.

TALESİZ QIZLAR

İndi şəhər və kəndlərimizdə cavanlıq yaşı çoxdan ötmüş on minlərlə ismətli qız səadətinə ləyaqətinə qurban verərək, ata evində oturub, gələcək taleyini elçi başına bağlamışdır. Onların böyük əksəriyyəti kasıb balalarıdır!

Hansı güc qarğıyır onları belə,
bağlanır bəxtləri bəxtsiz qızların?
Qəlbində ümidi qalsa da hələ,
ağarır saçları vaxtsız qızların.

Yaşı yaşdan keçər, bəxti açılmaz,
istisi duyulmaz bu ulduzların.
Gəlinlik boxçası, taxtı açılmaz,
gəlinlik üzünə həsrət qızların.

Dönər göz yaşına səyi, gileyi,
keçər ömrü-günü güman içində.
Taleyi bir azmış gəmi taleyi,
hələ ki, yol gedər, duman içində.

Oyatmaz bir qəlbə sevgi-məhəbbət,
nəzərdən, diqqətdən silinər daha.
Elçi sevdasında aldığı qiymət
acı həqiqəttək bilinər daha.

Bu dönük taleyin səbəbi aydın,
yarı arxasızlıq, yarı ehtiyac.
Dünyaya sevlmək öyrədən qadın
qalıbdı bir zərrə qayğıya möhtac!

Subaylar imkanlı qız seçir indi,
bu cür qohumluğu hünər sayan çox.
Duydum, qəlbinizdən nə keçir indi,
qoymuşuq qeyrəti şöhrətə girov!

Şöhrət gəziriksə hər şeydən öncə,
bədbəxt tükəzbanlar azalmaz, bacım!
Xəstə düşüncəmiz dəyişməyincə,
sizə sağlam tale yazılmaz, bacım!

Gör, kimə qıyırsan, ay adil Allah,
budurmu yazdığın “alın yazısı”?
Kasıb daxmasında ömür çürüdür
bir yazıq atanın qarımış qızı!

Ya Rəbbim, bir anlıq zülmünü unut,
onsuz da çətin vaxt, ağır dövrəndi.
Uçurt asımanı başıma, uçurt,
ancaq bu qızlara qıyma, amandı!

Nə qədər dərd-səri vardı bu elin,
ah, nələr çəkirlər qız anaları.
Ay subay oğlanlar, yığışın, gəlin,
sevin, gəlin edin bu sonaları!

Dekabr, 1999 (Ramazan ayı)

QOCALAR EVİ

Övladları onları yola vermədikləri üçün qocalar evini öz od-ocağıdan üstün tutub ömrünün sonunacan orada yaşamağa qərar verən bu zavallı, pənahsız insanları sakit, emosiyasız dinləmək olmur.

*Nə qədər ağrılı və acı görüş!
Başın batsın, nankor övlad!
Ölümün olumundan daha əfzəl!*

Salam verib - hər vaxtınız xeyir – söylədim.
Aqibətin xeyir olsun, oğul – dedilər.
Mənə ömrün qürubuna xeyir dilədi
aqibəti qara gəlmiş bu nisgillilər.

Aqibəti xeyir olmaq, nə uğurlu yol,
hansımıza qismət olar, qalıb bəxtəbəxt.
Od-ocaq qur, övlad böyüt, sonra da qovul,
sən həyatın təzad dolu min üzünə bax!

Qırıq kəşmiş çöhrələri xiffətdən solar,
nurdan düşmüş gözlərində qəm yuva salar.
Hər gün qüssə, qəhər ilə oyanar, yatar
yuxusunda övlad, nəvə görən qocalar.

Bu ixtiyar yaşlarında sərgərdan olub
doğmalardan uzaq düşmək nə qədər ağır.
Nə arabir bir günlüyə qayıda bilir,
nə yurd-yuva, nə qonşular yadından çıxır.

Gecə-gündüz lənətləyib qara bəxtini,
kimlərisə yada salar, səssiz ağlayar.
Hələ hərdən nəyəsə sərf edər vaxtını,
hələ hərdən kimə isə ümid bağlayar!

Hərdən fikir neçəsini çəkər uzağa,
xəyalında nəvəsinə nağıl danışar.
Keçər oğul günahından bu qəlbi yuxa,
övladının təhqirini udar, barışar.

Lakin gəlməz övlədlərdən quru təklif də,
göz yaşıyla dərdlərini yayındırırlar.
Boş arzuyla, xam xəyalla qalib təklidə
bu tənhalər bir-birini ovundurarlar.

Daha daim fikri məchul, qaşı çatılar,
günü-günə, ayı-aya satar qocalar.
Sanki kədər ümmanına lövbər atarlar
dəryalarda gəmiləri batan qocalar.

Aman, Allah, nə sitəmdir qocalar çəkir,
bu cür dərdə nə baş dözər, nə ürək dözər.
Qaçqınların, köçkünlərin gününə şükür,
övlad, nəvə didərgini olmaqdan həzər.

Bir yerdə ki, valideynə ehtiram olmaz
batsın o yurd, uçsun o ev, sönsün o ocaq.
Vətənə də vətəndaş yox, ləkədir ancaq
anasına, atasına xor baxan alçaq!

Bu gərəksiz vücuduna də, nə ad verək,
gözümüzdə cılızlaşan, ay arsız oğul?
Südünmü, zətinimi, nəyini deyək,
nankor övlad, naqis xələf, qürursuz oğul?

Övlad gərək kəfəninə bürünüb gedə,
valideyni ölümə də onu çağırırsa.
Ulu Tanrım, sənəin səbrin nə vaxt daşacaq,
oğlu qoca anasını evdən qovursa?!

Dünya həm şər meydanı, həm hünər meydanı,
kim nə bilir, əkdini kim biçəcəkdir?
Bu ağacın acı dadan meyvələrindən
övladların sənə də pay göndərəcəkdir.

Cahil insan, düz yolundan sapdığın yetər,
şərəfət san valideynçün diz çökməyi sən.
Tanrı – əcəl körpüsündən keçməzdən əvvəl
öz övladlıq borclarını ödəməlisən!

Dekabr, 2001

TANRI TÜRKÜ QORUSUN

İndi də Balkanlarda albanlara qarşı bir savaşı başlanmışdır. Böyük Türk nica-
tını yenə də özündə və Tanrısında axtarır. Tanrı Türkü qorusun!

Siz ey Türkü hər b ilə
hədələyən haqsızlar.
Bilinməz bu savaşıda
kim udar, kim uduzar.

Bu zaman kəsiyində
qırılsa da yarısı,
türkü məğlub olmağa
qoymaz onun Tanrısı.

Kimse qıra bilməmiş
əzmini, qürurunu.
Min ilərdir qoruyur
ocağının qorunu.

Başında yüz qovğa var,
önündə yüz qadağa.
Suçu oldu-olmadı
Türk çəkilir sınağa.

Ərzin hər bir savaşı
izlər onun soyunu.
Taleyinə yazılmış
didərginlik oyunu.

Bu ulu Türk dünyası,
yenilməzlər dövləti.
Hələ irəlidedir
onun əsl qüdrəti.

Türk boz qurddan süd əmmiş,
Türk qorxmaz, Türk cəngavər.
Cəsarətdə, cürətdə
yox ona tay-bərabər.

Bu ad uğrunda hər an
başımızı qoyarıq.
Türk oğlu Türk olmaqdan
daim şərəf duyarıq.

Oxusun şərqişini,
qoy bu elim, ulusum.
Türk Tanrıya tapınmış,
Tanrı Türkü qorusun!

Aprel, 1999

DƏRD DEMƏYƏ KİMSƏMİZ YOX

Bölündük neçə hissəyə,
qaldıq azlar arasında.
Qoyduq sadələvh kütləni
kələkbazlar arasında.

“Allahu Əkbər” söylədik,
xalqı yalanla küylədik.
Həccə ziyarət etlədik
allahsızlar arasında.

Məmləkətin haqsız çox,
anlamayır bir acı tox.
Dərd deməyə kimsəmiz yox,
bu boz üzlər arasında.

Çox özünü yorma, könül,
hər müşkülə varma, könül.
Mərhəmət axtarma, könül
həris gözlər arasında.

Bu yurdsuz yurddaşlarımin,
bu işsiz qardaşlarımin,
zavallı soydaşlarımin
qəlbim sızlar arasında.

20.11.1998

TÜRKÜZ, TÜRKÜ OXUYURUZ

*Aşıq Veysəla.
Ruhu şad olsun.*

Qoy dinləsin ələm bizi,
türküz, türkü oxuyuruq.
Qorxudamaz ələm bizi,
türküz, türkü oxuyuruq.

Məskən saldıq dağda, düzdə,
bir səs gəzdi köçümüzdə,
o səs daim içimizdə,
türküz, türkü oxuyuruq.

O bizim yol yoldaşımız,
o bizim can sirdaşımız,
o bizim qan yaddaşımız,
türküz, türkü oxuyuruq.

Türkmən, Tatar, Qazax, Qırğız,
Başqırd, Kərkük, Qıpçaq, Oğuz,
bir rəngdədir bayrağımız,
türküz, türkü oxuyuruq.

O səs Boz Qurdun səsidir,
o səs həyat nəfəsidir,
o səs millət şərqişidir,
türküz, türkü oxuyuruq.

İzn ver, ey Allahımız,
xoş açılısın sabahımız,
sən duamız, pənahımız,
türküz, türkü oxuyuruq.

Dekabr, 2002

QƏHRƏMANLAR LAYLASI

Qara bağlama,Vətən,
qalx, yas saxlama, Vətən.
Sonuncu oğlun ölsə,
yenə ağlama,Vətən.

Sən əmanət qal,Vətən,
sağ-salamat qal,Vətən.
Gözümüz yumulunca
bizə layla çal, Vətən.

Dostum,sirdaşım,neynək,
bacım,qardaşım,neynək?
Vətən daşı hələ ki,
olur başdaşım,neynək?

Dövrən dağ olsun,Vətən,
içi bağ olsun,Vətən.
Oğul dar gün üçündür,
başın sağ olsun,Vətən.

Vətən gülzarım olsun,
dağ-daş güzarım olsun.
Bu yurd evim olmadı,
barı məzarım olsun!

Vətən möhtəşəm saray,
uçur,dağılır,haray!
Biz ölümdən qorxmuruq,
yurd yiyəsiz qalsa,vay!

Döyüşdə ölsək,nə qəm,
bayrağın olsun kəfən.
Biz cihad eylədik ki,
üzün ağ olsun,Vətən!

Uyu,qardaşım,uyu,
ər silahdaşım,uyu.
Yenilməzliyin səni
yaşadar tarix boyu!

May, 2001.

... VURUŞMAĞI MƏNƏ DƏ ÖYRƏT

Sən öz hünər tarixini qanınla yazdın,
qəhrəman xalq,qəhrəman yurd-nə böyük qismət!
Qoy Qafqazın zirvəsinə ad olsun adın,
hər igidin bir qayaya,bir dağa şöhrət,
çeçen qardaş,vuruşmağı mənə də öyrət.

Bu günündə,bu günümdə görüşək bir yol,
sərt ruhunla qanıma hop,ciyərimə dol.
Lap elə,gəl,rəhbərim ol,komandanım ol,
bəlkə onda ellik ilə tapaq cəsərət,
çeçen qardaş,vuruşmağı mənə də öyrət.

Min əzaba qatlaşmasaq, bu bəla ötməz,
səngərləri ev bilməsək,bu dava bitməz.
Ac qalmaqla canavarın ürəyi getməz,
gödən belə yapışdıqca artar güc-qüvvət,
çeçen qardaş,vuruşmağı mənə də öyrət.

Gör, haçandır, biz il-ildən cılızlaşırıq,
bölünürük bölgələrə,yalqızlaşırıq.
Aldanırıq,uduzuruq,ucuzlaşırıq,
kasıbımda ruh qalmayıb,pullumda qeyrət,
çeçen qardaş,vuruşmağı mənə də öyrət.

Sən bir milyon, durmusan yüz milyona qarşı,
bu inadla səsin qalxıb çatacaq ərşə!
Hər şəhidçün çaldırırsan qələbə marşı!
Sən gözümdə ən qadir xalq,ən böyük millət,
çeçen qardaş,vuruşmağı mənə də öyrət.

Sənin xalqın qırılmaqda,yurdun dağılmış,
mənim isə ruhum ölmüş,səsim boğulmuş.
Mənim sənə çatmağıma çox var,sağ olmuş.
Bu sözümə kim güləcək,kim edər heyrət,
çeçen qardaş,vuruşmağı mənə də öyrət.

Mən dünənle çox öyündüm, sənə bu günlə,
sən Vətənə qurban getdin, mən dedim – “ölləm”.
Nə vaxt görsən özümçündür sonuncu gülləm,
demək, onda coşub-daşır qanımda cürət,
onda daha söyləmərəm, gəl, məni öyrət,
indi isə öyrət məni, yenə də öyrət,
çeçen qardaş, vuruşmağı mənə də öyrət!

Dekabr, 2000

SƏRHƏDÇİ DÜŞÜNCƏLƏRİ

İlham Abdullayev musiqi bəstələmişdir

Vətən, sənin göylərinin aydın olsun səması,
Vətən, sənin sərhədlərin üfük qədər uzansın.
Sərhəd boyu dirəklərdə quşlar yuva bağlasın,
şir biləkli oğulların keşiyində dayansın.

Çiçəklənsin, qüvvətlənsin Azərbaycan dövləti,
sərhədindən bəlli olur hər ölkənin qüdrəti.
Dövlət güclü ola bilməz, qorunmursa sərhədi,
sərhəd ilə qoşa durur vətəndaşlıq qeyrəti.

Biz rəqibə bac vermərik, biz bu yurda sipərik,
qarı düşməni qapımızın kəndarında qarımış.
Biz igidik, biz qorxmazıq, biz zəfərə qadirik,
zaman – zaman bu torpağı XƏTƏİLƏR qorumuş.

Biz “Əsgəri and” içəndə əl basmışıq Qurana,
bu torpağın hər qarışı candan əziz, müqəddəs.
Yol vermərik zəif, qorxaq sıramızda dayana,
türk əsgəri şəhid olar, türk əsgəri yenilməz.

İyun, 2004

BİZİ MÜXALİFƏT SAYAN GƏDƏLƏR...

Siz ey şeirimlə məni vuranlar,
fikrimdə, duyğumda suç axtaranlar.
Özləri iqtidar kiçiyi ikən,
bizi özlərinə düşmən sayanlar.

Siz ey düz sözümü şərə yozanlar,
bu cür düşünməyiz kökündən qələt.
Şeirimdə gəzməsin kimsə siyasət,
mən nə iqtidaram, nə müxalifət.

Siz ey ömrü boyu yalaq olanlar,
mələz əsillilər, calaq olanlar.
Əlində “ingilis bayrağı” tutub,
daim ona – buna yaltaqlananlar.

Mən nə “Musavat”çı, nə “Cəbhə”çiyəm,
nə “Ana Vətən”də , nə “YAP” da varam.
Mənim müxalifim öz vicdanımdır,
sözümdə, işimdə düz iqtidaram.

Mənimçün həqiqət hər şeydən uca,
xalqın dərd – sərinə yazmaq şərəfdir.
Siz isə, məşallah,diribaş, qoçaq,
sizə ikiüzlü olmaq sərf edir.

Hərdən zəmanəyə etiraz sözüm
kiminsə heysinə toxunmaq deyil.
Ətrafda bir qüsür görürsə gözümlə,
bu əsla ittiham oxumaq deyil.

Şair təhrif etməz öz zamanını,
qələmi müqəddəs sanar, düz yazar.
Tanıtmaq mədhi ilə öz ünvanını,
acı həqiqətə acı söz yazar.

Şairi xalqına müxalif sayan
ən azı nadandır, ayrı adı yox.
Yurdunda ədalət gören şairə
xoşbəxtdir, uçmağa bir qanadı yox.

Odur əlahəzrət sözün memarı,
dövrünün fəvqündə durmuş hər zaman.
Sındıra bilməmiş əsl şairi,
nə cəllad kötüyü, nə soyuq zindan.

Sözü sərt, eyhamı incə şairin
ömrü də minnətsiz ötsə yaxşıdır.
Şair məddahlığa rəvac verincə,
bir gecə intihar etsə yaxşıdır.

Siz ey “iş verənlər”, adam satanlar,
səyiniz kökündən iğtişas, hədə.
Şairə şər yaxıb, böhtan atanlar
yetkin insan deyil, gədədir, gədə.

Bir kökə bağlısız sizin hamınız,
nakəslər həmişə arxadan vurub.
Bəlkə elə sizin babalarımız
Cavidin, Müşfiqin üzünə durub?!

Olub, tarix bu cür sınağa çəkib,
nə qədər dahini, mütəfəkkiri.
Sizintək nakəslər güdaza verib
neçə Nəsimini, neçə Sabiri.

Nizami saraydan imtina edib,
Füzuli söyləyib şikayətini.
Vəqif “Görmədim”lə yazıb – yaradıb
sarayın şərəfsiz hekayətini.

Şair mücahiddir Vətən eşqinə,
o heç vaxt yurdunu sevməyə bilməz.
Bax Abbas Səhhətin “Vətən” şeirinə,
bu sevgi ruhani, bu istək ölməz!

Biz də yurduмуza vurğunuq bu cür,
biz də xalqımıza bağlıyıq belə.
Bu sevgi Vurğunu “Azərbaycan”la
sevdirdi millətə, tanıtdı elə.

Bizi düşmənlər sayan ikiüzlülər,
bu bizi ağrıtmaz heç zərrə qədər.

Kimilər ki, Vətəni ürəkdən sevir,
onların sevgisi bizə də yetər.

Çatır qulağıma tez-tez tənələr,
gəlir ünvanıma hərdən hədələr.
Bu cür neçəmizi hədəf seçirlər
bizi müxalifət sayan gədələr...

Oğru, quldur, nakəs, məddah, yalançı
daim hədəfimdirdi, qoy bilsin aləm.
Nə qədər canım var, onlara qarşı
müxalif yazacaq əlimdə qələm!

Mart, 2008

EY VƏTƏN

Hələ tərifini verməsəm də mən,
sənsiz olmamışam bir an, ey Vətən.
Mən sənə sinəndə məskən salmışam,
sən mənim qəlbimdə, inan, ey Vətən.

Hələ can borcumu verməmişəm mən,
hələ borcum nə çox önündə, Vətən.
Hələ xidmətimi görməmişən sən,
ölərəm bir çətin günündə, Vətən.

Məni darda sına, çətinə sına,
haqqım yox adını danam, ey Vətən.
Mən sənə çox adi bir övladıman,
sən mənim müqəddəs anam, ey Vətən.

Mənim Kəbəm də sən, Mədinəm də sən,
bir daşın bəs eylər min heyvət üçün.
Bir ovuc torpağın yetər, ey Vətən
yüzlərlə zəvvərə ziyarət üçün.

Hissimsən, duyğumsan, şirin canımsan,
tükənməz sevgindən yaranmışam mən.
Sən mənim ən ali komandanımsan,
“fərağət” əmrində dayanmışam mən!

02/07.10.98

*RUHUMU
TİTRƏDƏN
ACI DUYĞULAR*

DAHA YAŞIN O ÇAĞIDI...

Yavaş-yavaş gözümüzdə çökür boz duman,
Yavaş-yavaş çöhrəmizin artır bəyazı.
Bu da ömrün axırına yetişən zaman,
bu da, yəqin alnımıza yazılan yazı,
daha yaşın o çağıdı, neyləmək olar?

Yavaş-yavaş canımıza dolur dərd, qada,
sıxılıriq, ağrıyırıq, halsızlaşırıq.
Yavaş-yavaş cismimizi veririk bada,
ruh deyilən bir məvhuma yaxınlaşırıq,
daha yaşın o çağıdı, neyləmək olar?

Yavaş- yavaş bizə sarı gəlir Əzrayıl,
qapımızın kandarında dayanır əcəl.
Ölüm-itim bəşər üçün yeni ha deyil,
bu xiflətdən məyuslaşıb üzül də qocal,
daha yaşın o çağıdı, neyləmək olar?

Yavaş-yavaş seyrəkləşir sıralarımız,
qəfil, vaxtsız itkilərdən üzülür ürək.
Sızıldayır görünməyən yaralarımız,
mətinləşib hər ağrıya dözəsən gərək,
daha yaşın o çağıdı, neyləmək olar?

Yavaş-yavaş hüzlərdə keçir günümüz,
söhbətimiz giley-güzar azar-bezardan.
Olur, hərdən bu dünyadan doyur gözümüz,
istirahət axtarıriq soyuq məzarda,
daha yaşın o çağıdı, neyləmək olar?

Yavaş-yavaş silkələsin bu hiss çoxunu,
bu dünyada qoyur hər kəs öz var-yoxunu.
Qoy cücərsin qəlbimizdə xeyir toxumu,
hər insanın, ən azı, var dostu, qohumu,
daha yaşın o çağıdı, neyləmək olar?

50.., 70.., 90.., – ömür bitdi də daha,
ancaq ümid itmir, baxır üzü sabaha.
Sən ey bizə axirəti vəd edən düha,
yaranmışıq, ölməliyik, pənah Allaha,
daha yaşın o çağıdı, neyləmək olar?

Milyon illər bu körpüdən keçsə də xilqət,
hamı cənnət müjdəsini gözləyir, əlbət.
Beynimizdə təzad dolu cəhənnəm, cənnət,
hansımızı nə gözləyir orda, ya qismət,
daha yaşın o çağıdı, neyləmək olar?

Mart,2006

ÖLDÜYÜN YER VƏTƏNDİR

Ey həmişə özünü düz, sözünü haqq sayan kəs,
xoş gününün xatirinə millətini soyan kəs!
Ey torpağın satan satqın, ey yurduna qıyan kəs,
qazandığın, topladığın murdarlanmış kəfəndir.

Yaman tutub gözlərini bu yalançı şöhrətin,
nə cəbhədə bir nəfərin, nə qanında qeyrətin.
Sən daşı sərvətlərini biz çəkərik möhnətin,
bu çətinlik müvəqqəti, bu gün, sabah ötəndir.

Bu canavar xislətinlə, ha dünyanı dolan, göz,
qərib yerdə keçən ömür onsuz da bəs eyləməz.
Ulun harda uyuyursa, o torpaqdır müqəddəs,
olduğun yer Vətən deyil, öldüyün yer Vətəndir.

21.07.98

ANASIZ QIZLARA TOY ÇALINANDA

Həyatdan vaxtsız köçmüş bacım Şəfiqənin əziz xatirəsinə

A yaxın qohumlar, ay əziz dostlar,
siz Allah, bu qədər kövrək olmayın.
Gözümüz anbaan boşalar, dolar,
vaxtsız köçənləri yada salmayın
anasız qızlara toy çalınanda.

Onsuz da qəlbləri yuxa kimidi,
bir incə eyhama, sözə bənddilər.
Xalalar, bibilər dərqli, nisgilli,
yola salmağına qonşular gələr
anasız qızlara toy çalınanda.

Analı günləri yada düşdükcə
sıxar gözlərini, leysan tökülər.
Qəmli ziyafətə dönər bu gecə,
kədərdən üzlərə pərdə çəkilər
anasız qızlara toy çalınanda.

Hərdən yetirəndə ətrafa nəzər,
gözü atasının gözündə gəzər.
Ata göz yaşını boğar, gizlədər,
atanı bu ağır içindən əzər
anasız qızlara toy çalınanda.

Keçər ürəyindən, ah nələr, nələr,
xəyal qanadında illəri gəzər.
Nə qədər arzusu sozalar, ölər,
ağlayar, sızlayar, kiryər, dözər
anasız qızlara toy çalınanda.

* * *

Ey əziz insanlar, kövrək insanlar,
mehriban insanlar, ipək insanlar,
sizi sındırmasın vaxtsız itkilər.
Siz ey ürəkləri titrək insanlar,
alın yazısını kim poza bilər?

Bu da bir taledir, Tanrı qisməti,
həyatın diktəsi, acı hikməti.
Kaş ki, hər birinə bəxti yar olsun,
artsın ər evində qədir- qiyməti,
yeni ünvanında bəxtiyar olsun.

* * *

Anasız qızlara toy çalınanda,
arzu yollarında, yel qanadında,
mələk libasında, murad atında
gələr anasının ruhu toyuna,
baxar balasının gəlin boyuna.
Görüb doğmaları təsəlli tapar,
ruhuyla hamının üzündən öpər.
Özünü dünyanın xoşbəxti sanar,
qızını dünyanın xoşbəxti sanar.
Sevinc göz yaşları axar bu gecə,
ipisti yağışlar yağar bu gecə.
Kövrək xatirələr köztək alışar,
insanlar bir az da mehribanlaşar.
Gözlər ağlasa da arzular gülər,
dünyaya yeni bir ailə gələr.

Yanvar, 2005

AYRILIĞIN SONU OLMUR

Acı ruzgarın vaxtsız dost-doğma, bacı-qardaş... və övlad itkisi ilə sınağa çəkdiyi insanlara.

Hardan gəlir çağrılmamış bu qonaq,
nə yalvarış anlamayır, nə qınaq?
Qabağında ha sızlayaq, ha yanaq,
ayrılığın sonu olmur, əzizim.

Qurban olum əzabına, ağrına,
üreyini tutub da çox ağrım.
Bundan belə bir daş bağla bağrına,
ayrılığın sonu olmur, əzizim.

Hərəminizin başında yüz hekayət,
zəhər imiş dərd gətirən həqiqət.
Kim görür ki, sabahını, ya qismət,
ayrılığın sonu olmur, əzizim?

Çoxu deyir, həyat ki var, sınaqdı,
hər insanın öz taleyi, öz bəxti.
Ayrılığın var zamanı, var vaxtı,
ayrılığın sonu olmur, əzizim.

Nə yaşadıq, ömür keçdi bu yaşda,
əcəl gəlib bardaş qurub da başda?
Bu ovqatla ha tutul da, ha çaş da,
ayrılığın sonu olmur, əzizim.

Ötüşsə də ömrümüzün yüz ili,
silə bilməz ürəkdəki nisgili.
Əlimizdən gələn ancaq təsəlli,
ayrılığın sonu olmur, əzizim.

Beynimizdə axirətin marağı,
kim düşünüb cənnət adlı o bağı?
Bütün bəşər Yer üzünün qonağı,
ayrılığın sonu olmur, əzizim.

Sentyabr, 2003

BAĞIŞLA, CAN ANA

*Dünyasını dəyişən anda övladlarından biri də yanında olmayan
anam Züleyxanın əziz xatirəsinə.*

*Köçüb bir dünyam, yoxdur,
gölüm var, sonam yoxdur.
Virandır atam evi,
içində anam yoxdur.*

Son dəfə üzünü görə bilmədim,
son dəfə əlindən öpə bilmədim,
ağladım, sızladım, ölə bilmədim,
bağışla, can ana, bağışla məni.

Bu qədər yaxınmış ölüm, bilmədim,
sonam, anlamadım, gülüm, bilmədim,
ayağın altında ölüm, bilmədim,
bağışla, can ana, bağışla məni.

Görüb ətrafında yurdlaşlarını,
gözün gəzib məni, qardaşlarımı...
Saxlaya bilmirəm göz yaşlarımı,
bağışla, can ana, bağışla məni.

Bir ara yanına gələ bilmədim,
məşğuldum, vaxtımı bölə bilmədim.
Dönsün od-ocağım külə, bilmədim,
bağışla, can ana, bağışla məni.

Nə səsim çatmayır, nə ünüm sənə,
o dünya vardısı, qoy dönüm sənə.
Nə dua, qurbandır hər günüm sənə,
bağışla, can ana, bağışla məni.

Yuxuma girirsən – görünüm, gəlim,
hardasan, can ana, sürünüm, gəlim?!
Hay ver, kəfənimə bürünüm, gəlim,
bağışla, can ana, bağışla məni.

Gəlib o yerləri gəzirəm sənsiz,
boğur qəhər məni, dözürəm sənsiz.
O ata yurdundan bezirəm sənsiz,
bağışla, can ana, bağışla məni.

Ruhunmu bağlayan məni o kəndə,
xəyalən bu yolu gedirəm gündə?
Bir ana sevgisi uyuyur məndə,
bağışla, can ana, bağışla məni.

Hərdən elə bil ki, lap yanımdasan,
burda, yaşadığım ünvanımdasan.
Sənin varlığıyla barışmaq asan,
bağışla, can ana, bağışla məni.

Daşlaşmış şəklinin soyuq baxışı
axıdır gözümdən bir yaz yağışı.
Sən ey geri dönməz səadət quşum,
bağışla, can ana, bağışla məni.

İndi məzarındır müqəddəs yerim,
o soyuq daşları qucar əllərim.
Allahmı Kərimdir, ya sənmi Kərim,
bağışla, can ana, bağışla məni,
bağışla, bağışla, bağışla məni.

08.09.97

ANA FƏRYADI

Bir ana oğlu üçün ağı deyir,
getməz ürəyimin bu dağı – deyir.
Bəxtimin sınan çırağı – deyir,
evimin sönən ocağı – deyir.
Ömrümün dağılan növrəği – deyir,
ruhumun enən bayrağı – deyir.
Baxmaq olmur bu özünü unudan qadına,
Yer-göy ağlayır yalvarışına, fəryadına:
- Ayağın altında ölüm, bala,
qoy mən də səninlə gəlim, bala.
Kaş gözlərim kor olaydı, aman,
tabutuna qurban olsun anan.
Belimi sındıran oğul, oyan,
dilimi yandıran oğul, oyan!..
Cənazə yavaş-yavaş qaldırıldıqca yerdən,
üşyan edir bu idarə olunmayan bədən.
Ana tamam hövsələdən çıxır,
Tanrı üçün əli göyə qalxır:
- Söylə, sənə nə etmişdim, axı,
dönsün, görüm gərdisinin çarxı?!
Yağdır daha, başıma daş yağdır.
- Küfr deyən dili topuq çalır.
Dərdli gözlər çuxurundan çıxır,
qanlı yaşı sifətinə axır...
Huşu itir, heysizləşir tamam,
çöhrəsində donur acı zaman.
Sözümüz yox, neyləsin bu fağır,
doğrudanmı Allah göydən baxır?!
Al qırmızı tabut göyə qalxır,
arxasınca insan seli axır...

Fevral, 2002

ÜZÜLDÜM

Neçə doğmam dar günümdə
atdı məni, üzüldüm,
qan qardaşım bir nadana
satdı məni, üzüldüm.

Şərəfimi, ad-sanımı
özünkü sanmayanlar,
əzabımı duymayanlar,
halıma yanmayanlar
rahatlığı xatirinə
məni tənha qoydular.
İndi isə qulağıma
dəyir “hoydu-hoydular”.

Çətin gündə əl uzadar,
axı doğma doğmaya,
cəzam üçün bir tutarlı
səbəb vardı, olmaya?
Can bir, qəlb bir bildiklərim,
ümidimi qıranlar,
köntöy, cəfəng sözləriylə
məni yersiz yoranlar.

Ürəyimin ağrısını desəm,
bəlkə yeridi,
içimdəki inam, istək
zaman kimi əridi.
O ehtiram bir məbəddi,
kərpic-kərpic söküldü,
xəzan vurmuş yarpaq kimi
qopub yerə töküldü.

Mənə övlad itkisindən
betər idi o günlər.
O hiss nə vaxt yada düşsə,
qəlbim sızlar, inildər!
Yəqin bir gün sıxar, əzər
sizi də bu xəcalət,
çünki bu bir namərdlikdi,
çünki bu bir xəyanət.

İyul, 2007

DÜNYA GÖZ AÇANDAN...

Həyatda ən ağır müsibət sayılan övlad itkisi ilə üzləşmiş, acı günlər yaşamış bacı-qardaşlarıma, dostlarıma və digər nisgilli insanlara ithaf edirəm.

Dünya, göz açandan, mənə, ey can, qəhər oldu,
ömrüm bir ömür olmadı, ağır səfər oldu.

Heç gülmədi bir yol üzüm bir xoş xəbər ilə,
qəlbimsə dəmadəm qəm ilə dərbədər oldu.

Arzu çiçəyim açmadı, ta ki, verə müjdə,
hər həsrət ilə gözlədiyim bisəmər oldu.

Gündüz susub könlümdəki nisgilləri qovdum,
göz yaşımla hər gecəm ötdü, səhər oldu.

Bəxtsiz olanın zəhmətinin bəhrəsi yoxmuş,
ömrüm uzunluq bəslədiyim bar zəhər oldu.

Duyğumla xəyal aləmində ixtiyar idim,
duyğum da, xəyalım da dönüb dərdi-sər oldu.

Bu halıma da kimsələr həsəd çəkib deyir,
Fəxrəddin Ziya şair olub bəxtəvər oldu.

May, 2006

ƏBƏDİ TƏƏSSÜF

Nə qədər ki, atam vardı, şən günlərim çox idi,
ömrüm ötürdü qayğısız, qəlbim, gözü tox idi.
Dünya mənə dar gəlirdi, heç bilməzdim dərd nədir,
bu xoş tale qəfil döndü, acı şərq söylədi.
Ümidsizlik üzdü məni, ürəyimi qəm yedi.
O günlərin bircəciyi qayıdaydı, kaş indi...
O Qu quşu nəğməsinə nə yaman tez oxudu?...
Mən atamı anlayanda, atam, artıq yox idi.

03.08.99

ÖVLAD İTKİSİ

Övlad itkisindən üzülən bir nisgilli ata ilə qəbiristanlığa, oğlunun məzarını ziyarətə getmişdik.

Dini ritualla mərhumu məzarda salamladıq, fətihə verib ruhuna dualar oxuduq. Gözüm birdən dərdli atanın ağrından və əzbadan soluxmuş gözlərinə və çöhrəsinə sataşdı. İlahi, bu nə böyük iztirab idi!

İkimizin də sifəti isti gözyaşları ilə aramsız islanırdı...

Atan gəlib salamına, bir oyan, bala,
soyuq daşlar arasında uyuyan bala.
Səndən sonra nə çəkirəm, biləsən hardan,
daha mənə kim qurtarar bu intizardan?
Qalx, atanın önündə dur, salamını al,
bax üzülən çöhrəsinə, qayğısına qal.
Ah, nə acı zəhər idi, içitdin mənə,
can çəkirəm hər gələndə ziyarətinə.
Bu nə oddur vurdun mənim canıma, bala,
bə, bu ömür, çağır gəlir yanıma, bala.
Səndən sonra ev-eşikdən bezmişəm tamam,
əllərimi bu dünyadan üzmüşəm tamam.
Qalx, dəyişək yerimizi, gözüm qurbanı,
qəbirinə vurulmuşam, boyun heyranı.
Dayanmışam gözü yaşlı, ürəyi titrək,
sən gələydin ziyarətə qəbrimi gerek.
Bu nə yükü qoydun mənim boynuma, axı
övlad gələr atasının yanına, axı.
Daşa deydi qəlibimdəki arzum, muradım,
ömür deyil, işgəncədir qalan həyatım.
Kim alacaq tabutumu, çiyinə, oğul,
atan geysin kəfənini əyninə, oğul?
Ah, bu acı rüzgar qəfil əsdi haradan,
ah, nə ağır zülmü bu, verdin, Yaradan?
Nəydi onun suçu, axı keçə bilmədin,
yoxsa sən də haqq-nahaqqı seçə bilmədin?
Bəlkə mənim günahımın qurbanıdır o,
bəlkə sənə lazım olan qurbanlıqdır o ?
Bəlkə elə öz cəzamı çəkirəm, Allah,
gecə-gündüz göz yaşları tökürəm, Allah?

Bəlkə, bəlkə... bu bəlkələr alsın canımı,
göndər, bəlkə Əzrayılın kəssin yanıımı?
Çünki daha Adın boyda səbrim tükənmiş,
çünki daha ümid adlı çırağım sönmüş!
Ümid odu sönmüşlərin qalmaz inamı,
nə bu ömrü istəyirəm, nə o dünyanı...

*Ay haray, bala dağı,
baş közü, qala dağı.
Bütün dağlar ağrıdar,
çərlədən bala dağı.*

Aprel, 2005

KİM İDİN, KİM OLDUN

Sən əvvəllər bir səmimi insan idin,
ara-sıra ətrafını anlayardın,
doğmaların möhnətini çəkərdin.

Böydükcə manqurtlaşdın, xəbisləşdın,
pullandıqca harınladın, xəsisləşdın,
anlaşılmaz bir varlığa çevrildin.

Sən gözümdə bar-bəhrəli,
sıx kölgəli ağac idin.
Qurulduqdan, təkəbbürdən
xəzəl olub töküldün.

Sən könlümdə bir möhtəşəm
inanc yeri, məbəəd idin.
Nadanlığa qurşanandan
kərpic-kərpic söküldün!

Mart, 2001

BƏDBİN ŞEİR

Bir doğmamızı da itirdik
qəbirstanlıq yollarında.
Sıramız bir nəfər azaldı
ömrün qəhərli dolayalarında.
Bu təqvimdə artdı adımızla bağlı
bir qəbir də.
Qayıtdıq, kədər və nisgil
ruhumuzda, baxışlarımızda.
Ürəyimizi isə qoyduq
onun uyuduğu yerdə.
Heç vaxt ölümü belə yaxından
duymamışdım.
Heç vaxt ürəyimi bu cür,
qəbirstanlıqda qoymamışdım.
Nə tez ötüb keçdi ömür qədər
sayılan zaman.
Məndən yaşlı nəslin çoxu bir-bir
çıxır sıradan.
Belə az müddətdə böyüyüb, gözəlləşib
məzarıstan dediyimiz bu meydan.
Bu yol da günü-gündən
genişlənir, abadlaşır.
Bizi son mənzilə tez ötürməkçünmü
yaradılır bu rahatlıq?
Bəlkə yubansaydıq bu yolda,
yaxşı olardı,
heç olmasa, bir neçə saatlıq?
Gözlərimi yumub sayıram son on ildə
dünyadan köçənlərimin adlarını.
Bir ..., beş ..., on ... , on yeddi.
Pah, atonan, bu qədər insan
nə tez vida etdi?!

Sayıram, nəsilə məndən yaşda
böyük olanlarımı.
Bir, iki, üç ...
Az qala nəfəsim təntiyir,
ürəyim titrəməyə başlayır...

İçimdən haray səsi gəlir,
dayan, bir təzyiqini ölç!
Deyəsən, lap az vaxt qalır,
gəlib məni haqlamadadır bu köç!

Sentyabr, 2007

MƏZARISTAN EVİMİZ

Bütün tikililərin əzəlisi, əzəmi,
bu cür müqəddəs olmaz yaratsan da yüzünü.
Əbədi qoyduğunçün bu torpağa üzünü,
son ümid, son təsəlli – məzarıstan evimiz,
adı, ünvanı bəlli, məzarıstan evimiz.

Nə əvvəli bilinməz, nə görünməz son ucu,
burda sevinc dilucu, burda qəhər boğucu.
Kim gəlmişdir birinci, kim olacaq sonuncu?
Bir məchul yolayrıcı – məzarıstan evimiz,
anlamı ağır, acı, məzarıstan evimiz.

Bura sirrli bir ünvan, bura ovsunlu məkan,
burda uyusa, sanki haqqa qovuşar insan.
Bəni-adəm binadan möcüzələr yaradan,
fəqət sındığı meydan – məzarıstan evimiz,
cismi candan ayıran, məzarıstan evimiz.

Siz ey dərqli insanlar, gəlin, burda yas qurun,
içində güllər əkin, yolunda sərv basdırın.
Amandı, qəribləri öz yurdunda basdırın,
qürbətdə güvənc yeri, məzarıstan evimiz,
soykökə söykənc yeri – məzarıstan evimiz!

May, 2000

CAN, BACIM

Ağlı kəsəndən ömrü məşəqqətlərdə keçmiş, olmazın əzab-əziyyətlə övladlarını böyütmüş və ömrünün ixtiyar çağında iki cavan oğlu namərd gülləsinə tuş gəlmiş, özü isə bundan xəbərsiz halda, bir oruculuq günü, səhər çağı, namaz üstündə əllərini uca göylərə açıb, ulu Tanrıdan qərrib övladlarına iltimas diləyərkən, fəryad səsinə eyvana çıxıb həyatində böyük izdiham və iki tabut görən, lakin soyuq aqlını və müdrək düşüncəsini itirməyən, heç vaxt əqidəsindən dönməyən, ibadətindən qalmayan polad iradəli əziz bacım Reyhan xanıma dərin hüzn və məhəbbətlə ithaf edirəm.

Dilim gəlmir sənə: – toxta – deməyə,
Ağla, bacım, sızla, bacım, yan, bacım.
Necə baxdın sən o müdhiş səhnəyə,
kaş dolaydı gözlərinə qan , bacım,
ağla bacım, sızla, bacım, yan, bacım.?!

Boyanmışdı al qanına hər biri,
yandırırdı qan tabutu, qan yeri.
Yubanırdı sökülməyə dan yeri,
həyatində sökülürdü dan, bacım,
ağla, bacım, sızla, bacım, yan, bacım.

Uşaqlıqdan min əzaba alışdın,
kirpiyində od götürdün, alışdın,
sən taleyin hər hökmüylə barışdın,
Kubra bacım, Bəyim bacım, Xan bacım,
ağla, bacım, sızla, bacım, yan, bacım.

Oruculuqmuş o günləri, sən demə,
oruc tutdun, zəkat verdin, xeyri nə?
Səhər namazı yalvararkən Rəbbinə
övladların can verirmiş, can bacım,
ağla, bacım, sızla, bacım, yan, bacım.

Gör, nə böyük əzab verdi o nakəs,
ölüb getdi Rəyasətlə hər həvəs,
nə var imiş bu dünyada müqəddəs?
Bütün ülvə hisslərini dan, bacım,
Ağla, bacım, sızla, bacım, yan, bacım.
Ötər aylar, qovuşacaq il - ilə,

Füzulidən qalar acı xatirə.
Yuxularda qovuşarsız bir yerə,
yuxuları ömrünə pay san, bacım,
ağla, bacım, sızla, bacım, yan, bacım,
Kubra bacım, Bəyim bacım, Xan bacım.

Fevral, 1997

AYRILIQ

Xumar Qədimova musiqi bəstələmişdir.

Dad sənin əlindən, aman, ayrılıq,
məndən can cövhəri uman ayrılıq.
Qəlbimi zülmünlə ram eylədikcə,
içimdə inləyən kaman ayrılıq,
aman, ay ayrılıq, aman, ayrılıq!

Gör, mən nə sayırdım, fələk nə saydı,
bəlkə bu, bəxtimə kəsilən paydı?
Sən mənim yaramı sızlatmasaydın,
məni sındırmazdı zaman, ayrılıq,
aman, ay ayrılıq, aman, ayrılıq!

O getdi, dərdimin dərmanı getdi,
gələn xoş günümün fərmanı getdi.
Olum yollarının qurbanı, getdi,
doldu gözlərimə duman, ayrılıq,
aman, ay ayrılıq, aman, ayrılıq!

Mən son nəfəsdəyəm, sən can həvəsdə,
mən qan ağlayıram, sən kam həvəsdə.
Qəlbim səksəkədə, qulağım səsdə,
sın, ey çərxi fələk, dayan, ayrılıq,
dayan bircə anlıq, bir an, ayrılıq,
aman, ay ayrılıq, aman, ayrılıq,
aman, ay ayrılıq, aman, ayrılıq!

27.09.99

QURBAN SƏNƏ, QARDAŞ

23 yaşlı oğlu – gənc zabıt Səbuhi Əliyev Dövlət sərhədlərimizi qoruyan zaman, sərhəd zolağına keçən naməlum silahlı şəxsin üstünə əliyalın gedərkən və nə yazıq ki, soydaşımız olan həmin mülki şıxs tərəfindən namərdcəsinə, müəmmalı şəkildə odlu silahla qətlə yetirilmiş qardaşım Şəmsəddin Əliyev üçün.

Tökmə bu qədər göz yaşı, qurban sənə, qardaş,
qismət dediyin paydı bu hicran sənə, qardaş.

Sən ki bu qədər rəftarı xoş, niyyəti pakdın,
göstərmədi xoş üz niyə dövrən sənə, qardaş?

Ömrün bu ahıl, bu ixtiyar, müdrik yaşında,
nə bəxşiş idi fani dünyadan sənə, qardaş?

İman əhlinə Tanrı hökmü məqbul olsa da,
zülm etdi, sitəm verdi Yaradan sənə, qardaş.

Topla gücünü, sınma yad-biganə içində,
ta söyləməsin kimsələr hədyan sənə, qardaş.

Allah, deyirlər, sevdini imtahan edir,
ibrət deyilmi bəxti-Süleyman sənə, qardaş?*

Toxta, ey calalım, bu qədər ahü-zar olmaz,
Rəbbim özü versin səbrü-aman sənə, qardaş!

Yanvar, 2003

* Rəvayətə görə, möhtəşəm qüdrət və mənsəb sahibi olmuş Süleyman Peyğəmbərə Allah Təala yeganə bir şirkət övlad verərək onu sınağa çək-miş və sevimli Peyğəmbərimiz ömrünün axırına kimi bu ağrını ürəyində daşımışdır.

HARDAN BAŞLANIR VƏTƏN

Ayaq basdım bu müqəddəs torpağa,
məzarıstan, müşk-ənbərə batan yer.
Vətən oğlu, getmə burdan uzağa,
bu məkandır əcdadımız yatan yer,
deməmişkən,
burdan başlanır Vətən.

Bir tilsim var torpağında, daşında,
vurulmuşam kələ-kötür hüsnünə.
Ovucla, qoy üreyinin başına,
ovucla, qoy gözlərinin üstünə,
deməmişkən,
burdan başlanır Vətən.

Yaddaşında yaşadır yüz qərinə,
soykökümüz görünür bu güzgüdə.
Cavanlıqda varmasaq da fərqi,ne,
yaş artdıqca artır ona sevgi də,
deməmişkən,
burdan başlanır Vətən.

Əgər varsa ədəbiyyət, axirət,
demək burda “yaşayırlar” ölənlər.
Ən müqəddəs borcdur, onu ziyarət,
qoy eşitsin bizdən sonra gələnlər,
deməmişkən,
burdan başlanır Vətən.

Axıtdıqca qanımızı torpağa,
ruhumuzu çəkənlər var sınağa.
Qan qardaşım, canım sənə sadağa,
qoyma onu yad tapdağı olmağa,
deməmişkən,
burdan başlanır Vətən!

May, 2001

GÜZƏŞTİM-SUÇUM

Övlad sözümdən çıxdı,
bir nadana tay oldu.
Səhvini gec anladı,
həyatı “ah-vay” oldu.

Gözümdə dan söküldü,
qəlbimdə dərd əkildi.
Yuxum ərşə çəkildi,
hər gecəm bir ay oldu.

Verilsin həm mənimçün,
qoy cəzası bu suçun.
Güzəştə getdiyimçün
ömrüm-günüm zay oldu.

25.05.2007

SİZİF ZƏHMƏTİ

Çiynimdə ağır yük, çəkdiyim əzab,
yox bir anlayanım, köməyim, Allah.
Mənim hər işimin sonu iztirab,
“Sizif zəhməti”ymiş əməyim, Allah.

17.04.2004

YALANÇI DÖVLƏTQULU

Son illər elə bil tilsimlənibdi,
bəxti bağlanıbdı Dövlətqulunun.
Yazıq işsizlikdən tənə gəlibdi,
qazana bilməyir çörək pulunu.

Ağıllı, işgüzar, alı təhsilli,
razıdır, lap gedib köləlik edə.
Bir manat maaş almır, gör neçə ildir,
ona çox görürlər fəhləliyi də.

Hər gecə yuxusu ərşə çəkilir,
obaşdan tələsir qul bazarına.
Bu cür gün keçirir məhəl qoymadan
yayın istisinə , qışın qarına.

Toxtayır məşğulluq tapa biləndə,
olur, daş daşıyır, torpaq dağıdır...
Qəsrlər tikilir Bakıda indi,
bu filan..., bu filan... kəsin bağıdır!

Vaxt olur iş tapmır həftə uzununu,
ötürür üzücü günləri hədə.
Nə olar boş qalan qulun qazancı-
ürəyində ağrı, gözündə kədər?

Axşam geri dönür manata möhtac,
evdə də ehtiyac gözləyir onu.
Haçandır söz verir meyvə alacaq,
axı yalanın da olur bir sonu.

Uşaq hər gün ondan meyvə istəyir,
uşaq hər gün yeni adlar öyrənir.
Ata içəridən yanır, göynəyir,
uşaq atasına, görün nə deyir:

– Anarın əlində alma var idi,
Şəhriyar şaftalı yeyirdi o gün.
Babası o axşam banan gətirdi
balaca Babəklə Bəxtiyar üçün.

Sən evə bəs haçan nə gətirərsən,
sən bizi nə qədər aldadacaqsan?
Nə vaxt soruşuram, - sabah – deyirsən,
bilirəm, sabah da almayacaqsan...

Uşaq atasını ittiham edir,
onun hər kəlməsi əzab, işgəncə.
Tutub əl-qolunu çeynəyir, didir
ağlaya-ağlaya bu kiçik dəcəl.

Uşaq hey danışır, yüz sual verir,
meyvə adlarını söyləyir bir-bir.
Qonşu uşaqların atalarının
nələr aldığını misal göstərir.

Ata da dinləyir əlacsız, naçar,
qırışmış çöhrəsi bir dəfə gülmür.
Uşaq hardan bilsin zavallı ata
meyvə-tərəvəzə pul tapa bilmir.

20.07.2002

*ACILI – ŞİRİNLİ
OVQAT PIÇILTILARI*

ŞEİRƏ SEVGİM

Mən şeirimdə sevgim qədər qısqancam,
köçürmərim hər duyğumu kağıza.
Ya qanımla bəslədiyim misranı,
ya qəlbimdən qopan sözü yazıram.

Şeir-sənət meydanıdır güzərim,
söz əhlinə daim həsəd apardım.
Füzulinin heyrətimdən yazardım,
çatsa haçan əlim Lövhi-Məhfuzə.

Şeir ilə həmahəngdir bu cahan,
şeyr ilə nazil olubdu Quran.
Əvvəl şeir eyləyirik ərmağan
kənül vermək istəyəndə bir qıza.

Bəs, onunla qoşa görsəm könlümü,
üstü çopur daşa versəm könlümü,
lap köçəri quşa versəm könlümü,
bircə yol da düşünmərim ulduzam.

Mən dünyaya söz gətirdim özümlə,
söz zinətdir, zəriflikdir gözümdə.
Görsəm şeirə yük oluram sözümlə,
ayağımdan asılmağa hazıram.

Oktyabr, 2005

USTADNAMƏ (Ay həzər, həzər)

Aşıq sənətinə pərəstiş edən dostlarıma.

Yaxşı çoxaldıqca qəlb sevindirər,
yamanın birindən ay həzər,həzər.
İnsan var baxışı könül dindirər,
insan var duruşu göz əzər,əzər.

Kim ki, nikbin olmaz, danışar acı,
onu nə dost sevər,nə qardaş, bacı.
Hamı bir xoş üzün,sözün möhtacı,
bədxahdan uşaq da ay bezər,bezər.

Məclisə bəzək ol şirin söhbətlə,
dinləsin, qoy hamı səni diqqətlə.
Çalış, el içində görün hörmətlə,
el sənə yetirsin ay nəzər,nəzər.

Şərəflə ömür sür,ədəblə yaşa,
kamala çatırıq dolduqca yaşa.
Səbrsiz bir anda kükrəyər,coşar,
səbrli illərlə ay dözər,dözər.

Ziya yenə sözdən bir çələng hörər,
ona cila çəkər, neçə rəng verər.
Yetkin harda olsa,bitkin iş görər,
nataraz ortada ay gəzər-gəzər.

Fevral, 2007

GÖZƏLLİK

Günüm gözəllərin vəsfində keçər,
şeirimdə dilimin söz gözəlliyi.
Ürəyim sevməyə bir sənəm seçər,
gözümdə dünyanın yüz gözəlliyi.

Gözəllik məst edir bizi, nə gözəl,
tükənmir qəməsi, nazı, nə gözəl.
Ömrün qışı nə xoş, yazı nə gözəl,
hər fəslin, hər ayın öz gözəlliyi.

Yenə gül qoxuyur çölün nəfəsi,
ləçəyin şəbnəmi, bülbülün səsi.
Qoy öpsün üzündən düzün lələsi,
əyilib ahəstə üz gözəlliyi.

Ürək də bir gözdür, göz də bir ürək,
baxışdan odlanaq, duyğudan ölək.
Tökülsün bəbəyi, kor olsun gərək,
heyrətlə görməsə göz gözəlliyi.

Yandırır yaxmaqmış gözəldə adət,
bu da bir peşəymiş, bu da bir sənət.
Ruhani aləmmiş, cismani vəhdət
bədən gözəlliyi, üz gözəlliyi.

Fəxrəddin, bu nə ah, bu nə sızadı,
gözəllər gözünün giləsin sağdı.
Guya ki, baxmaqla nə olacaqdı,
ha durub qıraqdan süz gözəlliyi.

10.04.2000

ŞEİR DÜNYASI

Şeir düşüncənin şəhd-şirəsidir,
sözünü aləmlə bölməyə gələr.
Cücərər bir zərif hissini ucunda,
ən incə məqamda köməyə gələr.

O Quran dilidir, sən inan şeirə,
baxma adi gözlə heç zaman şeirə.
Ötəri həvəsdən yaranan şeirə,
bişmiş toyuğun da gülməyi gələr.

Yaz sözü onda ki, misaraya gəlsə,
dilin səlis olsun, yolun düz, kəsə.
Nadan sözü söztək anlama bilsə,
bir yol xəcalətdən ölməyi gələr.

Sərraflar yazanda bir yeni əsər,
hər kəlmə üstündə titrəyər, əsər.
Kim sözü külçətək, kərpictək kəsər,
onu söz mülkünə hörməyi gələr.

Fəxrəddin, şairlik duyğudu, dərdi,
şeirin gah şirindi, gah acı, sərti.
Kim söz bağçasından bir buta dərdi,
onun misrasından gül iyi gələr.

07.09.2000

CAVANLIQDA

Gördüyün yüz tərbiyənin faydası yox,
qazanmasan hüsn-rəğbət cavanlıqda.
Uşaqlıqdan xəclikdən, tənədən qorx,
qoy özünə qədir-qiymət cavanlıqda.

Hələ nə çox gizli sirri təbiətin,
bir ilahi açması var hər hikmətin.
Gözəlliyi olduğutək duymaq çətin,
yaranmasa qəlbə heyrət cavanlıqda.

Öz yazılmaz qanunu var hər millətin,
hünərli ol, dilə düşsün söz-söhbətin.
Yaş ötdükcə ləkəsini yumaq çətin,
qorunmasa namus, qeyrət cavanlıqda.

Ayağını yerə çırpсан, torpaq yatar,
yumruğunun zərbəsindən divar batar.
Zəhmindən fil təntiyir, pələng yatar,
ram olmayan dəli qüdrət cavanlıqda.

Ovucunun istisində su qaynayar,
bərک yapışsan daş ovular, dağ oynayar.
Kürək versən bənd bağlanar, çay dayanar,
qolda qüvvət, dizdə taqət cavanlıqda.

Bir ümid var sonluğunda hər zillətin,
zor dayanır arxasında hər qüdrətin.
Gündən-günə bu kiçilən məmləkətin
xilasıyçün göstər cürət cavanlıqda.

Yatmasa da ipə-sapa cavanlıqda,
insan gerek yolun tapa cavanlıqda.
Hər şey gerek qazanıla cavanlıqda,
həm var-dövlət, həm şan-şöhrət cavanlıqda!

Mart, 2000

ŞAİRLİK

Ürək bir ümmandır, duyğu bir sona,
şair şeirin qulu, şeirin dəlisi.
Ən əziz qadından əzizdir ona
gözəllər gözəli – ilham pərisi.

Şairlik çox böyük zəhmət meydanı,
şairlik nə bəylik, nə köləlikdir.
Şairlər dünyanın söz yaradanı,
şairlik şeirə hamiləlikdir.

Şeirin də anası şairdir, əlbət
o ağrı çəkməsə, şeir doğulmaz!
Ömrünü şeirinə qıysa da, fəqət
şeirin möhnətindən bir yol yorulmaz!

Könüllər oxşayar, məclislər bəzər,
şairin qəlbində doğulan şeir.
Ana bətnindəki körpəyə bənzər,
söz-söz, misra-misra yığılan şeir.

Şeiri hər şairin öz balasıdır,
istər güclü olsun, təpərli olsun.
Hər misra şairin söz balasıdır,
təki söz mülkündə hünərli olsun.

Ürəyi dəyirman daşı kimidir,
içində söz dəni üyütməlidir.
Şair də hamilə qadın kimidir,
şeirini qanıyla böyütməlidir.

Şair vəsf eyləyən, şair yaradan,
yazdığı hər əsər lələ bərabər.
Ən böyük diqqətlə, ən yüksək ada
onun da haqqı var, bir ana qədər.

02.10.1999

OLMUR

Bu külü qorunda yanan dünyanı
qanırsan olmayır, qanmırsan olmur.
Göz yaşı üzündə donan dünyanı
danırsan olmayır, danmırsan olmur.

Yaddaşı süzgəcdən keçirib hərdən
qəm simi üstündə köklənir sinən.
Neçə dost-doğmanı özünə düşmən
sanırsan olmayır, sanmırsan olmur.

Bir də görürsən ki, yetkin yaşında
bir sevda şimşəyi çaxır başında.
O, adı pünhanın naz savaşında
yanırsan olmayır, yanmırsan olmur.

Özün bir yerdəsən, könlün min yerdə,
keçir səksəkədə vaxt da, ömür də.
Fikirdən, xiffətdən düşəndə dərdə,
sınırsan olmayır, sınırmırsan olmur.

Tanı dövrün “böyük” insanlarını,
dinlə bər-bəzəkli yalanlarını...
Ömrün hədər keçmiş bu anlarını
anırsan olmayır, anmırsan olmur.

Noyabr, 1997

BACILAR

Yüz yol nazımızı çəkər, yorulmaz,
yüz yol qayğımıza qalan bacılar.
Qardaşla sevincin bölməkdən doymaz,
qardaş qadasını alan bacılar.

Ağrıyan görəndə bir yerimizi,
özünə diləyər dərd-sərimizi.
Canından çox sevər hər birimizi,
sevgisi tükənməz ümman bacılar.

Daim üstümüzdə nəzəri, gözü,
bizik güvənc yeri, bizik əzizi.
Anasız qardaşa ana əvəzi,
dərdi üyərində pünhan bacılar.

Əskilməz qəlbində mehr-məhəbbət,
arzusu, istəyi, dözümü heyrət.
Qardaşdan umduğu bir quru diqqət,
görməsə, can evi talan bacılar.

Nəfəsi müşk-ənbər, ürəyi kövrək,
çiçəktək zərifdir, ceyrantək ürkək.
Naqafil, gözləri yaz buludutək
bir incə məqamdan dolan bacılar.

Biz də yaranmadıq boş şöhrət üçün,
yarandıq bacıya sədaqət üçün.
Kim desə qardaşlar ölmür sizinçün,
inanın, yalandı, yalan , bacılar.

29.01.1999

OĞLUMLA SÖHBƏT

İki şey minnətsiz verilir, oğul,
bir ana südüdür, bir ata malı.
Qalan yaxşılıqlar edilir, oğul,
ya borc əvəzək, ya təmənnalı.

Odur ki, aqillər hallallıq istər
bəşər övladının hər işi üçün.
Daim diqqətli ol, sədaqət göstər,
sədaqət şərəfdir hər kişi üçün.

İnsan əməliylə seçilir ancaq,
kamillər yaxşılıq itirməz, oğul.
Hiylə, yalan üstə qalanan ocaq
heç kimə ucalıq gətirməz, oğul.

Ehtiram, etibar gördüyün yerdə,
həm aydan arı ol, həm sudan duru.
Kimsədən səxavət görəndə, birdən,
acgözlük eyləmə, nəfsini qoru.

Çünki hər almağın qaytarmağı var,
bu tələş qəlbindən çıxmasın bir an.
Verən verdiyini yüz yerə yozar,
alan aldığını unudan zaman.

Ot kökü üstündə bitər, ay oğul,
söykən uluların şərəfətinə.
Hörmətin tükənər, itər, ay oğul,
tamah kölgə salsa ləyaqətinə.

Çalış minnətindən sınma heç kəsin,
qoyma qaxınc ola başına nəfsin.
Biri salamını alsa dilucu,
biri həqarətlə baxarsa bəsin.

Heç kimi aldatma, boş vədə vermə,
boğazdan yuxarı danışma heç vaxt.
Çətinə düşənin halına gülmə,
pisliyə, qisasa çalışma heç vaxt.

Yer üzü ən böyük şeytan yuvası,
durnatək ayıq ol, qurd kimi cəld ol.
Həm təmkin ustası, həm fənd ustası,
həm cəza verəndə kişi ol, mərd ol.

İdrakın itiykən, ağılın saf ikən
heç kimdən heç nəyi umma dünyada.
Gəlib doğanaqdan keçirkən örkən
aldanma rütbəyə, şöhrətə, ada.

Ali amallardır ən böyük seçim,
cılız fikirlərlə yorma beynini.
Bir də, ətrafına nümunə üçün
adından uca tut valideynini.

Merac məqamında görüşür hər an
valideyn anlamı, Vətən anlamı.
Mən sənə bunları deməzdim, inan,
bu cür sevməsəydim ata-anamı.

İki şey minnətsiz verilir, bala,
bir ana südüdür, bir ata malı.
Qalan yaxşılıqlar edilir, bala,
ya borc əvəzitek, ya təmənnalı.

Aprel, 2000

DÖZMƏK OLMUR

Rüşvətxorluq bizi içimizdən yeyir.

H.Əliyev

Axır illər qarğınıbdı bu yer elə bil,
milyonların ruhu sönük, çöhrəsi gülmür.
Bu xalq üçün bəla tək cə işsizlik deyil,
bu ölkədə işləyən də dolana bilmir.

Bu dövlətin içindəmi əliəyrilik,
bu ölkədə ədalətin keşiyində kim?
Haqq - ədalət kürsüsünə "göndərilirsə",
qanunumu qoruyacaq prokuror, hakim?

Məzənnələr qoyulubdu hər vəzifəyə,
təyinatlar, göndərişlər tamam pul ilə.
"Dayı" tapıb kölgəsində baş girdirlər
əyalətə başçı gedən başçılar hələ.

Bu ağrının gözü dərin, axır, qurtarmır,
min əzaba dözmək olar, sonu xeyirsə.
Ləyaqətdən danışmağa haqqımız varmı,
məmləkətin əsgəri də rüşvət verirsə?

İndi uşaq böyütmək də əzab, faciə,
bir aylıq maaş tək cə kitab – dəftərə yetmir.
Şagirdlərdən pul yığılır hər ay məktəbdə,
daha kasıb balaları məktəbə getmir.

Süfrəsində yeməyə tək yavan çörək var,
evdə də bir şey qalmayıb aparıb sata.
Övladının üst – başından qəlbi qan ağlar,
ayağına ayaqqabı tapmayan ata.

Beş-on "şirvan" maaş alır həkim, müəllim,
məmurunsa məvacibi milyondan artıq.
Pencəyində yamaq gəzir zavallı alim,
"Ləbbeyk" deyən deputatlar xalqı aldadır.

Siz ey ixtiyar kişilər, müdrik insanlar,
harda gəzək, nədə tapaq çıxış yolunu?
On illərdir xoşbəxtliyə sarı gedirik,
amma yenə görünməyir bu yolun sonu.

10.2001

DÖVRÜ İLƏ SƏSLƏŞƏN ŞEİR

*Şairə hər şeyi bağışlamaq olar,
bircə zamanın ruhunu təhrifdən savayı.*

A.Blok

I. Şeir zaman və məkanla səsleşən hadisədir,
o sanki dərviş libasında haqqı gəzən kimsədir.
Şeir şairin beynində cücərən düşüncənin məhsuludur,
şeyrin dəyəri yazarın duyumundan və istedadından asılıdır.
Şeir duyğunun qəlbəki inikasıdır.
Şeir təkcə konkret andakı
sevincin, kədərini deyil,
o həm də gizli sevginin, nifrətin,
məftunluğun, heyretin
şairanə büruzə üsuludur.
Şair hər şeyi gördüyü, duyduğu kimi
yazmağa borcludur.

II. Şeir təkrarlanan yox, yaranan hadisədir,
o gah ruhdan doğulur, gah ovqat həvəsidir.
Şeir öz sahibinin təzə - tər nəfəsidir,
ən adi şair belə, onun yenisini gətirəsidir.
Şeir hər otun, çiçəyin cücərməsi, bitməsidir.
Şeir hər canlının öz dilindəki nəğməsidir.
Şeir bülbulün gül üçün dil-dil ötməsidir.
Şeir Məcnunun Leylini xəyalən öpməsidir.
Şeir Füzulinin heyrətdən ekstaz etməsidir.
Şeir fanat ömrün şəhidliklə bitməsidir.
Şeir mədhiyyə deyil, yalmanmaq deyil,
o dövrünün etiraz, üsyankar səsidir.
Şeir əsl kişilik, ləyaqət, sınımazlıq dərvidir,
o, ən azı, bu günün Sabiri, Nəsimisidir.
Şeir istibdad əleyhinə, istiqlal kəlməsidir.
Şeir, əqidəsi uğrunda, İsanın ölməsidir.
Şeir Nuhun həyatı, insanlığı nicat gəmisidir.
Şeir ruhən abidin cənnətə,
Peyğəmbərin Meraca getməsidir.
Şeir xeyrixah insanın səxavət zəmisidir,
kim onu azacıq duyub bəhrələnsə, bəsidir.

Iyun, 2007

BU DA BİR İSTƏKDİ...

Bu da bir istəkdi, yazıb-yaratmaq,
hopa ağ kağıza duyğun, heyretin.
Misraya can vermək, sözü oynatmaq,
gəzə dil-dodaqda sözün-söhbətin.

Bu da bir istəkdi, qəlb otağında
sözə cila vermək, sözdən bal çəkmək.
Məqamı gələndə, sənət bağında
kiçik bir budaq, bir nihal əkmək.

Bu da bir istəkdi, arzu adında,
sözdən qala hörmək, kitab buraxmaq.
İlham ağuşunda, ruh qanadında
bulud fikirlərlə göylərə qalxmaq.

Bu da bir istəkdi, könül ovqatı,
sənə sirdaş edir qələm-dəftəri.
Hərdən dayandırır vaxtı, saati
yaşada biləsən qərinələri.

Bu da bir istəkdi, şair istəyi,
qəlbləri fəth etmək şeirlə, sözlə.
Düşün səhərəcən bir deyim üstə,
misran doğrulacaq məqamı gözlə.

Bu istək həmişə ehtiram yerin,
çəkir maqnit kimi anbaan səni.
Bu istək övladdan, qadından şirin,
məst edir sevgisi hər zaman səni.

Bəlkə bu istəkdi qazandıqların,
kimsə verə bilməz özünə qiymət?
Ömür dəyərlidi, ya yazdıqların,
ən çətin imtahan budur, ya qismət?!

Dekabr, 2007

BİR YARPAQ ÖMRÜ

Gözüm bir yarpağı tutub haçandı,
bu yarpaq qəlbimə yatıb haçandı.
Bu yarpaq bir kiçik tumurcuq idi,
maşallah, böyüyüb, artıb haçandı.

Gör, nə tez qol açıb bir budaq qədər,
böyüyüb anbaan, saatbasaat.
Dartınıb Güneşə sarı hər səhər
bir yarpaq ucunda yaşayan həyat.

Bu yarpaq meyvəyə mühafizəçi,
bu yarpaq yağışa, küləyə çəpər.
Yayın yer yandıran бүrkü vaxtında
ətrafa canından sərinlik səpər.

Cənnətdən müjdədir hər yaşıl yarpaq,
ruzidir, nəfəsdir məxluqata o.
Onsuz münbitləşməz, canlanmaz torpaq
simvoldur, bayraqdır nəbatata o.

Artar kol üstündə, budaq başında,
sürər təmənnasız qısa ömrünü.
Qısa həyatının xəzan yaşında
bağışlar payıza, qısa ömrünü.

Beləcə yaşayar yarpaq ömrünü,
dəli küləkləri vecinə almaz.
Ağacda işini bitirən günü
qopar saplağından, budaqda qalmaz.

Hər kolun, ağacın bəzəyi yarpaq
bənzərsiz zinətdir meşəyə, bağa.
Öz son payızını yaşayan yarpaq
saralıb xəzəltək düşür torpağa.

Mən də içindəyəm bu köçən köçün,
çörəyim bir loxma, suyum bir içim,
Əlimdən gələni edirəm hər gün
bir yarpaq ömrünü yaşamaq üçün.

Yanvar, 2006

MƏNİM ÜNVANIM

Mən harda doğuldum, harda böyüdüm,
atam haralıdır, anam haralı?
Ay mənim oxucum, sən hardansansa,
mən də o yerdənəm, mən də oralı.

Mən harda doğuldum, harda böyüdüm,
bunun nə fərqi var ölkə içində?
Bu sayaq yöndəmsiz, köntöy ovqatın
hər kiçik eyhamı ürək incidər.

Sərhəd, zaman bilməz şair ilhamı,
məni sözümdəki yerimdə axtar.
Özüm qazandığım əsl ünvanı
sevdiyin misramda, şeirimdə axtar.

Bizi ayırmasın “haralı” sözü,
xalqı bölgələrə bölənə lənət.
Nakəslər hələ də aşkar ya gizli
bizə yerə görə qoyurlar qiymət.

Yıxır evimizi tərəfbazlıqlar,
kəsir dilimizi əyri seçimlər.
Çünki cəzasını yaramazların
çox vaxt əqidəsi düzlər çəkirlər.

Bu cür düşüncəsi dayazlar yazıq,
bu cür insanlara oxunmaz rəhmət.
Qaç a bilmiriksə bu hissdən uzaq,
qoy olsun sənə də, mənə də lənət.

Yurdun hər qarışı müqəddəs, əziz,
Dağlıq da Vətəndir, aran da Vətən.
Bir ovuc torpağı qalsa yiyəsiz,
demək sızıldayan yarandı Vətən.

Bizim ki, ən azı ölkəmiz iki,
Şimal da, cənub da tutulsun, qoy tən.
Könlümü gah o tay, gah bu tay çəkir,
Vallah, biz bölməsək, bölünməz Vətən.

Vətənə sədaqət andı içəndə
ayrı bir sevgiyə hacət qalmayır.
İgid torpaq üçün candan keçəndə
“haralı” sözünü yada salmayır.

Vətən torpağının hər bir bucağı,
elin hər insanı dəyərli, əziz.
Yox ögey-doğması, yaxın-uzağı,
hər yeri bizimdir, hər yerində biz.

Hər gün bir evdəyəm, bir məclisdəyəm,
gör, neçə ünvanda, neçə yerdəyəm.
Yüz yerdə söz deyən, iz qoyan mənəm,
şairin Vətəni olur ki, bəyəm?

Mən könül vermədim bülbülə, gülə,
dedim öz xalqıma qurbandır canım.
Ruhunu oxşayan hər misram ilə
ay əziz oxucum, sənsən ünvanım.

Noyabr, 2006

DƏYƏRLİ–DƏYƏRSİZ HƏKİMLİK

Bəşərin ən şərəfli peşəsi
həkimlikdir,
həkimlikdə kamillik ucalıqdır,
müdrilikdir.
Tanrı da həkimliyi
ən ali sənət kimi dəyərləndirib.
Loğmana həkimliyinə görə
peyğəmbərlik məqamı verib.
Bütün dövlətlərdə,
(əvvəl də belə olub, indi də belədir)
bu sənətin qiyməti böyükdür,
bizim ölkədə isə
həkimin məvacibi
ailəsinin gündəlik azuqəsinə
yetməyən qara qəpikdir!

Dekabr, 2007

HƏKİMLİK PEŞƏMƏ

*Sənətinin kamil bilicisi olan bütün
vicdanlı və qayğıkeş həkimlərə ithaf edirəm.*

Mən sənənin yolunda ömrümü qoydum,
ay ümman sənətim, ay hikmət peşəm.
Sənə vurğunluqdan iftixar duydu,
təki bu dəryadan bir damla içəm.

Sən mənim gözümdə ən uca adsan,
qəlbimdə istəksən, başımda tacsan.
Ən acı həbdə də bir şirin dadsan,
sən şəfa verəndə yaşamaq asan.

Həkim təbabəti öyrənən insan,
təbiət elmindən vaqif olan kəs.
Həkim bəxş eyləyən, həkim mehriban,
həkim mərhəm olan, həkim müqəddəs?

Həkim həssas, nikbin, həkim nigaran,
həyatı nütvədən öyrənən qüdrət.
Gecə də, gündüz də, hər yerdə, hər an,
xəstəyə canından can verən xilqət.

Alkmeon, Hippokrat, Nostradamus
həkimtək bəşəri salmış heyrətə.
Həkimlik idrakı, sehriylə yazmış
loğmanlar adını əbədiyyətə.

Ən ali amaldır həkim istəyi,
həkim Yaradanın şəfqət elçisi.
Həkim əməyinin olmaz qiyməti,
sığmaz haqq-hesaba onun ölçüsü.

O da əqidəcə saf olsun gərək,
saxlasın hər yerdə öz hörmətini.
Heç vaxt el gözündə yüksələ bilməz,
əgər qorumasa ləyaqətini.

Bu bir həqiqətdir, bir acı örnək,
az olsun beləsi, kaş aramızda.
Bu həm bir arzudur, bu həm bir istək,
saflar dursun daim səf sıramızda.

Bütün sənətlərin öz sevinci var,
sənsə tamam ayrı sevincim, nəşəm.
Neçə itmiş ümid səndə dil açar,
ay ümman sənətim, həkimlik peşəm.

Oktyabr, 2004

ARZUDUR

El-obanın şənliyində
bülbültək ötmək arzudur.
Doğma, əziz insanların
əlindən öpmək arzudur.

İstək gerek qəlbden gələ,
axa gözdən gilə-gilə.
Könül verib bir gözələ,
yolunda ölmək arzudur.

Saz oynadan ozanların,
söz yaradan yazarların,
ağıllərin, azmanların
dalınca getmək arzudur.

Alqış qədirbilənlərə,
müdrıklərə, ərənlərə.
Ömürdən pay verənlərə
can qurban etmək arzudur.

Gəz səxavət meydanında,
yaxşılıq yaşat canında.
Fəxrəddin, çətin anında
dostlara kömək arzudur.

03.12.2005

NOVXANI BAĞLARINDA

Açılır könlüm, gözüüm,
Novxanı bağlarında.
Cənnətdir çölün düzü,
Novxanı bağlarında.

Bu yerlərin ad-sanı,
qara şanı, ağ şanı
gəzər bağı, bağçanı
Novxanı bağlarında.

Əncil, qaysı, badamı,
yoldan saxlar adamı.
Dad xar tutun dadını,
Novxanı bağlarında.

Tağda pomidor-xiyar
göz oxşayar qış-bahar.
Çiyələyi et nübar.
Novxanı bağlarında.

Əskik olmaz heç zaman,
aş üstündə zəfəran.
Gəl, sən də et nuş-can,
Novxanı bağlarında.

Elə ki, başlar yazı,
isti keçər gündüzü.
Gülər Günəşin üzü,
Novxanı bağlarında.

Qumlu çimərlikləri
dəf eyləyər dərdləri.
Üz, qucaqla Xəzəri,
Novxanı bağlarında.

Özü bir gözəl məkan,
insanları mehriban.
Göstər sən də ehtiram,
Novxanı bağlarında.

Hər yerdə ədəb, hörmət,
nə çox burda həmsöhbət.
Ən gözəl istirahət
Novxanı bağlarında,
Novxanı bağlarında.

İyun, 2006

ZAMAN, SƏNDƏN HARA QAÇIM

Kəsmə ömür yollarımı,
duman, səndən hara qaçım?
Məndən bu heysiz canımı
uman, səndən hara qaçım?

Yox munisim, yox həmdənim,
yay gəlməmiş yanır zənim.
Son səfərdən dönməz gənim,
aman, səndən hara qaçım?

İçimdə yüz qorxu, hədə,
yox aramım bu ölkədə.
Ürək yenə səksəkədə,
güman, səndən hara qaçım?

Qəm qəlbimdə pərən-pərən,
qınayanım çoxmu, görən?
Düz işimi yoxsa görən,
yaman, səndən hara qaçım?

İtirdim yar-yoldaşımı,
vaxtsız ağartdım başımı.
Nə tez artırdın yaşıma,
zaman, səndən hara qaçım,
aman, səndən hara qaçım?

Avqust, 1999

DAHİLƏRƏ BİGANƏLİK ETMƏYİN

Moskvanın “Veçe” nəşriyyatı “100 böyük ...” seriyası ilə, müxtəlif sahələr üzrə – dünyanın yüz böyük insanı, hadisəsi, tikilisi və s. haqqında yüz adda kitab buraxıb. Onlardan biri də “100 böyük kitab”dır.

Həmin kitaba təkcə rus ədəbiyyatından 20-dən çox müəllifin əsərləri daxil edildiyi halda, şərq klassiklərindən, hətta Firdovsinin, Nizaminin, Sədinin və Füzulinin yaradıcılığından nümunələr salınması “unudulmuşdur”. Bu boyda biganəlik heç insafdandırmı?

Sağ ol səni, yazıçı dost, publisist qardaş,
yüz yazara sərf etdiyin bu zəhmət üçün.
Bu kitablar kitabını yazmamışdan, kaş
yüz həyəcan keçirəydin hər qiymət üçün.

Yüz bağçanın çiçəyindən çələng bağlayan,
doğrudan da çox çaşdırıb bu şöhrət səni.
Kimə laqeyd, kimə isti münasibətin
qorx ki, edə, bu minvalla, bihörmət səni.

Görən, ürək ağrısıyla heç anırsanmı
Alkmeonu, Hippokrati, İbn Sinanı?
Varaqla bir, onların da yazdıqlarını,
tapacaqsan cismindəki min bir mənanı.

Necə oldu imam Əli, o böyük düha,
rəvadırmı unudula “Nəhcül-bəlağə”?
O həzrətdən bu dünyaya gəlməz bir daha,
təberrükdür yetse nuru hansı ocağa.

Firdovsinin “Şahnamə”si şah əsər kimi
min ildir ki, qərar tutur şahlıq taxtında.
Yoxsa, bu dürr dəryasında hansısa qəvvəs,
nəhayət bir qüsurlu tapdı sənə vaxtında?

Kəhkəşantək işıq saçır yüz ömür orda,
hərəsinin qabağında söz xəzinəsi.
Əcəba, bəs nə səbəbdən görünür orda
mənim böyük Nizamimin ölməz “Xəmsə”si?

“Gülüstani-bustan” ilə Sədi Şirazi
milyonlara səxavətlə göndərdi hikmət.
Ömər Xəyyam inci düzdü – rübai yazdı,
hər birində həyat eşqi, acı həqiqət!

Oneginə sevgisində qüdrətli Puşkin
göstərsə də Tatyananın diliylə hünər.
Ancaq heç kim bu heyreti verə bilməmiş
Füzulinin yaratdığı Leylisi qədər.

Yüz kitabı min kitabdan seçən, min əhsən,
bu seçimin meyarı nə, sərrafı kimdir?
Lev Tolstoy, Dostoyevski uca, möhtəşəm,
ay insafsız, bəs onların ətrafı kimdir?

Haqqa asi ilkin özü sınır, əslində,
beləsinə, heç olmasa, cahil deyilir.
Zaman-zaman sənin kimi nadan əlində
haqq nazilir, tərəzinin gözü əyilir.

Mümkündür mü görməyəsen, anlamayasan
bəşər üçün örnək olmuş bu insanları?
Blok, Bunin ... Yesenini göyə qaldıran
dahlərə biganəlik etməyin, bəri.

Avqust, 2002

QOŞULUB QAÇAN QIZA

Daş doğaydı anan səni doğan yerdə, qaçan qız,
gəlməyəydi bu dünyaya səndən bir də, qaçan qız.

Bu nə müdhiş xəbər idi yayıldı el-obaya,
bu nə acı zəhər idi içirdin dost-doğmaya.
Öz evinə, ocağına dönük çıxdın, olmaya?
Atan çəkən ağrıları biləydin, kaş qaçan qız,
bu addımı atanacan öləydin, kaş qaçan qız.

Necə qıydın xar etməyə qardaşını, atanı,
kim bağışlar atasını yad oğluna satanı?
Səndən ötrü bütöv bir el xəcil olub utanır.
Nəyə görə atdın bizi bu alova, oda, qız,
qovrulasan iztirabda, görəsən yüz qada, qız.

Bu sayaqmı anladın sən öz övladlıq haqqını,
övladın da varmış pisi, nanəcibi, satqını.
Qara gəldi gözümüzə, qara gəlsin ağ günün,
ömrün boyu gözü yaşlı görünəsən, qaçan qız,
ağ duvaq yox, ağ kəfənə bürünəsən, qaçan qız.

Sevinirdik böyüyürsən, boya-başa çatırsan,
sənli keçən ömrümüzə şirin qayğı qatırsan.
Nə biləydik, qəfil bizə ləkə vurub atarsan,
bu ləkəli əməlindən xəcalət çək, utan qız,
namus, qeyrət günahının çirkabına batan qız.

Xeyir görməz, atasından xeyir-dua almayan,
valideynin ürəyində məhəbbətlə qalmayan.
Böyüdüyü od-ocağa sədaqəti olmayan
sədaqətli ola bilməz hər evində, qaçan qız,
bir qəpiklik dəyəri yox bu sevginin, qaçan qız.

Gör, nə qədər arzuları, ümidləri puç etdin,
ruhumuzu yaraladın, duyğumuzu heç etdin.
Sən bizimçün harasa yox, məzarlığa köç etdin,
hamımızın qürurunu sındırmaqla sınıan qız,
gəlib sənin qəbrin üstə saç yolaıydı anan, qız.
Daha bizdən qayğı umma, ya məhəbbət gözləmə,

uçurtdun o körpüləri, hörmət-izzət gözləmə.
Unut ata ocağını, ordan diqqət gözləmə,
birdəfəlik silinibdi sən in orda yerin, qız,
gözdən, könüldən uzaq ol, bizə əzab verən qız.

Daş doğaydı anan səni doğan yerdə, qaçan qız,
gəlməyəydi bu dünyaya səndən bir də, qaçan qız.

Avqust, 2006

BİR MÜASİR XANIMA

Sən çox ağıllı xanımsan,
özünə məxsus məntiqin, savadın.
Ağzından çıxan hər sözün lətif,
ətrafında istəyənin çox.
Sən əcəb cazibədar qadınsan,
gözlərin, baxışların mənalı.
Bədənin ağappaq, barmaqların zərif,
əndamın mərmər sürəhi, gövdən şux.
Sən həm də sehrli gözəlsən, yəqin
bu işvə - nazınla, şirin sözünlə
neçəsini salmışsan ovsuna.
Hələ neçəsi də bundan sonra
əyilib əlindən öpər iznlə,
qarşında diz çöküb yalvarar, sınar.
Sən hələ çox duyğulu kişilər üçün ağrısən,
dərmanını istəyəcək səndən
hənsinin ürəyini ağrıtsən.
Sən hələ gizli ümid, arzu yerisən,
qəlbini verəcək sənə
kimin istəyini doğrultsan.
Sən ey ədalı, cəlvəli gözəl,
inan səmimiyyətimə.
Bax, sən mənim gözümdə busan
və zənnimcə, can alsan da, əfsus,
ancaq və ancaq gözəllərə məxsus
doğru yoldasan.

Aprel, 2007

GÜCLÜ OLUR

Bu gör-götür dünyasında
nə çox sözlə oynayan,
söz sərrafı söz deyəndə
yerində, güclü olur.
Ömür yolu hər kəsə
öz ağılı boyda imtahan,
natiq bəlağətdə, şair
şeirində güclü olur.

Azmanlardır tarixləri
yaradanlar, yazanlar,
alim elmində,
dinşünas şəərində güclü olur,
Hər məşqində fənd öyrənir,
püxtələşir pəhləvan,
bir döyüşdə uduzanda,
birində güclü olur.

Kaş insanın nəfsi heç vaxt
ağılına güc gəlməsin,
çünki bölgü vaxtı çoxu
xeyrində güclü olur.
Hər kişinin işi deyil
bağ salıb, bar yetirsin,
insan öz əkdiklərindən
dərəndə güclü olur.

Çox görmüşük qədd-qamətli
küknarları yığılan,
ağac köklə qol açanda
dərində, güclü olur.
Bəşər oğlu təkəbbürlə
ucalmamış heç zaman,
insan zəif cəhətini
görəndə güclü olur.

Yanvar, 2007

SƏNİ ALDATMAĞA NƏ VAR, A QUZUM

Əlimdə ot görçək qaçıb gəlirsən,
səni aldatmağa nə var,a quzum.
Nəfsini hər şeydən üstün bilirsen,
səni aldatmağa nə var,a quzum.

Özünü bu qədər ələ öyrətmə,
hər gələn qonağın dalınca getmə.
Sayıq ol,hamıya etibar etmə,
səni aldatmağa nə var,a quzum.

Tutulsan,xeyri yox,ha kömək çağır,
İndi bir-birini hamı aldadır.
İştah göz önündə,diş altındadır,
səni aldatmağa nə var, a quzum.

Bir əlcə ot ilə ağlın alınar,
ətine göz düşər,tamah salınar,
manqal hazırlanar,ocaq qalanar,
səni aldatmağa nə var,a quzum.

İnsanıq,çox həris xislətimiz var,
gözümüz yaxşını yaman tez tutar.
Get,qatıl sürüyə,canını qurtar,
səni aldatmağa nə var,a quzum.

Hələ çox kiçiksən,yarı yaşın yox,
darda yetişməyə bir yoldaşın yox.
A sərsəm,nə gücün,nə də başın yox,
səni aldatmağa nə var,a quzum.

Noyabr, 2002

OXU, FÜSÜN KAR GÖZƏL

Mahir ifaçı, əməkdar artist Aygün Kazımova Kremlin məşhur konsert sarayında bir bənzərsiz musiqi proqramı ilə çıxış etdi.

Möhtəşəm Kreml salonunun tamaşaçıları azəri qızını ayaq üstə alqışladılar. Tanınmış rus müğənnisi Filipp Kırkorov səhnədə onunla birgə oxuduqdan sonra heyrətini gizlədə bilməyib, Aygünün ifasına və gözəlliyinə məftunluqla, həmyerlimizin qarşısında nümayişkaranə diz çökərək, bu nazənin xanımın böyük sənətinə və özünə sevgisini izhar etdi.

Əhsən o ecazkar səsin mələhətinə,
əhsən sənin dilindəki ovsuna, əhsən.
Əhsən o şux bədəninin tərəvətinə,
əhsən sənin camalına, hüsnünə, əhsən.

Necə xoşdur, qoy səninlə tanınsın indi
bu ölkənin musiqisi, mədəniyyəti.
Bu gün sənin başın üstə şöhrət çələngi,
bu gün düşüb ayağına Filipp heyrəti.

Özün güldən gözəl, səsin bülbül cəh-cəhi,
qoca-cavan vəcdə gəlir sənə baxanda.
Bəh-bəh ilə bütün salon qalxır ayağa,
Aygün xanım, səhnəsində sən oxuyanda.

Ruhumuza qanad verir, nəğməli sözün
dolaşdıqca dalğa-dalğa bütün dünyanı.
Adı boyda, işi boyda yüksəlir özü,
kim tanıdır, kim ucaldır Azərbaycanı.

May, 2007

GEDƏN YERİM OLAYDI

*Xalq şairi Qabilə.
Ruhu şad olsun.*

“Gedən yerim olaydı” –
nə qədər gözəl deyim!
Gözləyənim yoxdusa,
ha sızlayım, göynəyim.

Gedən yerim olaydı,
gəzəydim düz-dünyanı.
Vallah, ürək yanımdır
bu söz, gözüm qurbanı.

Gedən yerim olaydı,
lap gedər-gəlməz olsun.
Yol gedim gecə-gündüz,
sonu görünməz olsun.

Bilim, intizarımı
çəkir bir mərhəm ocaq.
Gəlişim bir ürəkdə
bir işıq yandıracaq.

Hanı o isti nəfəs,
xəyal uçur yüz yerə?
Daha güman yerimiz
ancaq acı xatirə.

Yaş artdıqca azalır
bu cür ünvanlar, şair.
Viranə könülləri
de, kim sahmanlar, şair?

Yaman biganələşdik,
manqurtlaşdı cəmiyyət.
Ancaq hamı özünə
istəyir qayğı, diqqət.

Yüz sevib-sevilsən də,
yenə də azdır, canım.
Sən özün gedən yer ol,
bir ocaq qızıdır, canım,
bir işıq yandır, canım.

21.11.2003

ŞAİR OLANDAN SONRA

Gənc ikən hisslərim bulaq kimi
coşub, daşırdı,
beynimdə misralar bir-biri ilə yarışdı.
Hər gün tərənnüm üçün
yeni fikirlər gəzirdim,
hər gün ağ vərəqlərə
qafiyəli sözlər düzürdüm.
Şeir ətri gəlirdi sözümdən, avazımdan,
havalanırdım şeirin
qəlbindəki ekstazından.
Həftədə, gündə bir şeir yazırdım,
şeirin keşiyində sərhədçi kimi hazırdım.
Hər kəsi, hər şeyi vəsf edə bilirdim,
Yavaş-yavaş kamil şeirin,
şairliyin bəlgəsinə gəlirdim.
Vaxt ötdü, duyğumla, fikrimlə bir
yaşa doldum,
bu yolda cilalandım, yoğruldu, lilləndim, duruldum.
Deyəsən, nəhayət ki, şair oldum.
Bundan sonra başladı
şeirin qəlbimdəki şıltaqlığı,
bundan sonra başladı
ağlımın hissimə qısqanclığı.
Bundan sonra başladı
duyguların, fikirlərin qaçaqlığı.
Sən demə, bundan sonra başlanırmış,
söz oynatmağın əsl qoçaqlığı.
İndi bir misra önündə bəzən
saatlarla səcdəyə dururam,
İndi bitirə bilmədiyim şeirin üstündə
beynimi günlərlə yoruram.
İndi daha öz təfəkkürümdü
ən sərt tənqidçim,
indi hər misrama müxalif fikirlərlə
doludur içim.
İndi gecə-gündüz söz ovundayam –

boşuna,
indi yazdıqlarımın heç beşdən-biri
gəlmir xoşuma.
İndi xəzan yeli əsir şeir bağında,
indi misralar pərən-pərən düşüb
söz oylağımda...
Bu nə boşluqdur yaratmışan
içimdə, Tanrım,
şeir yazmaq çətinmiş
şair olandan sonra!

Noyabr, 2007

BÜTÖVLÜK – SINMAZLIQ

Məqamlı dost-doğmaları
təkəbbür eyləyən görsem,
namərdəm bir yol onlara
əgər qulaq asaramsa.
Qudurğan, nakəs önümdə
haqqı-nahaqqa verəndə,
lal olsun dilim ağzımda,
sakit baxıb susaramsa.
Gündə bir məclis qursa da,
çörəyi minnətlə verən,
yediyim, qoy haram olsun
ora ayaq basaramsa.
Mənə bir sadə dost gərək,
daim qəlb həmdəmim olsun,
“neyləyirəm qızıl təşt”,
içində qan qusuramsa”!

Sentyabr, 2007

TƏSƏLLİ

Güzgüdə baxdım özümə,
sınıxmış dəydim gözümə.
Sən demə, çox yorduğumçün,
can daha baxmır sözümə.

Dirəşmiş illər üzümə,
xəstəlik düşmüş izimə.
Yaş öz işini görübsə,
ha döyüm indi dizimə.

Söz ki, deyilir düzünə,
dəyir yalanın yüzünə.
Nə söyləsəm təsəllidir
daha özümdən-özümə.

25 İyun, 2007

YADDAN OĞUL OLMAZ

Dinlə səhvini söyləyəni ehtiram ilə,
doğma kimi irad tutan insan paxıl olmaz.
Müdrək, yaşa dolmuşların örnəkdi çox işi,
arif sözü, el söyləyən hikmət nağıl olmaz.
Sən də danışanda çalış, hər kəlmənə bal qat,
xəmirə şəkər qatmasan, ondan noğul olmaz.
Qaldır başına, ya gözünün nurunu sərf et,
yad oğlu yenə yad qalar, heç vaxt oğul olmaz!

İyun, 2007

NƏ BİLİM

Görünərmi bəxt ulduzum, görəsən,
nə vaxt mənə nur saçacaq, nə bilim?
Bəxt bağçamda arzu adlı gül əksəm,
qanqal bitər, gül açacaq, nə bilim?

Haqq bildiyim bu tərəzi, bu çəki,
bu meyarı, bu pərsəngi, bu yükü,
qoyub bizi gözlərinə, hey çəkir,
hansı gözü tez dolacaq, nə bilim?

Ömür yolum “axtar-tap”dı, hələ ki,
yazılmamış bir kitabdı, hələ ki,
qazandığım iztirabdı, hələ ki,
bundan sonra nə olacaq, nə bilim?

Ötəriyəm bu əbədi cahanda,
dəyişərəm hər ötüşən zamanla.
Bir qonağam dünya boyda məkanda,
məndən sonra nə qalacaq, nə bilim?

Bilmək olmur doğma kimdi, yad kimdi,
itirmişəm nizamımı mən indi.
Vətən həm də öz elimdi, evimdi,
kimə qalar bu od-ocaq, nə bilim?

May, 2000

AĞLAYIR

Aclıq və səfalət içində yaşayan insanlara.

İçimdə tonqal qalanıb,
odum külümçün ağlayır.
Yaşı üzümdə iz salan
gözüm dilimçün ağlayır.

Sönmüş arzu, itmiş inam,
yox bir həmdərd, yox bir həyan.
Nə bağbanam, bağım viran,
bülbul gülümçün ağlayır.

Gəlmədi cənnət gətirən,
yetmədi Allah yetirən.
Hər saati qəm ötürən
günüm ilimçün ağlayır.

Gün görmədim mən də, anam,
bezdim tamam, doydu cana.
Tənha qalmış qərib sonam
ölü gölümçün ağlayır.

Hər iş çətin, hər şey baha,
ümid hanı xoş sabaha?
Yaşamaqdan bezdim daha,
qəlbim ölümçün ağlayır.

Aprel, 1999

DƏRDLƏRİM

Nə tez doldu, ağrı-acı canıma,
yerdən çıxdı, göydən endi dərdlərim?
Həm yaşımla, həm günümlə yarışır,
neçə yüzdü, neçə mindi dərdlərim.

Baş-başadır burda qüssə, qəm, kədər,
gah ağrıyar, gah ağrımı dinləyər.
Gizli sızlar, həzin ağlar, inləyər,
içimdəki sarı simdi dərdlərim.

Yarı xiffət, yarı ahdı, yaşanmaz,
nə ay bilər, nə il bilər, nə qış-yaz.
Ağırlıqdan, böyüklükdən daşınmaz,
düzümlənmiş dağdı indi dərdlərim.

Əvvəl bir az ümidliydi, şirindi,
olan-qalan ümidim də əridi.
Ağlar könlüm mətinləşdi, kiridi,
daha tamam qəzəb, kindi dərdlərim.

Dözümlü xalq, hər bir dərdə alışan,
köləliklə, məddahlıqla barışan.
Ey bu xalqı sındırmağa çalışan,
sənə qarşı nifrətimdi dərdlərim!

01.09.2000

BAYQUŞ İSTƏYİ

Quşların içində bayquşdan yoxdu,
bayquşun quşlardan fərqi çox çoxdu.
Ayrı bir düşüncə gəzər başında,
gizli dünyası var lal baxışında.
Səsindən vahimə, dərd yağar hər dəm,
dimdiyi yırtıcı, caynağı möhkəm.
Gündüzlər oturub tökər yüz tədbir,
gecələr ovlayar ovunu bir-bir.
Heç quşa bənzəmir qulaqlı bayquş,
bu vəhşət, fəlakət soraqlı bayquş.

Bayquşun əlindən hamı bezardı,
bayquş qonan yerlər xarabazardı.
Bu bayquş xisləti, bayquş “mənlili”
yaratmış nə qədər virənəliyi.
Hərdən ürəyimdən keçir min fikir,
bəzi insanlar da bayquş kimidir.
Onlar seçilirlər çox işi ilə,
baxışı, duruşu, yerışı ilə.
İstəməz yanında yana bir ocaq,
özünü düşünər, özünü ancaq.
Kimsə faydalanmaz bir əməlindən,
həzər ətrafından, həzər əlindən.
Yayınmaz gözündən bir qoca, cavan,
tutar aram ilə hamıya divan.
Beləsi yerinə, yurduna yaddı,
bu manqurt soylular Vətəni satdı.
Onları saxlamaz dad, fəryad səsi,
onlara kar etməz xalqın naləsi.
Kütlənin dərd-səri çıxar yadından,
ancaq tələbləri millət adından.
Qayğıdan danışar daim, hər yerdə,
qəzetdə, mitinqdə, işdə, efirdə.
Beləcə özünü ixtiyar bilər,
ixtiyarlılığıyla bəxtiyar bilər.
Bu cür xarakterlə bayquş xisləti,
oxşar bir-birinə, seçilməz qəti...

Daha yox inamım sözüne, bayquş,
yetər vurğunluğun özünə, bayquş!
Sən yana bilməzsən halıma, bayquş,
barı göz önündə ulama, qayquş...

Bayquşun istəyi ayrı istəkdi,
bayquşun xisləti ayrı xislətdi.
Bayquşun duruşu ayrı duruşdu,
bayquşun uçuşu ayrı uçuşdu.
Ancaq neyləyəsən,
bayquş da quşdu!

İyul, 1999

ALÇA AĞACI

Həyatimdə çiçək açan alça ağacı,
bu sevincin, bu görüşün mübarək olsun.
Təbiətin hər il sənə yaz hədiyyəsi,
başındakı naxış dolu ağ örpək olsun.

Göz oxşayır, qəlb oynadır bu görünüşün,
oyanışın, zəifliyin necə də gözəl.
Qorxun yoxdur budaqların donsun, üşüsün,
yaz ovqatı gətirirsən bahardan əvvəl.

Hələ heç bir budağında bircə yarpaq yox,
şaxta, ayaz bircəsinə qoymur göz aç.
Amma sənə yaz həvəsin, həyat eşqin çox,
ləçəklərin dörd tərəfə ətir, nur saçır.

Ağ çiçəkdən başında tac bitirən ağac,
bu bəxşişin qızıl tacdan heç geri qalmaz.
Çiçəyində bizə nemət yetirən ağac,
sən açmasan, yaz gəlməsə, həyat da olmaz.

Mart, 2007

ARZUM-TƏSƏLLİM

Sən ey mənim əziz balam,
gələcəyim, ciyəparam.
Sənə hər gün Yaradandan
sevinc, uğur arzularam.

Çəkərəm hər möhnətini,
təki yetiş muradına.
Varmı elə valideyn ki,
qıymaya can övladına?

Vacib deyil var-dövlətin,
şöhrətli ad-sanın ola.
Təki aydın təfəkkürün,
sağlam ruhun, cənin ola.

Bir dəyərli həyat yaşa,
gör dünyanın hər üzünü.
Gözəlliklə keçirə bil
gecəsini, gündüzünü.

Ömrün şirin çağlarını
mən pis-yaxşı yaşamışam.
Heç kimə meyl etməmişəm,
tək özümə oxşamışam.

Qaçmışam hər cür minnətdən,
yox kimsədən umacağım.
Xəyanətdən, hərislikdən
uzaq olub od-ocağım.

Səndən də heç nə ummaram,
bircə qoru soykökünü.
İnsan gerek çəkə bilə
namus, qeyrət, ar yükünü.

Nəsil də bir estafetdir,
hələ ki, mən götürürəm.
Bir gün onu bayraq kimi
mən də sənə ötürərəm.

Çalış, naqis işin üçün
qapımızı döyməsinlər.
Üz-üzdən utanar, bala,
arxamızca söyməsinlər.

Canım, budur dediklərim,
ayrı bir şey diləmərəm.
Yerdə qalan işlərinçün
umu-küsü eləmərəm.

İnan, vida günümdə də
istəmərəm göynəyəsən.
Mən atamçün nə etdim ki,
sən mənimçün neyləyəsən?

İyun, 2001

MƏZƏMMƏT

Mən sənə bir söz dedim ki,
mənasını anlayasan.
Yoxsa, daha demədim ki,
ağzına bir zurna alıb
hər yerdə sarsaqılayasan.

08.07.2000

ÜNSİYYƏT İNCƏLİYİ

Mühüm, incə məqamlarda,
fərqi yox, harda olsa.
Çalış daim söyləyəsən
fikrini səlis, qısa.
Ondan daha gözəl olar
insan əgər doğmasını
bir baxışdan anlasa.

15.07.2000

QARIŞDIRMA

Eyni adlı şeirin müəllifi, xalq şairi Qabilə.

Ruhu şad olsun!

Tərif ilə mədhiyyəni,
lovğalıqla fəxriyyəni,
rüşvət ilə hədiyyəni,
rütbə ilə səviyyəni
qarışdırma.

Qanun ilə ədaləti,
təqib ilə ədavəti,
xəta ilə cinayəti,
məhbəs ilə əsarəti
qarışdırma.

Məhəbbətlə ülvyyəti,
ünsiyyətlə rəsmiyyəti,
ləyaqətlə şan-şöhrəti,
çətinliklə məşəqqəti
qarışdırma.

Kəmiyyətlə keyfiyyəti,
sakitliklə əmniyyəti,
etirazla şikayəti,
sərbəstliklə hurriyyəti
qarışdırma.

Vacibliklə əhmiyyəti,
hidayətlə məsləhəti,
öyüd ilə nəsihəti,
nisgil ilə vəsiyyəti
qarışdırma.

Böyüklükə əzəməti,
hökumətlə səltənəti,
inad ilə qətiyyəti,
kütlə ilə cəmiyyəti
qarışdırma.

Adət ilə ənənəni,
bayram ilə təntənəni,
sevinc ilə şənlenməni,
kədər ilə qəmlənməni
qarışdırma.

Səfər ilə ziyarəti,
günah ilə qəbahəti,
sürgünlüklə səyahəti,
möminliklə ibadəti
qarışdırma.

Şadlıq ilə səadəti,
yardım ilə səxavəti,
etibarla sədaqəti,
kişiliklə şücaəti
qarışdırma.

Durğunluqla sükunəti,
tənbəlliklə ətaləti,
rəvayətlə hekayəti,
rəvanlıqla şəriyyəti
qarışdırma.

Noyabr, 2001

MƏN AĞLAYAN İNSAN DEYİLƏM

Ay mənə soyuq qəlbli,
daş ürəkli deyənlərim.
Çətin gündə, ağır anda
göz yaşlarımı görməyənlərim.

Mən ağlayan insan deyiləm,
tənha canavar kimiyəm.
Odur ki, tələsməsin ünvanıma
tənə dolu söz göndərən,
məni qınaq yerinə döndərən,
arxamca hədyan danışan, söyən.
Mən də ağlayıram,
bir üzüntülü xəbər eşidəndə,
məşəqqətdə yaşayan insan görəndə,
faciə dolu hüçür yerində.

Mən də ağlayıram,
içimdəki ağrılarım, iztirablarımla
üz-üzə duranda,
doğmalarımın, ətrafımın nadanlığı
məni sındıranda, yoranda.

Mən də ağlayıram,
bir həzin, kədərli şeir yazanda,
qəmli yazılar oxuyanda,
dərddli insanları dinləyəndə.

Ağlayıram sözsüz, səssiz,
bir kimsədən xələrsiz.
Hərdən göz yaşlarım
kirpiklərimdə nəm kimi görünür.
Əksərən bu yaşlar
üreyimə tökülür.
Mənim göz yaşlarımı görmək çətindir.
Məni ağlatmazsan
ən acı anımda belə,

ha silkələ, ha dindir.
Mən ağlamıram heç kimin yanında,
ağlamaq verdişi də yoxdur canımda.
Mən ağlaya bilərəm tənha anımda,
gizli-gizli, həzin-həzin.
Heç kim göz yaşlarımı
görməyə tələsməsin.
Mənim ağlar ovqatımı
duymağa çalışsın.
Gözlərimə yük olan
kədərlə barışsın.
Mən ağlamaqla
kimsənin diqqətini cəlb etmək,
yadında qalmaq istəmirəm.
Mən istəyirəm həmişə şux,
gümrah kimi tanınam, görünəm,
çətinliyə qüdrətimlə sinə gərəm.
Mən, güclü ikən,
kiməsə dayaq olmağı sevirəm.
Mən, xalqıma da
çətin anında, ağır günündə -
ağlamasm, güclü, iradəli olsun
-deyirəm.

Aprel, 2008

QOCALIQ

Ömrün uğurlu sonudurmu qocalıq,
Pikə qalxmış günəşin qürubudurmu qocalıq?
Bu yaşda adamın bir gözü ağlar,
bir gözü gülər.
Dolar həyatına maraqsız, sıxıntılı,
acı günlər.
İnsan qocalanda,
Bəlkə də əza ağrısından daha çox
Qayğıya ehtiyacdən təntiyər, tövşüyər.
Təbiətin sərtliyindən yox,
Biganəlik soyuğundan titrəyər, üşüyər.
Ancaq əlindən heç nə gəlməz,
Beləcə hamıdan soyuyar,
Heç kimi özünə həmdərd bilməz.
Heyhat, dağ çayı kimi çağladığı illər
Qalar əlçatmazlıqda, arxada
O, indi bir damla qədər zəifdir.
Ümman boyda suda.
Ya da qasırğa vaxtı
Dənizdə boğulan ada.
Bəlkə də buna görə
Hamının ölüm haqqında
Ən çox düşündüyü zamandı qocalıq.
İnsanın axirət dünyasına
«hə» dediyi andı qocalıq.

28.08.2002

QOCALANDA

Çox kövrək olurmuş demə, insan qocalanda,
axar gözümlün yaşı bir yandan, qocalanda.

Göz pərdələner, bel bükülər, diz zora dözməz,
gücdən düşər hər şey, üzülər can, qocalanda.

Açmaz çiyyəi arzunun, qalmaz dadı ağzın,
bom-boz görünər hər tərəf, hər yan, qocalanda.

Seyrəkləşər ətraf, verilər ixtiyar əldən,
çünki daralır get-gedə meydan, qocalanda.

Bir körpə tiftək hamıdan mərhəmət istər,
gücsüzləşər, acizləşər aslan, qocalanda.

Hər yaz gəlişilə oyadar aləmi, heyhat
yüz yaz gələ, coşmaz damarda qan, qocalanda.

Cənnət və cəhənnəm marağı günbəgün artar,
min xof yaradar içində şeytan, qocalanda.

Fəxrəddin, cavankən hər incə duyğudan zövq al,
aləm görünər onsuz da viran, qocalanda.

May, 2006

SƏN MƏNƏ BƏND OLMA

Yaman duyğuları dalğın olmuşam,
əsəbi olmuşam, çılgın olmuşam.
Bir sısqa çeşməyə bənzər gözlərim,
tez-tez göz yaşımda üzər gözlərim,
sən mənə bənd olma, qurbanın olum.

Hərdən hədd bilmədən coşub-daşıram,
keçilməz səddləri keçib aşıram,
hərdən karıxıram, hərdən çaşıram,
doğmadan küsürəm, dostdan qaçıram,
Sən mənə bənd olma, qurbanın olum.

Beynimdə fikirlər daban-dabana,
əsir ürəyimdə dəli küləklər.
Çəkdikcə xəyalım məni dörd yana,
acı misralarım artar, çiçəklər.

Eh, nələr görmədik son neçə ildə,
düşmən təcavüzü, dost xəyanəti.
Qazandıq on sifət, dindik yüz dildə,
basıb tapdaladıq haqq-ədaləti.

Düşmən rəqib kimi durduq üz-üzə,
yarandı müxalif fikirlərimiz.
Nadanlar ağılycan ad qoydu bizə,
müxalifət də biz, iqtidar da biz.

Bu qardaş qırğını,şər savaşında
qardaşı-qardaşa qarşı qoyan var.
Nazir kreslosu, mənsəb başında,
dövləti devirən, eli soyan var.

Bu da əlahəzrət açıq söz, efir,
“faşist” adlandırır xalq bir-birini.
Hamı ekranlarda görür, eşidir,
millətin söyüşkən vəkllərini.

Yurdun nə çox ruhu saf övladları,
kimdir nifaq salan araya belə?

Sürü təfəkkürlü bu insanları,
seçib düzülər ön sıraya belə.

Bunların üzündə nə abır-həya,
bunların qanında nə ləyaqət var.
Millətin sözünü deyirlər, güya,
Allahım, bunlarda neçə sifər var?

Onsuz, ayrı heç kim yox gözlərində,
fəqət özləri və özlərinkilər.
Sabun köpüyütək boş sözlərinə
aldanıb, keçirdik bir ömrü hədə.

Nə bir müqəddəs ruh yaşada bildik,
qırsın inamsızın bəd gümanını.
Nə bir kişi sözü eşidə bildik,
inanıb gözləyək vəd məqamını.

Gələnlər, gedənlər öz marağında,
qoyurlar taleyin cəngində bizi.
Şəklənmiş qulaqlar söz marağında,
duymaq istəyən yox bu gün də bizi.

Ah, zavallı millət, nə çoxmuş sən
boğazdan yuxarı nitq söyləyənin.
Bu cür öncüllərə xoş gəlmək üçün
neçə ağılı dayaz, "Ləbbeyk" deyənin.

Odur ki, ürəyim yüz ağrı çəkər,
sən mənə bənd olma, qurbanın olum.
Bu dövrən belə çox çəksə də əgər,
sən mənə bənd olma, qurbanın olum.

Allahın işindən yox ağah olan,
hər şey bir gündə də dəyişə bilər.
Min il gözlənilən ağ atlı oğlan
gələndə, bir anın içində gələr.

Nikbin insanların sözüdür, bu söz,
çıxsın ön cərgəyə, qoy optimistlər.
Ətrafın neçə növ rəng çalarını,
ancaq yüksəklikdə duranlar görər.

Mən öz sabahımı görürürəm aydın,
dəyişən dünyanı saxlamaq olmaz.
Öz haqqı uğrunda vuruşan xalqın
qolunu, ağzını bağlamaq olmaz.

Dekabr, 2005

YORULMUŞAM

Ürəyimdə son illərin
Qan-qadası, dərd-azarı,
müflisləşmiş yaxın-uzaq,
yurd itkisi, dost məzarı,
yorulmuşam.

Ağrı ilə ötüşdükcə
cavanlığım, ahıl çağım,
fərq eyləməz, işsiz qalım,
ya da olum ev dustağı,
yorulmuşam.

Son nöqtəyə dirəndikcə
arzularım, imkanlarım,
itirdiyim aylarımdı,
illərimdi qubanlarım,
yorulmuşam.

Üzür məni gərəksizlik,
işsizlikdən, pulsuzluqdan,
bu ovqatın vücudumda
yaratdığı halsızlıqdan
yorulmuşam.

Hədən keçən günüm ilə
axşam evə qayıtmaqdan,
ümid ilə yaşamaqdan,
öz-özümü aldatmaqdan
yorulmuşam,
yorulmuşam.

İyun, 2005

ARXALI KÖPƏKLƏR, DƏCƏL KÜÇÜKLƏR

İt ili itləri millət tanıdı,
bu itlər bir ucdan artar, küçüklər.
Daha günümüzün qəhrəmanıdı
arxalı köpəklər, dəcəl küçüklər.

Dolub dəbdəbəli imarətlərə,
gəzişir parklarda, gur meydanlarda.
Keçir hər qapıdan, girir yüz yerə,
əcəb bəxt var imiş bu heyvanlarda.

Çoxu gözətçilik eləmir daha,
xidmət edəni var, rahat yeri var.
Bu itlər bir atdan, öküzdən baha,
çünki çox imkanlı sahibləri var.

Öyrənib tərəfkeş sahiblərindən
itinə diqqəti qohumbaz itlər.
Qaydasız işlərə meyllidirlər
qanundan qorxmayan nataraz itlər.

Hərdən düşmən qədər qəddar, acıqlı,
hərdən canavartək qüvvətli olur.
Hərdən sahibindən daha ağıllı,
hərdən yiyəsindən qiymətli olur.

Bu itlər əməlli güc yiyəsidir,
bu itlər yetərli söz yiyəsidir.
Bu itlər indi də küçüklərini
çalışır hər yerdə birinci edir.

Bu qoca köpəklər əməlləriylə,
dəcəl küçükləri yoluxdururlar.
Dəcəl küçüklər də it dilləriylə
hürüb sataşırlar, göz qorxudurlar.

Dərsdə müəllimi saya salmırlar,
işdə müdirləri onlardan “kiçik”.
Heç kim cürət edib birinə demir,
– özünü farağat apar, ay küçük.

Bu dəcəl küçüklər xəncər-bıçaqlı,
bu şıltaq küçüklər silah-sursatlı.
Gecələr şəhərin küçələrində
onların əlindən yoxdur rahatlıq.

Bezdirir milləti sərgüzəştləri,
hər biri gündə bir oyun çıxarır.
Bürüyür atışma səsi şəhəri,
ancaq bir sədası "qalxmır yuxarı".

Odur bir kimsədən qorxuları yox,
köpəkdə arxa var, küçükdə yiyə.
Hansının üstünə qabarsan bir yol,
cumub, diri-diri adamı yeyər.

Küçük arxasında köpək durursa,
hələ qabaqda çox dərd-sərimiz var.
Tənbeh anlamında kötək durursa,
demək görəcəli günlərimiz var.

Qorxmazı, sınımazı sındırmaq üçün
bu itlər növbənöv plan cızırlar.
Neçə elmarlara, eynullalara,
mirzə sakitlərə.., tale yazırlar.

Xətrinə dəyəni çeynəyib didər,
bunlar içimizdə bir azardılar.
Əgər yaşasaydı, bu quduz itlər
Mirzə Cəlilə də diş atardılar...

Bir qrup dəcəl it-küçük yiyəsi,
bir qrup yaxasın çəkir qırağa.
Yoxdursa ortada bir söz yiyəsi,
çətin, gedə bilək bu cür qabağa.

Arxalı köpəklər ev yıxır indi,
yiyəli küçüklər yol kəsir indi.
Kimdir səni, bu cür sındıran, əyən,
kimdir, a millətim, a xalqım, kimdir?

Mart, 2008

AH, BU ŞİRİN, ACI DÜNYA

I

Başımızın tacı dünya,
min dərдин əlacı dünya.
Kimlər səndən doyub getdi,
şirin dünya, acı dünya?

Ömrün qışı, yazı dünya,
alımızda yazı dünya.
Səndən əziz nəyimiz var,
şirin dünya, acı dünya?

II

Arzuma yol açan dünya,
yoluma nur saçan dünya.
Nası oldum, heç bilmədim
ömrüm keçdi haçan, dünya!

Hər istəkdən uca dünya,
yolu daim haça dünya.
Gah dostumsan, gah düşmənim,
fəndgir dünya, qoca dünya.

III

Yoxdan var olan dünya,
boşalan, dolan dünya.
Kimsəyə vəfa qılmaz
sevgisi yalan dünya.

Sərvətim, malım dünya,
şəkərim, balım dünya.
Verdiyini almasa,
əl çəkməz zalım dünya.

Əzəl dünya, baş dünya,
dost dünya, qardaş dünya.
Bizi naz-savaşla
salıbdı çaş-baş dünya.

Gedənə sirdaş dünya,
gələnə qardaş dünya.
Əcdadımı qocaldan,
balamla həmyaş dünya.

IV

Ah dünya, aman dünya,
son ümid, güman dünya.
Qoynunda zəiflərə
yeri olmayan dünya.

Bir yaşıl yarpaq dünya,
aşkar, çılpaq dünya.
Əvvəli torpaq dünya,
axırı torpaq dünya.

Zülmət dünya,nur dünya,
odun yansın gur, dünya.
Arzu səndə, kam səndə,
yaşa, dünya, dur, dünya.

V

Yüz ildən çox yaşayardıq cahanda,
görməsəydik kəc işini dünyanın.
Düzəltməyə çalışanlar bir az da
əyri saldı gərdişini dünyanın.

Gah ucaldıq zirvələrə, gah endik,
zülm etməyi zəfər sandıq,sevindik.
Fironluqla, fatehliklə öyündük,
dağıtdıqca keçmişini dünyanın.

Hər ömürdə sevinci var,qəmi var,
ağrısı var,nəşəsi var,dəmi var.
Biz olmasaq, kim duyacaq,kimi var,
gəlişini, gedişini dünyanın?

Yaddaşında nə sən yoxsan, nə mən yox,
hansımızı nə gözləyir,bilən yox?

O dünyadan hələ ki, bir gələn yox
öyrətməyə yerişini dünyanın.

Ancaq nə qəm,məhvərindən sapınmaz,
zərrə qədər nə əyilməz, nə sınımaz.
Çaldığına oynamayan tapılmaz
hərdən namərd, hərdən kişi dünyanın.

VI

Dünya bizə arzuların təməli,
dünya bizə xəyalların fəzası.
Kaş həmişə xoş niyyətlə tən gələ
hər bir bəşər övladının rızası.

Dünya bizə ümid dolu bir məkan,
dünya bizə duyğumuzda bal dadır.
Dünya bizi öz oxunda fırladan,
dünya bizi gərdişində aldadır.

Dünya bizim cismimizin sahibi,
dünya bizim ruhumuzun həkimi.
Olur, hərdən nəşəsindən dadmamış
gəlir ömrün qəfil xəzan tökümü.

Dünya bizə özü boyda bir hikmət,
dünya bizə bir ömürlük hekayət.
Dünya bizi bizdən sonra yaşadan
görünməyən axirətdi... Ya qismət!

*SEVGİ PIÇILTILARI,
MAHNILAR, QƏZƏLLƏR*

NƏ GÖZƏL

Ömrü məftunluqla yaşa dünyada,
hər ağıl çaşdıran rəna nə gözəl.
Min istək yaradar lal baxışında,
hilal qaşındakı mənə nə gözəl.

Yoxdur bu səltənət meydə, məzədə,
göz yum içindəki o xoş həsədə.
Ürəyin çoxuna meyl eyləsə də,
bəxtini biriylə sına, nə gözəl.

Qəmzəsi qədərsiz, qəmi az ola,
incə ruhlu ola, xoşavaz ola.
Gözəldə gərəkdir işvə, naz ola,
girə gündə on cür dona, nə gözəl.

Davrana, danışa utancaq kimi,
yığıla boynunda tər muncuq kimi.
Dodağı çırtlaya tumurcuq kimi,
üzü lələ kimi yana, nə gözəl.

Sürə dövrənini bəxtəvər kimi,
ona vurğunluqdan bixəbər kimi.
Gedəsən yanına müzəffər kimi,
şux qəddin önündə sına, nə gözəl.

Deyə bilmirsənsə ürək sözünü,
ha gözlə gözüne görünən günü.
Elə mərhəm et ki, ona özünü
gəlsin dərd-bəlası sana, nə gözəl.

Fəxrəddin, eşqində Kərəm deyilsən,
şadlan qurban getsən, sevin, əyilsən.
Ona ürəyini ver, verə bilsən,
yetsin intizarın sona, nə gözəl.

26.01.1998

SƏNİN GÖZLƏRİN

Sənin gözlərinin maviliyində,
bir dəniz dincələr, bir üfük itər.
Sənin gözlərinin dərinliyindən,
arzular pöhrələr, istəklər bitər.

Sənin gözlərinin ovsunu nə çox,
dartar əsirini dar ağacına.
Hər qaşın bir kaman, hər kirpiyin ox,
bədənin bənzəyir nar ağacına.

Gülümsə, gül açsın zərif duyğular,
şəhdi-şəkər axsın hər gülüşündən.
Sən gəzən yerlərə gəlir ilk bahar,
dünya gözəlləşir nəvazişindən.

Gəl, öpüm əlindən, üzündən yüz yol,
bir ulduz işıq var gözündə, gözəl.
Ya ölüm dərindən, ya dərmanım ol,
keçsin ömrüm-günüm nazında, gözəl.

İyul, 2004

QAYIT

Bilmədim nə idi suçum,
sən məni belə tez unutdun.
Daha nə bir zəng var, nə bir xəbər,
demək məni atdın, ay vəfasız,
mənə zülm edən insafsız.
Hər gün gözümdə sonsuz kədər,
bu titrək ürəyim səni istər.
Sevgim iradəmdən güclüymüş,
qayıt, sevirənsə məni əgər.
Qayıt, əzizim qayıt,
sən ruhumun səsisən, qayıt.
Sən sevmək həvəsimdən, qayıt.
Qayıt ki, yenidən
mən sənin qəlbinə qayıdım,
qayıtsın əvvəlki həyatım.
Qayıt, qayıt.

04.08.05

SARI GÖZƏL

Yarı samanı sarı,
yarı qızılı saçlı sarı gözəl.
Gözəllərin göyçəyi.
Saçların qarğıdalı saçağı kimi
tökülüb boynuna, çiyinə.
Günəş şəfəqləritək sayrışır ucları.
Sifətin zərif günəbxan çiçəyi.
Ləçəklərinin sarısı yayılıb üzünə.
Ağzın, qabığı azca aralanmış püstə.
Dodaqların elə bil nəqqaş əliylə hazırlanıb,
ehmalca qoyulub üst-üstə.
Dilin badam içi.
Nə ecazkar çöhrən var,
sənə baxan şişir.
Gözlərin gah təlatümlü,
gah sakit, mavi dəniz,
bülluru saf, duru,
dəriniyi məstedici, heyrətamiz.
Qaşlarının hilalı mənalı, düşündürücü.
Baxışın bəzən sərt, kəsici,
bəzən dalğın.
Hərdən baxsana əsirinə oğrun – oğrun.
Sənə təbəssüm daha çox yaraşır.
Nə olar, arabir gülümsə,
ətrafına danışmağa çalış nəsə.
Bunu ki, sənə qadağa qoymayıb bir kimsə?
Axi, dünya daha da gözəlləşər,
gözəl şirin-şirin dinsə və ya gülsə.
Mavi gözlü sarı gözəl,
sənə təbəssüm daha çox yaraşır,
gülümsə, gülümsə.

Avqust, 2004

BİLİRƏM, ... SEVİRSƏN

Bilirəm, günlərin əzablı,
bilirəm, sən məni sevirsen.
Bəs niyə bu qədər susursan,
bəs niyə sözünü demirsən?

Baxma ki, baxışım soyuqdu,
ürəyim istidi, yuxadı.
Kaş bir gün özündə güc tapıb
gözümün içinə baxaydın.

Nə üçün, qarşıma bu qədər
sızıla-sızıla çıxırsan,
başını qaldırıb üzümə,
utana-utana baxırsan?

Mən elə bilirəm həyatda
hamıdan güclüsən, axı sən.
Dil-dil öt, danış-gül, sevinim,
bir sevgi nəğməsi oxu sən.

Hər zaman, qoy səni düşünüm,
hər axşam gəl, tutum əlindən.
Dünyanın ən şirin sözünü,
eşidim, qoy hər gün dilindən.

UNUDAQ BU SEVGİNİ

Məni nə axtar,nə gəz,
nə də yollarımı kəs.
Daha qəlbimdə yoxsan,
sənə vurulduğum bəs.

Nəyə gərək bu təlaş,
kimə lazım bu savaşı?
Keçmişi yuxu kimi
unudaq yavaş-yavaş.

Bu eşqdə möhnət gördüm,
dərd gördüm,xilfət gördüm.
Səndə nə sevən ürək,
nə də sədaqət gördüm.

Gecə-gündüz ağladım,
tənhalıqla barışdım.
Hər gün gözümlün yaşı,
kədərimlə qarışdı.

Nə səni bu bəzəyir,
nə mənə bu yaraşır.
Acı xatirələrin
içində ağlım çaşır.

Bəsdir bir-birimizi
aldatmışıq bu qədər.
Birgə keçən ömrümüz,
hədəər ötübmüş,hədəər.

Bizdə oxşar heç nə yox,
hərəməz bambaşqayıq.
Dəyişə bilmiriksə,
özümüzə oxşayaq.

Fevral, 2005

BİR QƏDƏR UZAQ OL

Mən səni çox istəyirəm,
bütün istədiklərimdən çox.
Mən səni sevirəm,
indiyə qədər sevdiklərimdən çox.
Səninlə hər görüşdən həyacanlana,
səsindən ovsunlana,
istindən qızına bilirəm.
Mən səninlə tez-tez
görüşmək istəmirəm,
birgə yaşayıb istəyimizi
adiləşdirmək istəmirəm.
Qorxuram gündəlik həyatımızın
müxtəlif söz-söhbətləri
bizi diqqətsiz münasibətə öyrəşdirə.
Gözüm diqqətsizliyə öyrəşə,
üzüm diqqətsizliyə öyrəşə.
Əlim üçün adiləşəsən,
dilim üçün adiləşəsən.
Səsim hər an səsinə yetişə,
bu yangı sönüb ötüşə.
Mən səni hərdən görmək istəyirəm,
həftədə, ayda bir dəfə.
Əllərini öpməkdən,
boynunu qucaqlamaqdan
doymayım hər dəfə.
Tez- tez görünmə gözümə,
uzaq ol bir qədər, gülüm.
Qoy həmişə səni əlçatmaz bilim,
qoy xəyalınla yaşaya bilim.
Qoy hərdən həsrətindən, lap ölüm.

Dekabr, 2006

GÜL AÇMAYAN BƏNÖVŞƏ

Əcəb şirin günlər idi, deyib gülürdük,
bir doğmalığ, istək vardı bu ünsiyyətdə.
Çox vaxt elə bu ruh ilə işə gəlirdik,
görüşürdük, ayrılırdıq səmimiyyətlə.

Bir gün mənə bir dibçəkdə gül bağışladın,
- Bənövşədir, yaz gələndə açacaq-dedin.
Doldu həm də o qış günü qəlbimə odun,
- Ovqatıma o gül işıq saçacaq-dedim.

Qoydum onu məhəbbətlə, nəvaziş ilə
otağıma, işıq düşən, gün tutan yerdə.
Düşündüm ki, o gül bəlkə səbəbdir elə,
ona görə otağıma gələrsən hərdən.

Xəyalımda gülə sevgi, sənə ehtiram,
çalışırdım qoruyam bu zəriflikləri.
Düşünürdüm bənövşəmiz gül açan zaman
muştuluqla çatdıraram bu şad xəbəri.

Gözlərimin önündədi hər gün, hər saat,
bülbul kimi havasına ötürəm dil-dil.
Mənim kobud əllərimdən açılmır, heyhat
sənin zərif əllərinə möhtacdır o gül.

Bəsləyirəm o fidanı düz iki ildir,
hər gün qayğı göstərirəm, böyümür yenə.
Nə sən gəlib yoluxursan məni arabir,
nə bənövşə yaz gələndə gül açır mənə.

Təzadlarla dolu imiş ömrün hər anı,
demə, qəfil gedibsənmiş, mən də xəbərsiz.
Xəyalınla üz bəsurət dururam hər gün,
hopub mənim gözlərimə o gülümsər üz.

Bəlkə deyə bilmədiyin söz idi o gül,
bir pünhanlıq soyuğundan solur haçandır?
Bəlkə elə həmin sirrin özüdü o gül,
gəl ki, bizi nəfəsinlə, istinlə yandır!

Bəlkə çıxıb getdiyinçün açılmır o da,
bəlkə onu bilərəkdən vermişən mənə.
Bəlkə, bəlkə..., əcəb məni salmışan oda,
gəlsən dünya dağılmaz ki, bir görünsənə?

Ayrılığa köklənibmiş, demə ovqatın,
həsret, kədər rəmzi imiş verdiyin gül də.
Ürəyimdə, gör, nə qədər duyğu oyatdın,
neçə xiffət yaşamışam bu iki ildə.

Nə deyirəm, getdiyin yol xeyirə qənşər,
tutduğun iş ürəyincə, kamınca olsun.
Təki, yeni görüşdüyün o insan sənə
daha artıq istək ilə meylini salsın.

Mart, 2006

SAZ ÇALAN GÖZƏLƏ

Nə dərin duyumun, nə şirin səsin,
əcəb də yaraşır saz sənə, gözəl.
Oyna "Sarıtel"-ə, görənlər desin,
necə də yaraşır naz sənə, gözəl.

Nazik barmaqların, a gümüş bilək,
tel kimi zərifdir, mizrabtək incə.
Çal "Yanıq Kərəm"-i, uyuyaq, ölək
Kərəm alışınca, Əsli öluncə.

Elə bu şuxluqla, bu işvəylə qal,
arabir yandır-yax, arada küs də.
Bas sazı sinənə, oxu, oyna, çal,
gəzsin barmaqların pərdələr üstə.

Bu cür səsli-sözlü, nazlı gözəlin
könlüm qadasını necə almasın?
Nə bir məclisimiz sazsız ötüşsün,
nə bir xoş günümüz sənsiz olmasın.

08.12.04

BAYATILAR

El yatıb, gecə yarı,
gözlərəm gecə yarı.
Yar yarından kam alar
görüşsə gecəyarı

Məst olandan səsindən,
uçuram həvəsimdən.
Kaş bir yol qızınaydım
yarın gül nəfəsindən.

Ay ömrümün bəzəyi,
ay könlümün istəyi.
Mənim gözümdə sən sən
yer üzünün mələyi.

Güldüm mərdi-məzara,
düşdüm dərdə, azara.
Odur ki, inanıram
daha gözə, nəzərə.

Dolmuşam yaşa sənsiz,
olmadım, haşa, sənsiz.
Mən ömrü yaşamadım,
yetirdim başa sənsiz.

Yol qırağı daş gerek,
daş-daşa yoldaş gerek.
Yaman gündə, xoş gündə
insana qardaş gerek.

ÖYRƏTMƏ ÖZÜNÜ MƏNƏ

Ustad Musa Yaquba məhəbbətlə.

Bu alın yazısı, yoxsa təsadüf,
çıxdın qabağıma yanar şam kimi?
Şirin təbəssümlə, süzgün baxışla
girdin ürəyimə ən doğmam kimi.

Yaman alışdırdın özünə məni,
qayğılı səsinə, sözünə məni.
Allahım, bu nədir, hörmət ya diqqət,
beləmi yaranır mehr-məhəbbət?

Ötəri hissdirsə, qayıt bu yoldan,
qıyma əyilməyə önündə məni.
Çaşıb, şən anınçün, xoş ovqatınçün
sındırma bir adi günündə məni.

Sən mənim duyğumda bir müqəddəslik,
sən mənim qəlbimdə sədaqət rəmzi.
Bəlkə bir pərdəyə köklənmiş səsik,
bəlkə qovuşdurur Yaradan bizi?

Bəzən az qalır ki, söyləyim-getmə,
güzgü tut qəlbinə, gözüne məni.
Sən Allah, bu qədər doğmalığ etmə,
sən Allah, öyrətmə özünə məni.

Ruhən izləyirəm səni hər zaman,
hərdən yanımdasan, hərdən uzaqsan.
İndi öz-özümdən xofluyam, inan,
qorxuram qəlbimi ovlayacaqsan.

Ovsunsan, sehrsən, şirin röyamsan,
yox, əsl adını deyə bilmirəm.
Bu yaz gəlişinlə ayrı dünyamsan,
sənli günlərimdən doya bilmirəm.

Bu qədər bağlılıq, bu qədər istək
heç bilə bilmirəm hardan yarandı.
Bir uzaq işıq ol, Aytək, ulduztək,
yandırma istinlə məni, amandı.

Könlümdə xatirin həmişə əziz,
sənə sayğım sonsuz, hissərim təmiz.
Nə olar, bir qədər soyuq ol, yad ol,
məndən uzaqlarda rahat ol, şad ol.

Onsuz da bir qəmli ney kimiyəm mən,
dünyanın kədəri yaşar səsimdə.
Yağım içimdədir, mey kimiyəm mən,
hərdən ürəyimi duysan bəsimdi.

Öyrətmə bu qədər özünə məni,
mehriban səsinə, sözünə məni.
Səni itirəcək andan qorxuram,
bir də ... ayrılıq var, ondan qorxuram!

Noyabr, 1999

SƏNSƏN

Mən səni görəndən həsnünə heyran,
sən mənim əzizim, mehribanımsan.
Sən mənə duyğumu bəxş edən insan,
sən mənim ikinci yaradanımsan.

Sən mənim qəlbimdə ilahi istək,
fikir-xəyalımda gəzdirdiyim tac.
Ay məni eşqində sınayan mələk,
mən sənə bir adi sözünə möhtac.

Bu sevgi qəlbimdən əskilməz bir dəm,
gündə yüz yol alan canımı, sən sən.
Dövrümün ən bədbəxt kişisi mənəm,
dünyanın ən gözəl xanımı sən sən.

17.07.1999

ŞİRİN XATİRƏMSƏN

Abbas Soltanoğlu musiqi bəstələmişdir.

Gözlərimin önündə
əksin canlanır yenə.
Dünyanın xoş günündə
əzab verirsən mənə.

Əlim əlindən uzaq,
səsim səsinə yetmir.
Dərd çəkilib qurtarmır,
qəm yeyilməklə bitmir.

Sən hardasan, mən harda,
xəyal qanadlı quşdu?
Ruhuma dönməyin də,
mənim üçün uduşdu.

İndi öz dünyamdayam,
ürəyimdə xatirən.
O sənli günlərimdən
hansı qayıdar, görən?

Bəlkə də ürəyində
unudulmuşam, yoxam.,
Yox, hələ ölməmişəm,
gülüm, hələ ki, sağam.

Hədəfə tuşlanmayan,
yayıdan çıxmış oxam.
Mən səni tanıyandan
yatıbdı qara çuxam.

Sən öz qayğılarında,
mən öz təlaşımdayam.
Ömrün qaynar yaşında,
sevgimin qışındayam.

Oktyabr, 1999

ƏTRAF DOLU GÖZƏLLƏRLƏ

Dövrəmizdə, gör, nə qədər
gözəl qızlar, gəlinlər var.
Dərdlərindən gizli-aşkar
üzülənlər, ölənlər var.

Ürəklərə od salıbdır
şux duruşlu o alyanaq.
Gülüşüylə canlar alır
bu güləruz , püstə dodaq.

O xurmayı saçlı xanım
necə baxır xumar-xumar.
Könlünə yol tapmaq üçün
düş dalınca, yalvar, yaxar.

Nə yeyir, nə içir, görən
bu incə bel, sivri sinə?
Əcəb füsunkar yaradıb,
şükür olsun Tanrısına.

Mavi gözlü o nazlının
baxışında Xəzər yatar.
Bu qızların səf düzümü
xeyallarda qatarlanır.

Ətraf dolu gözəllərlə,
şəhər dolu gözəllərlə,
küçə, meydan həm axşam, həm
səhər dolu gözəllərlə.

Allah, Allah, göz dəyməsin
bu qızların camalına,
Kaş onların hər birindən
ürək dolu kam alına!

Aprel, 2004

BAĞIŞLA

Mobil Babayev musiqi bəstələnmişdir.

Bəlkə də çox sevdiyinçün məni sən,
gördün eşqin min hicranın, bağışla.
Sən bu yolda qəza vuran gəmisən,
bu gəminin kapitanın bağışla.

Hərdən çılgın aparmışam özümü,
ürəyini sındırmışam, bağışla.
Hərdən soyuq, daşüşüdən bağışla
ümidini dondurmuşam, bağışla.

Hərdən mənə güc gələndə xoş həvəs,
olub, səni duymamışam, bağışla.
Hərdən sənin qəlbindəki müqəddəs
hisslərlə oynamışam, bağışla.

Olub, hərdən bir işvəli gözəlin
gülüşündən keçməmişəm, bağışla.
Hərdən səni ayağının tozuna
dəyməyəndən seçməmişəm, bağışla.

Hüzurunda dayanmışam müqəssir,
etirafım günahımdan aşağı.
O hisslərin qarşısında mən əsir,
ay eşqimin müqəddəs göy qurşağı,
bağışla, bağışla!

Mart, 1998

BİLMİRƏM

Xumar Qədimova musiqi bəstələmişdir.

Sənsiz bu xəzan dünyama
gözümü açə bilmirəm.
Qanadı qırılmış quşam,
arxanca uca bilmirəm.

Getməz karvanım, saxlanıb,
dərddən ürəyim dağlanıb.
Sən yoxsan, bəxtim bağlanıb,
gəlmirsən, açə bilmirəm.

Səsimə qəm, saçıma dən
ərməğandı həmdəməmdən.
Xoşam, bu tale hökmündən
qurtulub qaça bilmirəm.

Ay insafsız, bu sənsənmi,
sən mən olsan, dözərsənmi?
Gəlib bir də dönərsənmi
başımda taca, bilmirəm?

Nəfəsimdə, canımdasan,
ürəyimdə, qanımdasan,
sən ki, mənim yanımdasan,
bəs niyə quca bilmirəm?!

19.01.1999

KEÇ GÜNAHIMDAN

Nəriman Məmmədov musiqi bəstələmişdir.

Bilirəm, yanında qəbahətim çox,
sənə yalvarıram, keç günahımdan.
Məni məndən artıq qınayanım yox,
bilsən nə çəkirəm gizli ahımdan,
sənə yalvarıram, keç günahımdan.

O qönçə ömrünə qıydım, bağışla,
dərrib qoxlamamış doydum, bağışla,
naşı gəncliyimə uydum, bağışla,
ayrı bir təmənnam yox Allahımdan,
sənə yalvarıram, keç günahımdan.

Nə vaxt ki, arxamca bir cüt göz baxır,
taqətim tükənir, ürəyim axır.
Elə bil çiyərim köksümdən çıxır
könlüm ayrılanda qibləgahımdan,
sənə yalvarıram, keç günahımdan.

Duymaram ilimi, ayımı sənsiz,
bilmərəm toyumu, vayımı sənsiz.
Unudub yaşımın sayını sənsiz,
səbr diləyərəm Səbrullahımdan,
sənə yalvarıram, keç günahımdan.

Bu əzab günbəgün içimə hopur,
dərddən sinəm qabar, sifətim çopur.
Qiyamətmi gəlir, tufanmı qopur
üzməyə əlimi son pənahımdan?
Sənə yalvarıram, keç günahımdan,
sənə yalvarıram, keç günahımdan!

24.12.1998

İSTƏRƏM

Əli Baxış musiqi bəstələmişdir.

Yığıb sözlərinin şirinliyindən
suyuma, havama qatmaq istərəm.
O şəhla gözlərin dərinliyində
ucalmaq istərəm, batmaq istərəm.

Baxışın iz qoyub gözlərim üstə,
dilimin ahəngi sözlərin üstə.
Bir dəfə baş qoysam dizlərin üstə,
bütün gəncliyimi yatmaq istərəm.

Bəzəksən ömrümə, gülə şəh kimi,
ay ürək həmdəmi, ay qəlb hakimi.
Sənsiz bir günahsız körpə sevgimi
isti qucağına atmaq istərəm.

Çatılmış qaşların nə deyir yenə,
qoymur dodaq qaça, qoymur dil dönə.
Arzusan, xəyalsan, zirvəsən mənə,
xəyala, arzuya çatmaq istərəm.

Sənsiz ürəyimin yox halı, gülüm,
günlərim əzablı, qadalı, gülüm.
Əllərim yoluna uzalı, gülüm,
əl ver, əllərindən tutmaq istərəm.
Mən sənə qovuşmaq, çatmaq istərəm,
o şəhla gözlərdə batmaq istərəm.

1977

HƏSRƏT

Yük olub asılıb kirpiklərimdən
sənsizlik adlanan bir dəli həsrət.
Gözlərim ağrıyır gördüklərimdən,
çəkibdir altından sürməni həsrət.

Sən onun çaldığı havasına bax,
verdiyi dərdinə, davasına bax.
Qəlbimdə qurduğu yuvasına bax,
Fikir-xəyalımın həmdəmi həsrət.

Səndən ayrılalı, könlüm həmdəmi,
dölür gözlərimə dünyanın qəmi.
Xəyal ümmanında azdırır məni
bu tufan ayrılıq, bu gəmi həsrət.

Necə doymamışam bal söhbətindən,
“yox, getmə, yanımda qal...” – söhbətindən.
Çəkil gözlərimin səltənətindən,
gəlib ürəyimə yar dəmi, həsrət!

Kərəmi yandıran o Qara keşiş
necə ümidimi puç edib yemiş.
Nə böyük qüdrətin sahibi imiş
bizim ayrılığın dərd-qəmi həsrət.

Qalmayıb əvvəlki o şıltaq həvəs,
nə eynim açılmaz, nə üzüm gülməz.
Sevgilim, bu sirri ayrısı bilməz,
edib aşiqini sərsəmi həsrət.

1984

QAYIT MƏNİ QINAMAĞA

Nə biləydim bir gün sənsiz qalaram,
gedəcəksən əlçatmaza, əzizim.
Sənsiz mənə çörək haram, su haram,
qabağımda yüz qadağa, əzizim.

Ətrin hələ divarlardan getməyib,
nə səliqən, nə səhmanın itməyib.
Ayaq səsin dəhlizlərdən ötməyib,
dözmək olmur bu sınağa, əzizim.

Nə şirinmiş o şıltaqlıq, o küsü,
kaş qayıda o günlərin ən pisi.
Qapısını açacaqsız özgeşi,
necə girim o otağa, əzizim?

Daha sənə əl yetişməz, un yetməz,
gözlərimdən yaş tükənməz, qəm itməz.
Nə gözlərin, nə yaddaşın bəs etməz
indi məni tanımağa, əzizim.

Səndən sonra bir gözəldə gözüüm yox,
quruyubdur dilim-ağzım, sözüm yox.
Nə cismində, nə ruhumda dözüüm yox,
Qayıt məni qınamağa, əzizim,
dözmək olmur bu sınağa, əzizim.

01.11.1997

YUXUMA GİR

Xumar Qədimova musiqi bəstələmişdir

Fikrim yenə tamam sənin yanında,
Uça-uça gələcəyəm, gəl – desən.
Səndən ayrı bir həsrət var canımda,
yuxuma gir, öləcəyəm, öl – desən.

Bundan sonra görüşümüz bir güman,
bizi üzüb yetişəcək dərd kama.
Mənim kimi sən də orda ağlama,
göz yaşımı siləyəcəm, sil – desən.

Bəxti mənə sən yazırsan, neyləyim,
nə ömürdən, nə yaşdandır gileyim?
Qismətiylə barışarmı taleyim,
sənsiz keçən günlərimə il – desən?

Sən gedəli artan ancaq göynəyim,
ruhdan qeyri qalmayıbdı heç nəyim.
Görsəm səni çox incidir ölməyim,
öləndə də güləcəyəm, gül – desən,
yuxuma gir, öləcəyəm, öl – desən!

Fevral, 1998

BƏSİMDİR

Bu dünyadan yox bir qeyri təmənnam,
bahar vaxtı gül töhfəsi bəsimdir.
Şəlalənin istəyinə heyranam,
bulaqların zümzüməsi bəsimdir.

Ömür keçir, ay dəyişkən, il qısa,
nə gözəldir göz danışa, dil susa.
Əgər sənin ürəyində varamsa,
köynəyinin titrəməsi bəsimdir.

Səni deyib yaşamışam hər zaman,
bu sevdada mən bir damla, sən ümman.
Bu ümmanda səbrim ilə oynayan
dalğaların kükrəməsi bəsimdir.

Məhəbbətsiz keçən ömür boş, hədər,
min illərdir oda yanır səməndər.
Sevgi yolu şəhadətmiş, sərəsər,
məni şəhid eyləməsi bəsimdir.

Yoxluğumu eşidəndə bir səhər,
hücum çəkər üzərinə qəm, kədər.
Gülüm, səni incitməsin bu qəhər,
göz yaşının bir damlası bəsimdir.

18.12.97

SEVDA YOLU

*Nə mən öldüm qurtardım,
nə sən insafa gəldin.*

Bir xalq mahnısından.

Apardın dincliyimi,
qaldım intizarında.
Yadına düşürəmmi,
bu tənha anlarımda?

Həm şirin ,həm üzücü
bu uzun sevda yolu.
Gah göy üzütək boşdu,
gah göz yaşıyla dolu.

Yaranışdan əzablı,
kim verir bu bəlanı?
Nə ağrısı azalır,
nə tapılır dərmanı.

Ah,nə qədər tanınmaz
Məcnunu,Leylası var.
Hər kəsin qəlb evində
bir gizli sevdası var.

Sevən daim səcdədə
öz sevgi ocağına.
İnsan ruhən çəkilir
burda dar ağacına.

Hansı qüdrətdən doğur
bu cazibə,bu çəki?
Aşiqi ayrılıqla
öldürməyə nə var ki?

Yanvar, 2008

TƏLƏSMƏ

Ey dil, qəlbimi açmaq üçün yada, tələsmə,
bir adi sözün verər səni bada, tələsmə.

Sirdaş bilib dost-aşnanın vəfasına uyma,
sanma hamını özün kimi sadə, tələsmə.

Məcnun kimi divanəliyin tənəsi çoxdur,
bənzət özünü əzmdə Fərhada, tələsmə.

Bax Yusifə, eyş-işrəti zindana dəyişdi,
insana şərəfdir dözümlü, iradə, tələsmə.

Kol-kosda ürəkək kəkliyi gör, qorxusun anla,
çünki tez uçan quş ovdu səyyada, tələsmə.

Səbr eylə ki, səbrin özü Tanrı kəlamıdır,
təmkinlə yetişmiş çoxu murada, tələsmə.

Fəxrəddin, qəzəlxanlıq bizdən can girov istər,
şagirdliyə, Vahid kimi ustada, tələsmə.

25.05.99

MUSİQİDİR

Yenə də ruhumda eyləyən çövlan musiqidir,
çünki hər məclisi-ürfanda hökmran musiqidir.

Oxu, “Rast”ı təmkinlə, “Segah” odunda yan, alış,
insanı gah anladan, gah ağladan musiqidir.

Dinlə şövq ilə “Şur”u, “Şahnaz”ı, “Mahur-hindi”ni,
“Heyratı”yla edən könlümü heyran musiqidir.

“Mənsuriyyə” zilində çatsan ahım fələklərə,
“Çahargah” dəstgahı cəm olan dastan musiqidir.

Ağrımaz “Kəsmə şikəstə”ylə kəsilsə əllərim,
məni o dəmdə bihuş edən dərman musiqidir.

Söz sərrafları, qoy inciməsin, söyləsəm, hərgah,
sənətdə bəlkə də ən böyük divan musiqidir.

Fəxrəddin, bəni-adəm yaradan möcüzə çoxdur,
bu sehlər içində ən sirri pünhan musiqidir.

03.05.99

ÖMRÜMÜZÜN

Öz odunda əriyir yanar şamı ömrümüzün,
indidir bəlkə, ey dost, xoş əyyamı ömrümüzün.

Hurilər dövrəsində keçsin qəmsiz çağlarımız,
gözəllər qəlbindədir ehtişamı ömrümüzün.

Dinlə xanəndələri musiqi məclislərində,
axsın muğam üstündə hər kəlamı ömrümüzün.

Yatma xabi-qəflətdə, gəzmə bihudə aləmi,
bilinməz, nə vaxt bitər sərəncamı ömrümüzün.

Bizdən sonra xatirə bir söz, bir sənət qalacaq,
bir də torpaq üstündə qəbir damı ömrümüzün.

Uyma zahidlərə çox, ay Fəxrəddin, qiymətlidir,
Cənnətin min ilindən bir məqamı ömrümüzün.

04.04.99

MƏN OLAYDIM

Ey kaş,nə olaydı,sənə qurban mən olaydım,
Candan da şirin dərdinə dərman mən olaydım.

Hər gün bəzənib nazla keçəydin küçəmizdən,
arxanca baxıb dəmbədəm heyran mən olaydım.

Süzgün baxışından çəkiləydim dara yüz yol,
bu ləzzət ilə eyləyən şükran,mən olaydım.

Bir qönçə olaydım,dəriləydim budağımdan,
ovcunda solan o gülü-xəndan mən olaydım,

Fəxrəddin,ömür möhlət imiş vəsli-yar üçün,
bu istək ilə yar ilə bir can mən olaydım.

Mart,2005

ƏHSƏN

Ey sözlə xəzinə yaradan, adına əhsən,
Məcnununa, Söhrabına, Fərhadına əhsən.

Göz görməsə, qəlb duymasa heyrət də yaranmaz,
dünyaya məhəbbət gətirən qadına əhsən.

Min hikmət ilə min gözəlin dadına çatmış,
“MİN bir gecə”nin sirli Şəhrizadına əhsən.

Uğrunda fəda getmədiyin qiymətə minməz,
hər qönçə üçün bülbülün fəryadına əhsən.

Hakəslərə yüz yaxşılıq et, faydası olmaz,
əxlaqı müqəddəs olanın zatına əhsən.

Bir məclisimiz olmasın, Fəxrəddin, qəzəlsiz,
hər sirli sözün, söyləyək, ustadına əhsən.

28.12.98

XUMAR OLAN KÖNLÜM

Mənə dünyanı tanıtmış bu ixtiyar olan könlüm,
səsimi aləmə yaymış bu bəxtiyar olan könlüm.

Tükənməz istəyi heç vaxt, uçar qırzu qanadında,
min qəlbə qonar köksümdə meydanı dar olan könlüm.

Gəzər gözəllər içində, vəsf eyləyər huriləri,
ruhu mələklər yanında, ey xoş qərar olan könlüm.

Axtarar tərda muradın, sizlər kaman inləyəndə,
uyar sehrli bir səsdən, daim huşyar olan könlüm.

Duyar ariflər, Fəxrəddin, məni təbim tutulanda,
bir muğam içdə əsirdir, demək, xumar olan könlüm.

28.02.99

GƏLMƏZ

Neyçün o qəlbə sultanım bircə yol peymanə gəlməz,
edib məni sevdasında rüsvayi-divanə, gəlməz?

Qalmışam naçar, pəjmürdə, görərəmmi yarı bir də,
ürəyim dözmür bu dərdə, can evim viranə, gəlməz?

Odur hissimin hakimi, odur ruhumun həkimi,
yandım yolunda şam kimi, görməz o pərvanə, gəlməz.

Şirindir hər bir ədası, daim beynimdə sədası,
barı bircə yol qadası, dərd-bəlası cana gəlməz.

Gözüm ağlar, qəlbim talan, yoxdur bir halıma yanan,
hanı bəs bu canı alan, gəlmişəm əfqanə, gəlməz?

Fəxrəddin, dad eşq əlindən, ayrı düşdüm sevgilimdən,
o gözəllər gözəlindən bir də bu cahanə gəlməz!

17.10.99

QƏZƏLXAN OLMUŞAM

O gülü-rüxsarımın hüsnünə heyran olmuşam,
yanmışam gizli-gizli zahirdə pünhan olmuşam.

Əsiri-dərdi-qəməm, yoxdur bir qeyri-həmdəyim,
bu ahu-zarım ilə bülbülü-nalan olmuşam.

Xəyali-məşuq ilə düşüb sərgərdan, çöllərə,
eşqdə divanəlikçün Məcnuna mehman olmuşam.

Çəkdi Yusif yüz cəfa, yetdi Züleyxaya, fəqət
mən bu nakam sevgimlə dillərdə dastan olmuşam.

Qıymadı Tanrım mənə yar ilə həmrəz olmağı,
o şamın şöləsində həmişə şükran olmuşam.

Vəslinə yetməsəm də, Fəxrəddin, təsəllim budur,
o şuxu vəsf etməkçün, şükür, qəzəlxan olmuşam!

19.10.99

MUĞAM OXU

Gəl, ey xoşavaz, məclisi şad et, muğam oxu,
söz əhli olan yerdə bir ad et, muğam oxu.

Tanrı dərgahında nə xoş duadı musiqi,
ruhu burda olanları yad et, muğam oxu.

Sal Məcnunu səhralara, Fərhadı dağlara,
çək nalə, bəlayi-eşqdən dad et, muğam oxu.

Öldür Leylini şaqraq səsin zənguləsində,
Fərhad üçün Şirintək fəryad et, muğam oxu.

Hər hıçqırtından qan-yaşlı bir nəşə boylansın,
kөнülləri yandırıb abad et, muğam oxu.

Bir incə sənətdir ki, anlayar onu hər kəs,
bu sirri-Xudaya etiqad et, muğam oxu.

Fəxrəddintək nə çoxdur musiqi cəfakeşi,
bu əhli-ürfanlara imdad et, muğam oxu.

16.08.01

GÖZƏLLƏRİN

Qoydum yolunda ömrümü, ahu gözəllərin,
əsir edib məni yenə şahı gözəllərin.

Yüz yol yüzünə can deməkdən nəşələnmişəm,
düşdüm niyə bəlasına, Yahu, gözəllərin?

Min huri ilə vəsl etsəm də gözlərim doymaz,
odur ki, tutubdu məni ahı gözəllərin.

Zaman-zaman ustadlarımı heyrətə salmış,
bitməz, nə yaxşı, sehri ilahi gözəllərin.

Adəm də bir ay üzlü üçün cənnəti vermiş,
gəlsin boynuma, cümlə günahı gözəllərin.

Zahid məni müşrük sanar vurğunluğum üçün,
qurban boyuna, boyu sürəhi gözəllərin.

Bu ülvî peşənlə, Fəxrəddin, aləmə car çək,
bilsinlər sənsən hər dəm pənəhi gözəllərin.

24.05.04

AŞIQ GƏRƏK SEVİNƏ ...

Aşiq gərək sevinə eşqində qovğaya görə,
cəfa çəkmək nə xoşdur düşdüyün sevdaya görə.

Kim ki, eşq dəryasından bir damla dadmaq istəsə,
etsin, qoy ömrü fəda bir gülü-rənaya görə.

Hər qəlbin öz istəyi, öz bütü, öz Tanrısı var,
güldən gözəl heç nə yox bülbulü-şeydaya görə.

Qadına istək bizim, çünki nütvəmizdən gəlir,
çıxdı Adəm babamız cənnətdən Həvvaya görə.

Zaman-zaman çoxumuz vəsf etdik Leylanı,o da,
etdi bir nəsli rüsva, Məcnun binəvaya görə.

Qəm yemə hicran üçün, ey bu yolun Mürşidi, döz,
azmı qurban demişik cani bivəfaya görə?

Fəxrəddin, payımal etmə sözünün qayəsini,
min cəfanı çəkirlər, sonunda səfaya görə.

27.06.04

YENƏ O CAN DEDİYİM...

Yenə o can dediyim tən tutur ağyarə məni,
bu sayaq naz-savaş olmaz, qoyub avarə məni.

Nə yaxın düşməyə qoymur, nə uzaq getməyə bir dəm,
o Günəş üzlü dəmadəm edir səyyarə məni.

Yüz günah işlədirəm ki, kəssin hər gün ömrümdən,
gündə məcbur eyləsin verməyə kəffarə məni.

Nə bir rahat gündüzüm yox, nə bir aramlı gecəm,
döndərib yollarında bisəmə zəvvərə məni.

Bitdikcə min dərd qapımda, solur bəxtim bağçası,
gəlməyir dərdim əlacı, tamayır çarə məni.

Bu qədər ağrı-acıyla vəslə yetməz bir aşığı,
Fəxrəddin, yar biryolluq öldürüb qurtara məni.

Noyabr, 2004

KÖNLÜMÜ

Ey təbibim, təşxis eylə dərdi pünhan könlümü,
Gör, hansı mahvəşlər idi, etdi viran könlümü.

Cismin eşq avarisidir, qəlbim vüsal həsrətli,
əridib xəmqədd eyləmiş qəmli hicran könlümü.

Görməsə bir gün gözəllik, gözlərim nurdan qalar,
ovundurmaz heç bir zaman qeyri dərman könlümü.

Kövrək qəlbim bir şüşədir, sınsa, yapışmaz daha,
sağaltmaz ondan sonra bir əhdü-peyman könlümü.

Əqldən, zəkadan öncə duyğumdur can sirdaşım,
sehriylə lal eylər hər dəm, tutsa seyran könlümü.

Fəxrəddin, məftunluq imiş dünyanın xoş çağları,
ömrü heyərdə keçənlər etmiş heyran könlümü.

05.07.99

KÜSMÜŞƏM

Görmürəm hüsnün haçandır, o pəridən küsmüşəm,
olmayan dərdimə həmdərd dilbərimdən küsmüşəm.

Bilməm neyçün bu əsirin saxlayıbdır naümid,
qalmışam qovğa içində, sərvərimdən küsmüşəm.

Hər görəndə, gül üzündən Gün doğardı ömrümə,
açılmır könlüm səması, xəvərimdən küsmüşəm.

Bir gileymi, bir istəkmi, ya incilik, bilmirəm,
o mələk adı dilimdə əzbərimdən küsmüşəm.

Ah necə xoş günlər idi “can” deyirdim nazına,
indi bir nisgil qalıbdı şəkərimdən, küsmüşəm.

And içib əhd eyləmişdim işvəsindən kam alam,
müstəcab olmadı əhdim, and yerimdən küsmüşəm.

Fəxrəddin, qəlb göynədən sevgi bələdi Tanrıdan,
odur ki, mən bu bəlanın cövhərindən küsmüşəm.

Oktyabr, 2006

OLMASIN

Oxu, ey bülbülü-şeyda, səsin nalan olmasın,
sən gəzən bağ-bağçanın gülləri xəndan olmasın.

Əssə rüzgar yelləri duyğusuz qəlblərdə, nə qəm,
təki sevda yollarında vaxtsız xəzan olmasın.

Gündə yüz yol yar ilə küsüb-barışmaq dərd deyil,
olsun bu xiffət dəmadəm, bircə hicran olmasın.

Qoy uzansın hər ömürdə bir şirin sevda yolu,
ruhu saflar öz eşqində, kaş peşiman olmasın.

Yüz heyif, haqq sevgisində kimsə kama yetmədi,
ya Rəbbim, rəhm et mənə, bağrım başı qan olmasın.

Fəxrəddin, hər misranda bir hala düşsən də, gərək
haldan-hala düşməyi şairə nöqsan olmasın.

10.12.2006

OLA BİLMƏZ

Qəzəl oxunan məclisdə könül naşad ola bilməz,
əhli-sənət olanlara musiqi yad ola bilməz.

Uymuşlara həsədlə bax məclisi-ürfanlar içrə,
səsin seyrindən məstlərə əsla irad ola bilməz.

Çox bisutunlar yarsa da sənətdə söz sərrafları,
fəqət Şirinin eşqində kimsə Fərhad ola bilməz.

Məcnun kimi, gör, nə qədər Kəbəsi viran qalan var,
eşq xərəbəsi, əzizim, əfsus, abad ola bilməz.

Qoru qanınla, canınla soydan miras qalanları,
övlad nankorluq etməsə, naqis əcdad ola bilməz.

Fəxrəddin, şərqin şeirinin əzəl meyarı qəzəldir,
əruzu bilməyən şair, əlbət, ustad ola bilməz!

12 iyul, 2000

BİLSİN

Şair odor, hər hissini sözlə verə bilsin,
arif odor, batindəki gözlə görə bilsin.

Dünya yaranandan ağıl, zəka məkanıdır,
bu hikməti hər an, hər işində hərə bilsin.

Insanlar üçündür bu işıqlı, dolu aləm,
insan da gerek kam ala, dövrən sürə bilsin.

Allah qədər, Quranca müqəddəsdi bu torpaq,
imanı olan səcdəyə gəlsin Yerə, bilsin.

Min arzu ilə can qoyub, övlad böyüdənlər,
kaş əkdinin barını hər kəs dəre bilsin.

Acizləri sevmir yaranışdan bu təbiət,
güclü gerek öz taleyini güldürə bilsin.

Fəxrəddin, nədir sözlərinin qədri-qiyəti,
bu zəhmətini vurmasın kimsə yerə, bilsin.

Dekabr, 2006

QAYITMIR

Bilməm nə olub, yar daha bu yana qayıtmır,
görmür bu yanan şamını, pərvanə qayıtmır.

Könlüm alışır, yox daha cismimdə qərarım,
can söylədiyim od vurub bu cana, qayıtmır.

Dəmlər var idi, dəmbədəm dövrəmdə gəzərdi,
dərdimdən ölən o dəli- divanə qayıtmır.

Hanı saçımı oxşayan o şənəli əllər,
neyçün daha bəs zülfü-pərişanə qayıtmır?

Allah, nə xəta eyləmişəm xətrinə dəymiş,
qurban olaram yüz yol o mehmana, qayıtmır.

Axdı gözümlün yaşı qəfil səksəkələrdə,
dönmüş gəlişi arzuya, gümana, qayıtmır.

Mən naçarın, aləm bilir, nuşdarusu onda,
etməzmi həzər, ölsəm, o Loğmana, qayıtmır?

Fəxrəddin, şükür, Leyli misal qızlar var hələ,
olmuş bu könül sidq ilə viranə, qayıtmır.

Iyul, 2003

***BEŞ QIZ ATASI
HAQQINDA
BALLADA***

BEŞ QIZ ATASI HAQQINDA BALLADA

5 qız böyüdüb ərsəyə çatdıran valideynin yeri cənnətdir.

Məhəmməd (s.a.v.s) peyğəmbər.

Cavan ailənin bir qızı oldu,
övladın nə qızı, nə oğlanı – dedilər.
Sevinib şadlandılar, ziyafət verdilər,
adını da Sevinc qoydular.
Ata isə xəyalında oğlan gözləyirdi,
ürəyində də nə qədər adlar gizləyirdi.
Amma hadisəni qabaqlamaq ona düşmədi.
3-4 ay keçdi, uşaq qığıldamağa başladı,
ata onu əzizlədi, nazladı, oxşadı.
Günbəgün uşağa məhəbbəti artdı,
bu “balaca şeytan”
atanın başını əməllicə qatdı.
Aylar ötdü, Sevincin bir yaşı oldu,
o yeridi, oynadı, çağırışa gəldi.
Evə gəlib-gedən onunla əylənməyi
ən yaxşı istirahət bildi.
Ailə artıq 2-ci uşağı gözləyirdi.
Bir azdan o da doğuldu, – yenə də qız.
Ata daxilən əsəbiləşdi,
ana doluxsundu,
özlərində olmadılar bir müddət,
fikirləşib, uşağa iki ad qoydular,
sənəddə yazdırdılar Səadət,
evdə isə çağırırdılar Kifayət.
Ötdükcə günlər, həftələr
Yavaş-yavaş bəsləndilər körpələr.
Ata da dəyişirdi, öyrəşirdi birtəhər,
qızlarına sevgisi artırdı saatbasaat,
yenidən öz məcrasına düşürdü həyat.
Beləcə iki il də ötdü,
Atanın nigarənçılığı elə bil keçib getdi.
Bu uşaq da böyüdü, yeridi, dil açdı,
ata hər işdən gələndə, qabağına qaçdı.
Qollarına söykəlib öpdü o üzündən, bu üzündən,

bu şirinliyi ilə atanı asılı etdi özündən.
Elə ki, ana 3-cü uşağa hamilə qaldı,
Atanın ürəyini vahimə aldı:
– Birdən olmadı belə, oldu elə?
Qorxdı 3-cü qız sözünü gətirməyə dilə.
Ancaq deyəsən ürəyinə dammışdı atanın,
eyni fikirlə hər gün dalağı sancırdı ananın.
Hər dəfə bu hissə qapılanda, daxilən sınırdı.
Yatmırdı gecələr fikirdən,
kimsəyə demədən iztirab çəkirdi.
Amma nə çıxar bu sayaq möhnətdən,
qaçmaq mı olur Tanrı verən qismətdən?
Vaxt gəlib yetişdi, bu uşaq da doğuldu qız,
ata düşündü ki, vəssəlam,
qaldım oğulsuz, kimsəsiz,
ana düşündü ki, oldum urvatsız,
qızlarım qaldı arxasız – qardaşsız.
Bu dəfə açıq bürüzə verdilər hisslərini.
Qınadılar o ki var, özlərini.
Kədər yağışı bürüdü gözlərini.
Ata oldu pəjmürdə, ana qaldı halsız,
daha ayrı bir söz, ya hərəkət mənasız.
Keçdi üç-dörd gün, hər ikisi toxtadı,
neyləsinlər, bu da onların bəxtidi.
5 gündən sonra ata bir dəstə gül ilə
çıxardı xəstəxanadan xanımını şirin dil ilə.
Eə ki, ana gəlib qapıya çatdı,
iki gül bala özünü onun qucağına atdı.
Bu görüş necə də şirin, necə də dadlı.
Ana büsbütün acı fikirlərini unutdu.
Doğrudan da nə fərqi,
qız da, oğlan da övladdı.
Bu bir Tanrı payıdırsa, neyləməli, heyhat,
günlər keçdikcə öz axarına düşürdü həyat.
İllər sanki bir göz qırpımında ötdü,
Sevinc böyüyüb məktəbli yaşına yetdi.
Başında yeni qayğılar – kitab, qələm, dəftər ...
Ata hamısını alıb gətirdi, müxtəsər.
Qolundan tutaraq ilk dəfə

apardı Sevinci məktəbə.
Şagirdlər sinifə yığılan zaman
atanın gözlərinə doldu boz duman.
Sinifdəki uşaqların 5-i qız, 13-ü oğlan,
hamısı da şipşirin, yaraşıqlı, sağlam.
Aşkar bir həsəd bürüdü üzünü,
içində qınadı o ki var, özünü.
Yox, oğlum olmasa, ölərəm – düşündü,
mən bu cür yaşaya bilmərəm – düşündü.
Evə qayıdarkən yolda kövrəlib ağladı,
istəyini yenidən ümidə bağladı.
Yoldaşı nisgil dolu istəklə ərinə baxdı,
hər ikisinin gözündən yaz yağışı axdı.
Allahın mərhəməti də var – fikirləşdilər.
Bizə də bir oğlan bağışlar – fikirləşdilər.
Neçə nəzir-niyaz boyun oldular,
neçə pir-ocaq yolunda qaldılar.
Nə qədər əlavə işlər görüldü...
Yenidən hamiləliyə rəvac verildi...
Günlər yavaş-yavaş ötüşürdü,
növbəti doğuşun vaxtı yetişirdi.
Axır günlər gözlərinə getmirdi yuxu,
ürəklərində ümid, intizar, qorxu.
Şübhə dolu bəlkələr üzsə də hər birini,
amma heç biri açıqlamaq istəmirdi dərini.
Ata nikbin notlarla çalışırdı keçirə birgə vaxtını,
pozmaq istəmirdi hamilə xanımının ovqatını.
Nəhayət bütün gözləmələrin sonu yetişdi.
Doğum otağından xəbər gəlincə,
atanın ürəyi şişdi.
Ana biləcək peşmançılıqdan səsi batdı.
bu ağrı çoxunun qəlbini qanatdı.
Atanın üzünə görünməyə bir kimsənin
cürəti çatmadı,
tibb bacıları çölə ötürməyə
söz tapmadı.
İçəridəki insanların “laqeydliyindən”
qohumların rəngi solurdu,
ataya yavaş-yavaş hər şey aydın olurdu.

Ananın bu dəfə əkiz qızları olmuşdu,
atanın bu dəfə sanki əzizi ölmüşdü.
İndi haranın külünü töksünlər başlarına,
gücləri çatacaqdı acı göz yaşlarına?
Ana ağlayırdı: – Beş qızı doğdum hansı ağılınan?
Ata ağlayırdı: – Niyə Allahım mənə qıymadı bir oğlan?
Bütün qardaş-bacılarımın var bir neçə oğlu, qızı,
bütün dost və qonşularımın 2 oğlu var, ən azı.
Nadirin 2 qızı var, 3 oğlu,
Adilin 4 qızı, 2 oğlu.
Akifin 1 qızı, 4 oğlu.
Məhəmmədin, düz beş oğlu.
Mənim isə bundan sonra ruhum ölü, sinəm dağlı,
fikrim bədbin, yolum bağılı!
Bundan sonra çətin yaşaya biləcəyəm,
beş qızı kimə tapşırıb öləcəyəm?
Tabutumun altına kimlər girəcək,
məzarımın üstünə kimlər gələcək?
Partlasın gərək mənim kimisinin ürəyi,
olmadı həyatımın zərrə qədər dəyəri.
Ata daha əndazəsiz giley-güzar edirdi,
ata indi küfrə bərabər sözlər deyirdi.
Ata artıq anlamırdı nə dediyini,
odur ki, hətta Allaha bildirirdi öz gileyini.
Elə bilirdi dünyanın ən bədbəxti odur,
elə bilirdi indi ən acı zəhəri udur.
Unutmuşdu yeganə övladı şikəst,
Süleyman peyğəmbəri,
unutmuşdu bir oğula həsrət
Məhəmməd peyğəmbəri.
Unutmuşdu övladları erkən ölən min-min valideynləri,
unutmuşdu illərlə həkim-dərman yolunda qalan,
övlada həsrət neçə arvadı, əri.
Cavan ikən qocalan, saçlarında ağ zolaqlar görünən,
ətrafından utanan, doğmalardan utanan
neçə nisgilli, nigaran natamam ailəni
unutmuşdu bu zavallı insan.
Beləcə, ata bir neçə ay özündə olmadı,
ağrıdı, üzüldü, canında taqəti qalmadı.

Sanki bütün ruhu, sevinci ölmüşdü,
ata indi qaradınmız bir adam olmuşdu...
İllər nağıl dili ilə ötüb keçirdi,
bacılar "Qızlar bulağından" su içirdi.
Oxuyub məktəb bitirdilər, həkimlik öyrəndilər,
valideynləri onlarla hər yerdə öyündülər.
Ağıllı, tərbiyəli, işbilən, savadlı,
ata bu cür övladlarla başı uca, urvatlı.
Nə qədər oğul atası var, övladından narazı,
nə qədər oğul atası var,
oğlunun bir xoş xəbərinə tamarzı?
Ata hər xəstələnəndə başının üstünü alırdı
beş mələk,
hamısının üzündə nur, əllərində isti,
ürəyində şəfqət.
Biri masaj edir, biri iynə vurur, biri dərman içirirdi,
ata bu qızlarla nə qədər xoş hisslər keçirirdi.
Ata qızlarına səadət, sağlam ailə diləyirdi,
ata yavaş-yavaş onları yerbəyer eləyirdi.
Ailə böyüdükcə qohumlar da çoxalırdı,
zaman ötdükcə ata da qocalırdı.
Artıq qızlarının hamısı oğullu, qızlı.
Nəvələr şipşirin, şıltaq, dəcəl, nazlı.
Ata indi əvvəlki arzularını yaşayırdı.
Ata köksündə sevinc dolu ürək daşıyırdı.
Tanrının mərhəməti nur saçmışdı üzünə,
dünya başdan-başa gözəl görünürdü gözüne.
Hər günü dua ilə, şükranlıqla başlayırdı,
hər gün nəvələri onu, qol açıb qarşılayırdı.
Doğru imiş Rəbbin səbrinin 40 ilə qədər olmağı,
bəndə də gerek görə bilsin 4-5 addım uzağı.
Ata indi topdağıtmaz tifaq qurmuşdu,
ata böyük bir ailənin başında durmuşdu.
Ata arzu bağçasından çələng hörmüşdü,
Bu 70 ildə, yaxşı-pis, dünya görmüşdü.
Əsla deyildi həyatından narazı,
Çünki çiçək açmışdı, hər arzu-murazı.
Atanın uçmağa bir çatmırdı qanadı,
İnşallah, müstəcab olmuşdu hər muradı.

Yanvar - İyun, 2007
M Ü N D Ə R İ C A T

Namuslu sözün övladi.....	5
Könül piçiltiləri.....	11

HAQQIN DƏRGAHINA GEDƏN YOL İLƏ	15
Münacat	16
Qəzavat	17
Əfqan mücahidlərinə	18
Zina – ehtiras – sevgi.....	19
İslam dinimiz	20
Təkəbbür, lovğalıq.....	21
Dörtlüklər.....	23
Min şükür.....	24
Xudavəndə xitab	25
Xəbərin yox	26
Təskinlik	27
Dərd eləmə, dərdin alim	28
Sənin varlığını kim danar, Allah.....	29
Möminlikdə ... Allah görsənir.....	30
Haqqın dərgahına gedən yol ilə	31
Kamil olmaq imandandır	32
Allah qoysa.....	33
Axund qardaş.....	34
Təzad	34

XALQIM, MİLLƏTİM.....	35
Ya qismət.....	36
Cəsurların nəğməsi	37
Qalxin ki, qalxaq.....	38
Millət şərqişi	39
Şah xətainin ruhu ilə giley-güzar	40
Xətai işığında.....	41
Soyuq təndirlərə çörək yapılmaz	42
Şöhrət azarına tutulan millət	43
Gözləri yol çəkən vətən	44
Qulaq as, bala	45
İki tale.....	46
Yaşından neçə il tez qocalanlar	47
Cilizləşdirilən kütləyə.....	48
Müasir adam	49
Cahillik, xəbislik.....	50
Boğazdan yuxarı nitq söyləyənlər.....	51
Mədhıyyəçi yazarlara	52
Nikbinlik	53

Artan bəlamıza, azalan yaşımıza	54
Qonşumun nadan oğlu	56
Atəşkəs dövrünün bakisi.....	57
Ayilin, ağalar	58
Ruhi pozuntu, yoxsa miskin qisqanclıq	60
Həzər beləsindən.....	61
Yaxşı kişilərə	64
Mən saray şairi ola bilmərəm	65
Pulsuz kişiler	66
Yoxsulluq imtahanı.....	67
Bizi bağışlayan olarmi	68
Vətən fəryadı	71
Yaxşılar	72
Yeriyin düşmən üstünə	73
Talesiz qızlar	74
Qocalar evi.....	76
Tanrı türkü qorusun	78
Dərd deməyə kimsəmiz yox	79
Türkü, türk oxuyuruş	80
Qəhrəmanlar laylası.....	81
...Vuruşmağı mənə də öyrət.....	82
Sərhədçi düşüncələri.....	83
Bizi müxalifət sayan gədələr... ..	84
Ey vətən.....	86

RUHUMU TİTRƏDƏN ACI DUYĞULAR	87
Daha yaşın o çağidi.....	88
Öldüyün yer vətəndir	89
Anasız qızlara toy çalınanda	90
Ayrılığın sonu olmur	92
Bağışla, can ana	93
Ana fəryadı	95
Üzöldüm	96
Dünya göz açandan.....	97
Əbədi təəssüf	97
Övlad itkisi	98
Kim idin, kim oldun.....	99
Bədbin şeir.....	100
Məzaristan evimiz.....	101
Can, bacım.....	102
Ayrılıq	103
Qurban sənə, qardaş.....	104
Hardan başlanir vətən	105
Güzəştim-suçum	106
Sizif zəhməti	106
Yalançı dövlətqulu.....	107

ACILI-ŞİRİNLİ OVQAT PIÇILTILARI	109
Şeirə sevgim	110
Ustadnamə (ay həzər, həzər).....	111
Gözəllik	112
Şeir dünyası	113
Cavanlıqda	114
Şairlik	115
Olmur	116
Bacilar	117
Oğlumla söhbət.....	118
Dözmək olmur	120
Dövrü ilə səsləşən şeir	121
Bu da bir istəkdi	122
Bir yarpaq ömrü	123
Mənim ünvanım	124
Dəyərli-dəyərsiz həkimlik	125
Həkimlik peşmə	126
Arzudur	127
Novxani bağlarında.....	128
Zaman, səndən hara qaçım	129
Dahilərə biganəlik etməyin	130
Qoşulub qaçan qıza	132
Bir müasir xanım	133
Güclü olur	134
Səni aldatmağa nə var, a quzum	135
Oxu, füsunkar gözəl.....	136
Gedən yerim olaydı	137
Şair olandan sonra	138
Bütövlük – sinmazlıq.....	139
Təsəlli	140
Yaddan oğul olmaz	140
Nə bilim	141
Ağlayır	142
Dərdlərim	143
Bayquş istəyi	144
Alça ağacı	145
Arzum-təsəllim	146
Məzəmmət	147
Ünsiyyət incəliyi.....	147
Qarışdırma	148
Mən ağlayan insan deyiləm	150
Qocalıq	152
Qocalanda	153
Sən mənə bənd olma	154
Yorulmuşam	156
Arxalı köpəklər, dəcəl küçüklər	157

Ah, bu şirin, acı dünya.....	159
SEVGİ PİÇİLTİLƏRİ, MAHNILAR,QƏZƏLLƏR	162
Nə gözəl	163
Sənin gözlərin.....	164
Qayıt	164
Sarı gözəl.....	165
Bilirəm, ... sevirsən.....	166
Unudaq bu sevgini.....	167
Bir qədər uzaq ol	168
Gül açmayan bənövşə.....	169
Saz çalan gözələ.....	170
Bayatılar	171
Öyrətmə özünü mənə.....	172
Sənsən.....	173
Şirin xatirəmsən.....	174
Ətraf dolu gözəllərlə.....	175
Bağışla	176
Bilmirəm.....	177
Keç günahımdan.....	178
İstərəm	179
Həsrət.....	180
Qayıt məni qınamağa.....	181
Yuxuma gir.....	182
Bəsimdir	183
Sevda yolu	184
Tələsmə	185
Musiqidir	186
Ömrümüzün	187
Mən olaydım.....	187
Əhsən.....	188
Xumar olan könlüm	188
Gəlməz.....	189
Qəzəlxan olmuşam	189
Muğam oxu.....	190
Gözəllərin	191
Aşiq gərək sevinə... ..	192
Yenə o can dediyim... ..	193
Könlümü	193
Küsmüşəm	194
Olmasın	195
Ola bilməz	195
Bilsin	196
Qayıtmır.....	197
BEŞ QIZ ATASI HAQQINDA BALLADA	198

FƏXRƏDDİN ZİYA

Bu da bir istəkdi

Техники редактор: Рауф КЯРИМОВ
Бядии редактор: Елнур ЯЦМЯДОВ
Сящифяляйи: Фяхри ВЯЛИЙЕВ
Оператор: Sevinc RƏHİMZADƏ

Йыылмаа верилмишдир: 04.04.2008.
Чапа имзаланмышдыр: 29.04.2008.
Няшрин юлчцсц: 60х90 1/16.
Физики чап вяряги: 13,0
Сифариш: 62. Сайы: 1000 яяд.
Мцгавиля гиймяти иля.

NURLAR

—НЯШРИЯТ-ПОЛИГРАФИЯ МЯРКЯЗИ—

Бакы, Az1122, Зярдаби пр. 78 / Тел: 4977021
Faks: 4971295 / E-почту: office@nurprint.com